

Bruselj, 3. junij 2026
(OR. en)

10094/26

Medinstitucionalna zadeva:
2026/0139 (COD)

COMPET 666
IND 388
MI 582
RC 13
RECH 258
TELECOM 290
FIN 812
CADREFIN 262
CODEC 1088

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	3. junij 2026
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2026) 504 final
Zadeva:	Predlog UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o okviru ukrepov za okrepitev polprevodniškega ekosistema Unije in razveljavitvi Uredbe (EU) 2023/1781 (Akt o čipih 2.0)

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2026) 504 final.

Priloga: COM(2026) 504 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 3.6.2026
COM(2026) 504 final

2026/0139 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o okviru ukrepov za okrepitev polprevodniškega ekosistema Unije in razveljavitvi
Uredbe (EU) 2023/1781 (Akt o čipih 2.0)**

{SEC(2026) 504 final} - {SWD(2026) 504 final} - {SWD(2026) 505 final}

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Polprevodniki so temelj vseh digitalnih tehnologij, od pametnih nosljivih naprav in avtomobilov do medicinske, obrambne in ključne opreme ter podatkovnih centrov, ki poganjajo revolucijo umetne inteligence. Od leta 2020 je bilo več primerov pomanjkanja v oskrbi in poskusov gospodarskih pritiskov na EU, to pa je pokazalo, da je evropski polprevodniški ekosistem krhek, industrija končnih uporabnikov v EU pa ranljiva. Te motnje so posledica svetovnih kriz, kot je pandemija COVID-19, posameznih pretresov, kot je primer Nexperia, ter vztrajne strukturne neusklajenosti med ponudbo in povpraševanjem na svetovnem trgu. Ti dejavniki so skupaj pokazali, da lahko celotni trgi zaradi prekomerne zunanje odvisnosti postanejo ranljivi.

Hkrati sta naraščajoče geopolitično rivalstvo, vključno s kitajsko-ameriškimi napetostmi, in hitri vzpon umetne inteligence še dodatno poudarila strateški pomen polprevodnikov. Najnaprednejši čipi in tudi čipi v splošni uporabi vse bolj postajajo ključno geopolitično sredstvo, v svetovni vrednostni verigi polprevodnikov pa se je pojavilo več ozkih grl. To je pospešilo tekmo za nadzor nad deli teh ozkih grl.

Naraščajoči obseg te industrije izkazuje njen geopolitični pomen. Polprevodniki so za nafto in vozili po obsegu trgovanja tretje blago, s katerim se največ trguje na svetu, svetovni prihodki pa so leta 2025 dosegli 700,9 milijarde USD¹. Po pričakovanjih bo trg **v letu 2026 presegel vrednost 1 bilijon USD² in do leta 2030 zrasel na 1,6 bilijona USD³**. Sektor polprevodnikov se je kot ključni dobavitelj in omogočilen dejavnik za skoraj vse sodobne industrije in z njimi povezano infrastrukturo razvil v **strateški vir**. V svetovnem okolju, ki je bolj transakcijsko in odločno, je zaradi tega položaja lahko tudi potencialni vir **geopolitičnega vpliva**. Regije, ki nimajo pomembnih zmogljivosti za načrtovanje ali proizvodnjo polprevodnikov, zato tvegajo, da bodo postale odvisne od komponent, katerih dobavo lahko drugi omejijo ali pogojujejo.

Evropski akt o čipih, predlagan februarja 2022, je pomenil **prvi strateški odziv EU na kritične ranljivosti** v svetovni vrednostni verigi polprevodnikov, ki sta jih razkrila pandemija COVID-19 in vse ostrejša svetovna konkurenca iz tretjih držav, podprta s subvencijami. EU je sklenila, da je treba za odpravo strukturnih odvisnosti v njenem polprevodniškem ekosistemu in za podporo industriji **odločno in usklajeno ukrepati**. Brez znatnih naložb v raziskave in proizvodne zmogljivosti ter brez ustreznih mehanizmov za odzivanje na krizne razmere bi Evropa ostala strukturno ranljiva. Akt o čipih je nastal v obdobju **velike osredotočenosti na zeleni in digitalni prehod** ter ob vse širšem evropskem soglasju, da je treba okrepiti **gospodarsko konkurenčnost regije in obrniti trend upadanja industrijskih zmogljivosti**. Mario Draghi je pozneje v svojem poročilu iz septembra 2024 te pomisleke podrobneje opredelil in pozval k nujni prenovi industrije⁴.

Ocena evropskega akta o čipih je pokazala, da **je prinesel pomembne rezultate**. Na primer:

¹ Pomladanska napoved trga polprevodnikov organizacije WSTS za leto 2025, <https://www.wsts.org/76/103/WSTS-Semiconductor-Market-Forecast-Spring-2025>.

² Svetovna prodaja polprevodnikov se je februarja znatno povečala, <https://www.semiconductors.org/global-semiconductor-sales-increase-substantially-in-february/>.

³ Naslednje obdobje ustvarjanja vrednosti na področju polprevodnikov, McKinsey, <https://www.mckinsey.com/industries/semiconductors/our-insights/the-next-era-of-semiconductor-value-creation>.

⁴ The future of European competitiveness (Prihodnost evropske konkurenčnosti), del B, poglavje 3 – Mario Draghi, https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/draghi-report_en.

- vzpostavljene so bile infrastrukture, vključno s kompetenčnimi centri, platformo za začetno načrtovanje ter petimi najsodobnejšimi pilotnimi linijami, ki predstavljajo nekatere od najbolj inovativnih tehnoloških infrastruktur na svetu,
- za proizvodne obrate v gradnji v okviru drugega stebra je bilo prek javnih in zasebnih naložb namenjenih več kot 52 milijard EUR ter
- v okviru tretjega stebra je bil prek Evropskega odbora za polprevodnike vzpostavljen mehanizem za usklajevanje in odzivanje na krizne razmere, v katerega so vključene vse države članice in Komisija.

Kljub temu znatnemu napredku in prednostim Unije v ključnih segmentih vrednostne verige polprevodnikov, kot so proizvodnja polprevodnikov v splošni uporabi (močnostna elektronika, mikrokrmilniki, fotonika, senzorji), proizvodna oprema in materiali, **ostajajo jasne vrzeli v zmogljivostih**, ki jih je še treba odpraviti.

EU proizvede manj kot 10 %⁵ svetovnih polprevodnikov ter je pri najnaprednejših in najsodobnejših čipih, manjših od pet nanometrov – vključno s čipi za umetno inteligenco – skoraj v celoti odvisna od Združenih držav Amerike in Azije. Te strukturne odvisnosti povečujejo tveganje motenj v oskrbi, pritiskov z namenom prisile in sistemskih pretresov, ki vplivajo na ključne industrijske panoge EU, od avtomobilske in energetske do letalske, vesoljske in obrambne industrije. Na splošno polprevodniki ponazarjajo nujnost **izziva tehnološke suverenosti** Evrope.

Tehnološka suverenost je za EU postala strateška nujnost. Cilj je ohraniti sposobnost Evrope, da izbere svojo lastno pot, zmanjša prekomerne odvisnosti ter zagotovi, da bodo kritične digitalne infrastrukture in tehnologije ostale varne, odporne in usklajene z evropskimi vrednotami.

Akt o čipih 2.0 bo zato skupaj z drugimi pobudami, kot je akt o razvoju računalništva v oblaku in umetne inteligence, del **svežnja za tehnološko suverenost**.

Evropski pristop k tehnološki suverenosti temelji na odprtosti, partnerstvu in poštenu konkurenci. Evropski uniji krepitev tehnološke baze omogoča, da ostane odprta in pripravljena na sodelovanje, hkrati pa varuje svojo zmožnost samostojnega ukrepanja ter zaščite svojih interesov, varnosti in demokratičnih načel.

V tem okviru sta **dve ključni težavi**, ki naj bi bili obravnavani z revizijo akta o čipih, naslednji:

- (a) prevelika odvisnost od tretjih držav pri načrtovanju in proizvodnji polprevodnikov;
- (b) nezadostne zmogljivosti za krizno pripravljenost.

Na podlagi ciljev iz prvega akta o čipih ter ob upoštevanju analize teh izzivov in njihovih temeljnih dejavnikov sta bila opredeljena **dva splošna cilja akta o čipih 2.0**:

- (1) povečati konkurenčnost evropske vrednostne verige polprevodnikov, da se izboljšata tehnološka suverenost in odpornost Evrope. To pomeni zagotoviti pogoje, potrebne za konkurenčnost EU, tehnološko suverenost in odpornost na področju polprevodniških tehnologij: (i) s pospeševanjem industrijskega uvajanja raziskav in

⁵ IDC, Tržni podatki o polprevodnikih po velikosti elementov, sektorju in regiji, CNECT/2022/MVP/0084 – drugo vmesno poročilo. Vrednostna veriga zajema ponudnike intelektualne lastnine (IP), avtomatizacije snovanja elektronskih elementov (EDA), osnovne opreme, substratov in materialov, podjetja brez izdelave, proizvajalce vgrajenih naprav (IDM) in livarne ter podjetja za sestavljanje, pakiranje in testiranje (OSAT). Upoštevajo se samo prihodki družb s sedežem v EU.

inovacij; (ii) z zagotavljanjem zanesljivosti oskrbe ter (iii) z zmanjševanjem strateških odvisnosti pri najsodobnejših in zrelih polprevodniških tehnologijah;

- (2) okrepiti krizno pripravljenost, da se zagotovi zanesljivost oskrbe EU. To pomeni izboljšati delovanje notranjega trga s krepitvijo krizne pripravljenosti in vzpostavitev enotnega pravnega okvira za zaščito gospodarske varnosti Unije ter povečanjem njene nepogrešljivosti, odpornosti in uspešnosti na področju polprevodniških tehnologij.

Povečati konkurenčnost evropske vrednostne verige polprevodnikov, da se izboljšata tehnološka suverenost in odpornost Evrope

Ker je EU vse bolj odvisna od tuje oskrbe s polprevodniki, je ranljivejša za zunanjo prisilo, vključno z morebitno uporabo odvisnosti v oskrbovalnih verigah kot orožja. Brez trdne industrijske baze na področju načrtovanja in proizvodnje polprevodnikov EU svojega močnega raziskovalnega in inovacijskega ekosistema morda ne bo mogla pretvoriti v povečanje produktivnosti in obsežno industrializacijo novih tehnologij.

Hkrati se evropske uporabniške industrijske panoge spopadajo z veliko negotovostjo v oskrbovalnih verigah, kar vodi do višjih ravni zalog in zavira naložbe. To pa zmanjšuje splošno konkurenčnost proizvodnje v EU. Poleg tega odvisnosti v oskrbovalnih verigah polprevodnikov povečujejo geopolitična in varnostna tveganja, zlasti v času kriz, ko je lahko dostop do kritičnih tehnologij omejen ali pa se te lahko preusmerijo v druge regije.

Glede na navedeno **je bil prvi akt o čipih pretežno usmerjen v ponudbo, akt o čipih 2.0 pa daje večji poudarek ukrepom na strani povpraševanja**. Ti razsežnosti se medsebojno krepi: spodbujanje močnega lokalnega povpraševanja pomaga krepiti lokalno oskrbo s polprevodniki. Na ta način skupno povečanje povpraševanja in ponudbe prispeva k večji odpornosti industrije, krajšim in varnejšim oskrbovalnim verigam, večji strateški avtonomiji ter boljši usklajenosti med evropsko proizvodno zmogljivostjo in potrebami ključnih industrij.

Ta pristop je tesno povezan s širšimi pobudami EU, zlasti z aktom o razvoju računalništva v oblaku in umetne inteligence, ki vključuje ukrepe za **spodbujanje povpraševanja po najsodobnejših čipih za umetno inteligenco** z razvojem novih podatkovnih centrov po vsej Uniji. Pričakuje se, da bodo ti ukrepi ustvarili dodatno povpraševanje po polprevodnikih, ki lahko podpre cilje in namene revidiranega akta o čipih. V **sporočilu o akcijskem načrtu za celino umetne inteligence**⁶ je opisano, kako si Unija v okviru širših prizadevanj za razvoj **gigatovarn umetne inteligence** prizadeva doseči strateško avtonomijo pri načrtovanju in proizvodnji polprevodnikov za umetno inteligenco, zmanjšati odvisnosti od kritičnih tehnologij in okrepiti suverenost na področju najsodobnejših polprevodnikov.

Krepitev evropske vrednostne verige polprevodnikov – tudi na področjih, ki so ključna za umetno inteligenco – je bistvena za podporo strateškim ciljem Unije. Hkrati ostaja povečanje evropske proizvodne zmogljivosti na področju **polprevodnikov v splošni uporabi** nepogrešljivo. Zrela in specializirana vozlišča so ključna za evropske industrijske ekosisteme, kot so **avtomobilska industrija, letalska industrija, obrambna industrija, telekomunikacije in računalništvo v oblaku**, v katerih povpraševanje po zanesljivih čipih, prilagojenih posameznim vrstam uporabe, še naprej narašča. Zato je bistveno okrepiti odpornost v teh segmentih, da se zaščiti evropska industrijska baza in zmanjšajo pretirane odvisnosti. Enako pomembno je izboljšati evropske **zmogljivosti za načrtovanje čipov** in spodbujati tesnejše sodelovanje med načrtovalci, proizvajalci in industrijskimi panogami

⁶ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Akcijski načrt za celino umetne inteligence, COM(2025) 165 final, 9.4.2025.

končnih uporabnikov, tudi s **pristopi skupnega načrtovanja**, ki zagotavljajo, da so rešitve na področju polprevodnikov optimizirane za industrijsko in strateško uporabo.

Akt o čipih 2.0, ki temelji na potrebi po povečevanju ponudbe in povpraševanja v evropskem polprevodniškem ekosistemu, določa tudi izvajanje **strateških projektov** za krepitev ključnih segmentov vrednostne verige polprevodnikov Unije. Ti projekti bodo prednostno obravnavani in podprti z **usklajeno mešanico javnih in zasebnih naložb**, ki zajema suvereno in napredno proizvodnjo, napredno načrtovanje čipov ter odpornost oskrbovalne verige. Ta pristop dopolnjuje zgoraj opisane ukrepe, krepí čezmejno povezovanje po vsej vrednostni verigi in prispeva h krepitvi evropske strateške avtonomije in tehnološke suverenosti.

V tem okviru in v okviru orodja za usklajevanje konkurenčnosti bo **strateški projekt na področju napredne proizvodnje** obravnavan z največjo prednostjo, da se podpre proizvodnja čipov za umetno inteligenco in drugih polprevodnikov. Namen pobude je vzpostaviti prvi polprevodniški obrat v Uniji, ki bo proizvodnjo najsodobnejših vozlišč združeval z integracijo čipkov in naprednimi zmogljivostmi 3D-pakiranja. Pilotna proizvodnja bi bila lahko predvidena v obdobju 2030–2033.

Za nadaljnje povečanje odpornosti ekosistema se **pojasni** področje uporabe določb o **prvih tovrstnih pobudah**. Te določbe zajemajo celotno vrednostno verigo polprevodnikov, vključno z **dejavnostmi načrtovanja čipov, usmerjenimi v proizvodnjo, posebnimi materiali, proizvodno opremo, ploščami tiskanega vezja, naprednim pakiranjem in sestavljanjem**. Presoja prve tovrstnosti se bo uporabljala tudi za nacionalno sofinanciranje strateških projektov, kadar so strateški projekti prav tako opredeljeni kot prvi tovrstni, v skladu s pravili o konkurenci.

Akt o čipih 2.0 poudarja hitrejšo **industrializacijo pilotnih linij**, pri čemer se uspešni pilotni proizvodni obrati preoblikujejo v komercialno uspešne proizvodne zmogljivosti. Poleg tega okrepljeni pobudi Čipi za Evropo 2.0 dodaja tudi **fotoniko in fotonska integrirana vezja**, saj sta to ključni omogočitveni tehnologiji za številne strateške sektorje, vključno s telekomunikacijami, podatkovnimi centri, umetno inteligenco, zdravstvenim varstvom, avtomobilsko industrijo in kvantnimi tehnologijami. **Pobuda Čipi za Evropo** je pokazala svojo bistveno vlogo pri krepitvi vodilnega položaja Unije na področju raziskav, inovacij in industrijskega uvajanja polprevodnikov. Zato jo je nujno nadaljevati. Namen pobude Čipi za Evropo 2.0 je z ohranjanjem preverjenih instrumentov – kot so pilotne linije, mreža kompetenčnih centrov, platforma za virtualno načrtovanje in dejavnosti v zvezi s kvantnimi čipi – zagotoviti, da bo Evropa ohranila svojo konkurenčno prednost, pospešila proizvodnjo v komercialnem obsegu ter čim bolj povečala prispevek polprevodniških tehnologij k trajnostnosti in tehnološki suverenosti.

Za pospešitev uvajanja evropskih tehnologij na trgu se bodo uporabili tudi dopolnilni ukrepi na strani povpraševanja. **Javno naročanje inovativnih rešitev in veliki izzivi** bodo pripomogli k ustvarjanju zgodnjega povpraševanja, omogočili referenčno uvajanje in olajšali hitrejši vstop naprednih čipov, razvitih v Uniji, na trg. Poleg tega se lahko pri javnem naročanju, ki vključuje polprevodnike v infrastrukturah, opremi ali sistemih, upošteva tudi merilo, povezano z zanesljivostjo oskrbe, skupaj s cenovnimi vidiki, kadar se take tehnologije uporabljajo v bistvenih storitvah ali kritični infrastrukturi. Z usklajenim izkoriščanjem javnega povpraševanja bodo ti ukrepi dopolnili instrumente na strani ponudbe, spodbudili uvajanje varnih tehnologij po vsej Uniji ter okrepili varnost in odpornost strateških sektorjev nižje v verigi. V skladu s podnebnimi, okoljskimi in energetskimi cilji Unije bi bilo treba dati prednost energijsko učinkoviti in trajnostni proizvodnji in delovanju čipov. Tudi postopke izdaje dovoljenj bo treba racionalizirati, da se pospeši industrijsko uvajanje in ohrani mednarodna konkurenčnost, zlasti na podlagi predloga Komisije za uredbo o pospešitvi

okoljskih presoj. Hkrati z izvajanjem akta o čipih in ob pričakovani reviziji akta o kibernetiski varnosti bodo **v oceni tveganja za kibernetisko varnost** zajete tehnične ranljivosti in netehnični dejavniki, ki vplivajo na kibernetisko varnost polprevodnikov, uporabljenih v javnem naročanju za določene kritične sektorje.

S tem predlogom se za spodbujanje regionalne vodilne vloge v vrednostni verigi polprevodnikov uvaja znak **evropske polprevodniške regije odličnosti** za regije z zanesljivim regionalnim naložbenim načrtom za polprevodnike, ki je usklajen s strateškimi prednostnimi nalogami. Te vključujejo povečanje proizvodnje polprevodnikov, sodelovanje na področju raziskav in razvoja, razvoj spretnosti in trajnostno infrastrukturo. To bo mednarodnim vlagateljem sporočalo, da ima regija ekosistem z velikim potencialom za poslovne dejavnosti, povezane s polprevodniki.

Okrepiti krizno pripravljenost, da se zagotovi zanesljivost oskrbe EU

Kljub orodjem za spremljanje in odzivanje na krizo, vzpostavljenim v okviru tretjega stebra prvega akta o čipih, v sposobnosti Unije za učinkovito obravnavanje kriz v oskrbi s polprevodniki ostajajo znatne vrzeli. EU še vedno nima dovolj razvitih mehanizmov, orodij in institucionalnih zmogljivosti za pravočasno in usklajeno predvidevanje in ocenjevanje motenj.

Komisija bo za **izboljšanje pripravljenosti v oskrbovalni verigi polprevodnikov** podprla vzpostavitev **medpodjetniške platforme za oskrbovalno verigo polprevodnikov (v nadaljnjem besedilu: platforma)**, na kateri si bodo lahko podjetja izmenjevala informacije, ki niso poslovno občutljive, v zbirni obliki. To bo pomagalo ustvariti digitalni model oskrbovalne verige, ki bo povečal preglednost strukturnih medsebojnih odvisnosti, omogočil sistematično prepoznavanje tveganj in okrepil odpornost proti motnjam. V primeru opozoril bi lahko Komisija zahtevala informacije od posameznih podjetij in od platforme. Te zahteve po informacijah morajo biti strogo omejene na tisto, kar je potrebno, in morajo biti sorazmerne. Podjetjem, ki bodo sodelovala v platformi, ne bo treba odgovarjati na zahteve po informacijah. Hkrati z aktom o čipih 2.0 bo Komisija do drugega četrtertletja 2027 pripravila **načrt EU za krizno upravljanje na področju polprevodnikov**. V načrtu bodo določeni jasni postopki, vloge in odgovornosti za obdobja pred in med krizo, temeljil pa bo na prvi simulacijski vaji o motnjah v oskrbovalni verigi polprevodnikov, izvedeni z državami članicami leta 2025. Ta prizadevanja bodo usklajena s strategijo za unijo pripravljenosti in njenim akcijskim načrtom.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Polprevodniki so ključni omogočitveni dejavniki čistega in digitalnega prehoda. Njihov strateški pomen za EU dodatno povečujejo geopolitične napetosti, sedanja prevelika odvisnost Unije od napredne proizvodnje in načrtovanja ter vse pogostejša uporaba teh odvisnosti kot orožja s strani tretjih držav. V tem okviru je akt o čipih 2.0 nepogrešljiv za uresničevanje političnih prednostnih nalog Komisije, zlasti „novega načrta za trajnostno blaginjo in konkurenčnost Evrope“ in „nove dobe evropske obrambe in varnosti“⁷.

Predlog akta o čipih 2.0 je mogoče razumeti kot odziv na potrebo po nujnem ukrepanju na področju polprevodnikov za zaščito prihodnosti EU kot gospodarske velesile, naložbene

⁷

[Prednostne naloge za obdobje 2024–2029 – Evropska komisija.](#)

destinacije in proizvodnega središča, kot je priznано v **dogovoru o čisti industriji**,⁸ **kompasu za konkurenčnost za EU**⁹ in skupnem sporočilu o **krepitvi gospodarske varnosti EU**¹⁰.

Predlog je skladen s splošno digitalno vizijo, cilji in načrti za uspešno digitalno preobrazbo EU do leta 2030, kot so predstavljeni v sporočilu Komisije z naslovom **Digitalni kompas do leta 2030: evropska pot v digitalno desetletje** (sporočilo o digitalnem kompasu)¹¹ in poznejšem sklepu Komisije o **programu politike digitalnega desetletja**,¹² s posebnim ciljem glede polprevodnikov. Namen tega predloga je Uniji pomagati, da si zagotovi zmogljivosti, ki bodo potrebne za uresničitev njenega cilja za leto 2030. Pregled programa politike digitalnega desetletja je načrtovan za junij 2026¹³.

Ta predlog prispeva k izvajanju **izjave koalicije za polprevodnike**, ki so jo 29. septembra 2025 podpisali pristojni ministri 27 držav članic ter poziva k okrepljenemu in v prihodnost usmerjenemu aktu o čipih 2.0 za okrepitev položaja Evrope v svetovni vrednostni verigi polprevodnikov¹⁴.

Predlog ima tudi nekatere enake cilje kot **akt o pospeševanju industrijske proizvodnje**¹⁵, ki določa okvir ukrepov za krepitev konkurenčnosti EU, pospešitev razogljičenja industrije in povečanje strateških proizvodnih zmogljivosti.

Predlog je na splošno skladen s pobudami EU, ki sledijo povezanim ciljem, zlasti s **programom Digitalna Evropa, programom Obzorje Evropa in aktom o kritičnih surovinah**¹⁶ ter tudi z **Evropskim skladom za regionalni razvoj, programom InvestEU in programom Erasmus+**.

Med navedenimi pobudami je predlog zlasti skladen s programoma Digitalna Evropa in Obzorje Evropa, ki sta dve glavni podlagi financiranja prvega stebra v sedanjem večletnem finančnem okviru. Program Digitalna Evropa podpira digitalne infrastrukture, program Obzorje Evropa pa raziskave višje v vrednostni verigi, pilotno izvajanje in predstavitvene dejavnosti.

Poleg tega predlog dopolnjuje tudi akt o kritičnih surovinah, saj si oba z obravnavanjem različnih segmentov vrednostne verige prizadevata za strateško avtonomijo: akt o čipih je osredotočen na načrtovanje in proizvodnjo polprevodnikov, medtem ko je akt o kritičnih surovinah usmerjen v kritične surovine.

⁸ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Dogovor o čisti industriji: skupni načrt za konkurenčnost in razogljičenje, COM(2025) 85 final, 26.2.2025.

⁹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Kompas za konkurenčnost za EU, COM(2025) 30 final, 29.1.2025.

¹⁰ Skupno sporočilo Evropskemu parlamentu in Svetu, Krepitev gospodarske varnosti EU, JOIN(2025) 977 final, 3.12.2025.

¹¹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Digitalni kompas do leta 2030: evropska pot v digitalno desetletje, COM(2021) 118 final, 9.3.2021.

¹² Sklep (EU) 2022/2481 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o vzpostavitvi programa politike Digitalno desetletje do leta 2030, 19.12.2022.

¹³ Odprta je anketa o prihodnosti programa politike digitalnega desetletja, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/sl/consultations/survey-opens-future-digital-decade-policy-programme>.

¹⁴ Koalicija za polprevodnike poziva k okrepitvi akta o čipih, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/sl/news/semicon-coalition-calls-reinforced-chips-act>.

¹⁵ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira ukrepov za pospeševanje industrijskih zmogljivosti in razogljičenje v strateških sektorjih ter spremembi uredb (EU) 2018/1724, (EU) 2024/1735 in (EU) 2024/3110 (akt o pospeševanju industrijske proizvodnje), COM(2026) 100 final, 4.3.2026.

¹⁶ Uredba (EU) 2024/1252 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o vzpostavitvi okvira za zagotavljanje zanesljive in trajnostne oskrbe s kritičnimi surovinami ter spremembi uredb (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 in (EU) 2019/1020 (akt o kritičnih surovinah)

Akt o čipih je skladen z agendami EU na področju strateške avtonomije, gospodarske varnosti in konkurenčnosti. Skladen je z **evropsko strategijo za gospodarsko varnost**¹⁷, **nadzorom izvoza blaga z dvojno rabo**¹⁸, **uredbo o tujih subvencijah**¹⁹ in **platformo za strateške tehnologije za Evropo**²⁰. Ti instrumenti skupaj zmanjšujejo strateške odvisnosti in krepijo industrijske zmogljivosti ter odpravljajo izkrivljanja, ki jih na enotnem trgu povzročajo tuje subvencije.

Predlog je skladen z evropsko zakonodajo o kibernetiski varnosti. Nekatere kategorije čipov spadajo na področje uporabe **akta o kibernetiski odpornosti**²¹, naložbe v okviru akta o čipih pa bodo s tem, ko bodo gradile na moči evropske industrije v tržnem segmentu varnih čipov, prispevale k nadaljnjemu uresničevanju njegovih ciljev. Predlog bo dopolnjeval tudi predlagano revizijo **akta o kibernetiski varnosti**, tako da bo javnemu naročanju polprevodnikov, ki ga izvajajo kritični subjekti, dodal razsežnost zanesljivosti oskrbe.

V **industrijskem akcijskem načrtu za evropski avtomobilski sektor** je bil poudarjen pomen industrije polprevodnikov za inovativen in digitaliziran avtomobilski sektor²².

Akt o čipih 2.0 je zasnovan tudi kot dopolnilo drugim pobudam, kot so pomembni projekti skupnega evropskega interesa. V tem okviru je priprava prihodnjega kandidata za pomembni projekt skupnega evropskega interesa na področju naprednih polprevodniških tehnologij²³ popolnoma v skladu z duhom **akta o čipih**, saj obravnava prvo industrijsko uvajanje prebojnih inovacij.

Akt o čipih 2.0 je zasnovan tako, da je združljiv s sedanjim (2021–2027) in naslednjim (2028–2034) večletnim finančnim okvirom, vključno z Evropskim skladom za konkurenčnost, desetim okvirnim programom ter načrti za nacionalna in regionalna partnerstva. Njegova struktura bo omogočila takojšnje ukrepanje in učinek v okviru sedanjega večletnega finančnega načrta, hkrati pa zagotovila kontinuiteto in nadgradljivost v okviru naslednjega večletnega finančnega načrta. Predlog ne vpliva na izid tekočega zakonodajnega postopka o večletnem finančnem okviru in ne posega vanj.

Poleg tega akt o čipih 2.0 ne posega v pravila o državni pomoči in konkurenci, vključno z okvirom za raziskave, razvoj in inovacije ter sporočilom o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa, pri čemer ohranja njihove ločene cilje. Pomembni projekti skupnega evropskega interesa ter okvir za raziskave, razvoj in inovacije imajo osrednjo vlogo pri

¹⁷ Skupno sporočilo Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu in Svetu o „evropski strategiji za gospodarsko varnost“, JOIN(2023) 20 final.

¹⁸ [Izvoz blaga z dvojno rabo – trgovina in gospodarska varnost](#).

¹⁹ Uredba (EU) 2022/2560 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o tujih subvencijah, ki izkrivljajo notranji trg.

²⁰ Platforma za strateške tehnologije za Evropo, https://strategic-technologies.europa.eu/index_en.

²¹ Uredba (EU) 2024/2847 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23 oktobra 2024 o horizontalnih zahtevah glede kibernetiske varnosti za izdelke z digitalnimi elementi in spremembi uredb (EU) št. 168/2013 in (EU) 2019/1020 ter Direktive (EU) 2020/1828 (Akt o kibernetiski odpornosti).

²² Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Industrijski akcijski načrt za evropski avtomobilski sektor, COM(2025) 95 final, 5.3.2025.

²³ Kandidat za pomembni projekt skupnega evropskega interesa na področju naprednih polprevodniških tehnologij se trenutno zasnjuje tako, da bo nadgrajeval obstoječe pobude EU, zlasti pilotne linije in platformo za virtualno načrtovanje, ter zagotavljal kontinuiteto in pospeševanje namesto podvajanja. Zaradi megatrendov, kot so umetna inteligenca, avtomatizacija, varnost in trajnostnost, bi lahko kandidat za pomembni projekt skupnega evropskega interesa na področju naprednih polprevodniških tehnologij sčasoma zagotovil skupen evropski odziv na prelomne tehnološke spremembe. Osredotočil bi se lahko na ključna tehnološka področja, vključno na primer s čipi za umetno inteligenco in pospeševalniki, fotonskimi integriranimi vezji, heterogeno integracijo in naprednim pakiranjem, senzorji, močnostno elektroniko, energijsko učinkovitimi rešitvami in varno komunikacijo, pri čemer bi zajemal celotno vrednostno verigo polprevodnikov, vključno z omogočitvenimi tehnologijami, kot so avtomatizacija snovanja elektronskih elementov, oprema, preizkušanje, materiali in rezine.

podpiranju raziskav, razvoja, inovacij ter prvega industrijskega uvajanja, zlasti pri zelo inovativnih čezmejnih projektih z močnimi učinki prelivanja.

Ukrepi iz akta o čipih 2.0 bodo to strukturo nadgradili s podrobnejšim pojasnilom in natančnejšo opredelitvijo področja uporabe prvega tovrstnega okvira iz drugega stebra ter tako zagotovili, da bo zajeta celotna vrednostna veriga.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog je skladen s strategijo EU na področju konkurence in industrijsko strategijo, kot izhaja iz industrijskih strategij in Draghijevega poročila, ter dopolnjuje okvira za digitalni in čisti prehod.

Ta predlog bo skupaj z **aktom o razvoju računalništva v oblaku in umetne inteligence in strateškim časovnim načrtom za digitalizacijo in umetno inteligenco v energetskega sektorju del svežnja za tehnološko suverenost**. Namen svežnja je zagotoviti, da Unija ohrani zmogljivost za samostojno odločanje, učinkovito ukrepanje in usmerjanje svetovnega tehnološkega razvoja, pri tem pa ostane odprta, konkurenčna ter zavezana mednarodnemu sodelovanju in pravilom.

Potrebno bo usklajevanje med aktom o čipih in predlaganim **Evropskim skladom za konkurenčnost**²⁴ ter prihodnjim **aktom o kvantnih tehnologijah**²⁵. S skladnostjo z aktom o kvantnih tehnologijah bo zagotovljena priložnost za vzpostavitev celovitega evropskega okvira politike na področju kvantnih tehnologij, ki kar najbolj izkorišča sinergije med več instrumenti.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Tako kot pri prvem aktu o čipih sta pravni podlagi za akt o čipih 2.0 člen 173(3) in člen 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Unija mora s politikami in dejavnostmi, ki jih izvaja, prispevati k doseganju ciljev iz člena 173(1). V členu 173(1) PDEU je določeno, da je cilj zagotoviti obstoj pogojev, potrebnih za konkurenčnost industrije Unije. V skladu s sistemom odprtih in konkurenčnih trgov je cilj tega ukrepa: (i) pospešiti prilagajanje industrije strukturnim spremembam; (ii) spodbujati okolje, ki je naklonjeno pobudam in razvoju podjetij v celotni Uniji, zlasti malih in srednjih podjetij; (iii) spodbujati okolje, ki je naklonjeno sodelovanju med podjetji, ter (iv) podpirati boljše izkoriščanje industrijskega potenciala politike inovacij, raziskav in tehnološkega razvoja. Cilj člena 114 PDEU je vzpostavitev in delovanje notranjega trga s sprejetjem ukrepov za približevanje nacionalnih pravil.

Akt o čipih 2.0 temelji na ciljih veljavnega akta o čipih. Prvi specifični cilj akta o čipih 2.0, na katerem temelji prvi steber, je ustvarjanje velikih inovacijskih zmogljivosti in ustreznih tehnoloških zmogljivosti v industriji polprevodnikov za pospeševanje inovacij in prilagajanje nanje. Poleg tega je glede drugega in tretjega stebra cilj uredbe povečati odpornost in zanesljivost oskrbe Unije na področju polprevodniških tehnologij s podpiranjem in usklajevanjem naložb v proizvodnjo naprednih polprevodnikov (drugi steber) ter omogočanjem usklajenega spremljanja in kriznega odzivanja (tretji steber).

²⁴ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Evropskega sklada za konkurenčnost (ESK), vključno s posebnim programom za dejavnosti raziskav in inovacij na področju obrambe, razveljavitvi uredb (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697, (EU) 2021/783, razveljavitvi določb uredb (EU) 2023/696 in (EU) 2023/588 ter spremembi Uredbe (EU) [EDIP], COM(2025) 555 final, 16.7.2025

²⁵ Komisija vabi k oddaji prispevkov za oblikovanje prihodnjega akta EU o kvantnih tehnologijah, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/sl/news/commission-invites-contributions-shape-future-eu-quantum-act>.

Ustrezna pravna podlaga za prvi cilj je člen 173(3) PDEU. V primeru člena 173(3) PDEU sprejeti ukrepi ne bi smeli zajemati harmonizacije nacionalnih zakonov in drugih predpisov, temveč bi morali okrepiti konkurenčnost in odpornost polprevodniške industrijske baze. Namen akta o čipih 2.0 je okrepiti moč in odpornost evropske tehnologije in industrijskega okolja na področju polprevodnikov ter s tem povečati inovacijski potencial polprevodniškega ekosistema po vsej EU. To vključuje zmanjšanje odvisnosti od majhnega števila podjetij in regij zunaj EU ter povečanje zmoglosti EU za načrtovanje in proizvodnjo naprednih polprevodnikov. Pobuda Čipi za Evropo (prvi steber), ki bo še naprej podprta z novim zakonodajnim aktom, naj bi z odpravljanjem vrzeli med raziskovalno odličnostjo EU ter njenim učinkovitim in trajnostnim industrijskim uvajanjem prispevala k doseganju teh ciljev.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Države članice ne morejo same doseči ciljev predloga, saj so težave čezmejne in niso omejene le na eno samo državo članico ali skupino držav članic. Predlagani ukrepi se osredotočajo na področja, na katerih obstaja dokazljiva dodana vrednost ukrepanja na ravni Unije zaradi razsežnosti, hitrosti in dosega potrebnih prizadevanj.

Za celovit odziv na polprevodniško krizo je potrebno hitro in usklajeno skupno ukrepanje različnih deležnikov v sodelovanju z državami članicami. Tega nobena država članica ne more doseči sama. Poleg tega so glede na zapletenost polprevodniškega ekosistema posledice strukturnih odvisnosti ter pomanjkanja ponudbe in povpraševanja Unije tako daljnosežne, da je za obravnavanje teh vprašanj najprimernejše ukrepanje na ravni EU.

Ukrepanje na ravni Unije je nedvomno najprimernejše za spodbujanje evropskih akterjev k skupni viziji in strategiji izvajanja. To je ključno za ustvarjanje ekonomije obsega in razpona ter kritične mase, potrebne za najsodobnejše zmogljivosti. Poleg tega bo omejilo, če že ne preprečilo, razdrobljenost prizadevanj, tekmovanje za subvencije in neoptimalne nacionalne rešitve.

Ukrepanje Unije je potrebno na področjih, ki jih ta predlog obravnava v svojih treh stebrih.

- Kar zadeva prvi steber (pobuda Čipi za Evropo 2.0), bo okrepljena pobuda Čipi za Evropo 2.0 še naprej podpirala dejavnosti pobude Čipi za Evropo, vzpostavljene na podlagi prvega akta o čipih. To pomeni obsežno krepitev tehnoloških zmogljivosti in inovacije po vsej Uniji, da se omogočita razvoj in uporaba najsodobnejših polprevodniških in kvantnih tehnologij naslednje generacije ter odpravijo kronične strukturne pomanjkljivosti Evrope v načrtovanju in proizvodnji. Po **dveh uspešnih pomembnih projektih skupnega evropskega interesa** na področju mikroelektronike, ki podpirata čezmejne inovativne projekte v vrednostni verigi mikroelektronike, se načrtuje morebitni **tretji pomembni projekt skupnega evropskega interesa** na tem področju. Te pobude so za sektor strateškega pomena. Vendar je malo verjetno, da bodo v tej fazi same zadostovale za ustrezno krepitev zmogljivosti v obliki pilotnih linij in infrastrukture za načrtovanje. Te zmogljivosti morajo biti široko dostopne vsem zainteresiranim tretjim osebam po vsej Evropi, Uniji pa bodo omogočile tudi močnejšo vlogo v globalnem in medsebojno odvisnem ekosistemu. Te obsežne zmogljivosti je mogoče zaradi obsega potrebnih naložb ter potrebnega tehničnega znanja in izkušenj zagotoviti le na ravni Unije.
- Kar zadeva drugi steber (zanesljivost oskrbe in povpraševanja), je mogoče ukrepe za pospešitev **naložb v proizvodnjo polprevodnikov** ustrezno pripraviti in izvajati le na ravni Unije. Razlog za to sta obseg potrebnih naložb ter dejstvo, da bodo ti proizvodni obrati po definiciji služili celotnemu notranjemu trgu, okrepili celotni ekosistem ter zagotavljali zanesljivost oskrbe v kriznih razmerah. Poleg tega bi se s

spodbujanjem mešanice javnih in zasebnih naložb z velikim vzvodom za privabljanje zasebnih naložb oblikovali ukrepi za **strateške projekte**.

- V zvezi s tretjim stebrom (spremljanje in krizno odzivanje) bo okrepljeno **sodelovanje Unije** zagotovilo potrebno in primerljivo zbiranje obveščevalnih podatkov. Države članice in Komisija bodo lahko skupaj predvidele pomanjkanja, sprožile krizno fazo ob hudih pomanjkanjih in sprejele potrebne ukrepe za učinkovitejše **reševanje take krize** kot s paleto nacionalnih ukrepov.
- **Sorazmernost**

Predlog je zasnovan za krepitev evropskega polprevodniškega ekosistema: (i) s kratkoročno pripravljenostjo in spremljanjem za povečanje preglednosti oskrbovalnih verig polprevodnikov, (ii) s srednjeročnimi ukrepi za zanesljivost oskrbe, namenjenimi krepitvi zmogljivosti za proizvodnjo polprevodnikov v Evropi, ter (iii) z dolgoročnimi ukrepi za vodilni položaj na področju tehnologije in inovacij, namenjenimi vzpostavitvi zmogljivosti za načrtovanje in proizvodnjo za napredne in nove polprevodniške tehnologije.

V tem okviru je predlog usmerjen v tiste dele polprevodniškega ekosistema, ki največ prispevajo k odpornosti oskrbovalne verige Unije. Namen usmerjenosti v sam polprevodniški ekosistem in ne na večje področje elektronskih komponent in sistemov ali področja uporabe, ki uporabljajo polprevodnike in/ali elektronske komponente in sisteme, je omejiti ukrepe na eno danes najpomembnejših perečih točk za evropsko gospodarstvo in družbo na splošno.

Pobuda Čipi za Evropo 2.0 vzpostavlja mehanizme, potrebne za zagotavljanje dolgoročne konkurenčnosti in inovacijske zmogljivosti evropske industrije: (i) z raziskovalnimi zmogljivostmi in zmogljivostmi načrtovanja, (ii) s pilotnimi linijami za preizkušanje in eksperimentiranje, (iii) z zmogljivostmi za kvantne čipe in ftonska integrirana vezja, (iv) s kompetenčnimi centri in (v) s skladom za zagonska podjetja, podjetja v razširitveni fazi in MSP.

Z novimi ukrepi za zanesljivost oskrbe, namenjenimi izboljšanju zmogljivosti Unije za proizvodnjo polprevodnikov v drugem stebru, se lahko obrat prizna kot evropska pobuda za polprevodniške tehnologije. Na podlagi takega priznanja morajo države članice zagotoviti, da se dovoljenja za take proizvodne obrate izdajo po hitrih postopkih.

Novi ukrepi za pripravljenost v okviru tretjega stebra temeljijo na spremljanju in izmenjavi informacij med državami članicami in Unijo, da se predvidijo motnje v oskrbovalni verigi. V primeru (predvidenih) motenj se lahko sprejmejo usklajeni ukrepi za ublažitev ali preprečevanje pomanjkanja polprevodnikov in drugih motenj.

- **Izbira instrumenta**

Uredba se šteje za najprimernejši instrument, saj omogoča določitev zahtev, ki se uporabljajo neposredno za nacionalne organe in zadevne gospodarske subjekte. To bo pripomoglo k pravočasnemu in usklajenemu izvajanju zahtev, kar bo povzročilo večjo pravno varnost in zagotovilo kontinuiteto s prvim aktom o čipih.

Predlagani instrument je uredba Evropskega parlamenta in Sveta. To je najprimernejši pravni instrument za prvi steber predloga, s katerim se vzpostavlja pobuda Čipi za Evropo 2.0. To je zato, ker lahko le uredba s pravnimi določbami, ki se neposredno uporabljajo, zagotovi stopnjo enotnosti, potrebno za nadaljevanje in delovanje pobude Unije, katere cilj je podpreti industrijski sektor na celotnem notranjem trgu. Izbiro uredbe kot pravnega instrumenta za drugi steber upravičuje potreba po enotni uporabi novih pravil, zlasti opredelitve evropske pobude za polprevodniške tehnologije in strateških projektov, ter enotnem postopku za njihovo priznanje in podporo zanje. Poleg tega je uredba najprimernejši instrument za tretji

steber, saj bi moral ta del zagotoviti mehanizem za predvidevanje in odpravljanje hudih motenj pri oskrbi s polprevodniki v Uniji. Poleg tega ta mehanizem ne bi smel zahtevati prenosa z nacionalnimi ukrepi in se bo uporabljal neposredno.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Komisija je v skladu s členom 40 uredbe o aktu o čipih do 20. septembra 2026 Evropskemu parlamentu in Svetu predložila prvo poročilo o oceni in pregledu Uredbe. Namen ocene je bil pripraviti kritično, nepristransko in na dokazih temelječo presojo napredka akta o čipih in njegove zmožnosti za okrepitev polprevodniškega ekosistema Unije²⁶.

Ocena je zajela tri stebre akta o čipih in medstebrske elemente. V njej so bili proučeni učinki akta o čipih na gospodarstvo, upravljanje in socialne dejavnike, vključena pa je bila tudi ocena učinka za akt o čipih 2.0. Opredeljeni in količinsko izraženi so bili stroški in koristi akta o čipih za vsak steber. Predstavljena so bila tudi spoznanja, pridobljena pri izvajanju akta, ter izpostavljena nerešena in nova vprašanja, ki vplivajo na delovanje zadevne uredbe. Zajeto je bilo obdobje od začetka veljavnosti akta o čipih 21. septembra 2023 do konca novembra 2025.

Ocena je pokazala, da je bil **akt o čipih ključen za vzpostavitev evropskega regulativnega okvira in okvira politike za polprevodnike**, ki prej ni obstajal, in to v kratkem času. Z njim so bile mobilizirane znatne javne in zasebne naložbe, uvedene najsodobnejše infrastrukture na ravni EU ter vzpostavljeni mehanizmi upravljanja za usklajevanje in krizno pripravljenost. Zaupanje deležnikov v splošno strateško usmeritev ostaja veliko, akt pa se na splošno dojema kot nujen odziv na geopolitične, tehnološke in gospodarske pritiske.

Hkrati **še vedno poteka prehod od doseganja rezultatov k sistemskim rezultatom in učinkom**. Glavne omejitve so strukturne in gospodarske, ne pa operativne. Nanašajo se na sposobnost Unije, da industrializira inovacije, financira podjetja v razširitveni fazi, okrepi odpornost oskrbovalnih verig in ustvari sistemski vpogled.

Akt je bil **ključnega pomena pri vzpostavljanju tehnoloških infrastruktur in začetnih proizvodnih zmogljivosti**. Zaradi vzpostavitve pilotnih linij, kompetenčnih centrov in skupnih infrastruktur na ravni EU so bila omogočena usklajena prizadevanja. Te pobude že izboljšujejo dostop do naprednih orodij in podpirajo močno čezmejno sodelovanje. Učinek drugih sestavnih delov (in sicer pilotnih projektov za kvantne čipe in platforme za virtualno načrtovanje) bo postal očiten šele pozneje. Vsekakor številni deležniki priznavajo prispevek akta h krepitvi evropske baze za raziskave in inovacije ter izboljšanju usklajevanja med državami članicami.

Nasprotno pa je **napredek pri uvajanju proizvodnje in posledičnem povečanju strateške avtonomije še vedno v zgodnji fazi**, deloma zaradi dolgih časovnih zamikov med odločitvami o naložbah in dejansko proizvodnjo v obratih za izdelavo. Evropa ostaja strukturno odvisna od dobaviteljev zunaj EU v kritičnih segmentih, zlasti pri naprednih tehnoloških vozliščih. Izguba večjih naložbenih projektov ali zamude pri njih prav tako kažejo, da se suverenost še ni bistveno izboljšala.

²⁶ Povezava do priloge k delovnemu dokumentu služb Komisije o poročilu o oceni.

V okviru vseh meril ocenjevanja se **vrzel med laboratorijem in izdelavo kaže kot velik izziv**. Akt je tehnologije že dvignil na višje ravni pripravljenosti, in ker je začel veljati šele pred kratkim, se pričakuje, da se bodo v prihodnjih letih vzpostavile stabilne poti do obsežne proizvodnje. Številni rezultati na tehnični ravni delujejo učinkovito in bodo ustvarili industrijske zmogljivosti, potrebne za poznejše zagotavljanje evropske oskrbe. Izziv, s katerim se spopada EU, ni več predvsem ustvarjanje inovacij, temveč **industrializacija in obseg**.

Ocena je pokazala tudi, da **omejen zasebni kapital še naprej omejuje rast evropskih podjetij s področja polprevodnikov**. Akt je mobiliziral javna sredstva na ravneh brez primere, vendar zasebne naložbe (zlasti naložbe v poznejših fazah in institucionalne naložbe) v primerjavi s konkurenčnimi regijami ostajajo nezadostne. Podpora podjetjem v razširitveni fazi je omejena zaradi strukturnih značilnosti evropskega finančnega sistema, vključno z neobstoem prave unije kapitalskih trgov, veljavnimi pravili za pokojninske sklade in konservativnimi naložbenimi praksami. To zmanjšuje zadržanje vrednosti v Evropi ter spodbuja podjetja v razširitveni fazi, da se preselijo ali prodajo poslovanje podjetjem zunaj EU. Akt je izboljšal zmogljivost za inovacije v zgodnji fazi, vendar je bil proračun, dodeljen Skladu za čipe (njegovemu delu Pospeševalec Evropskega sveta za inovacije), porabljen že v prvih dveh letih in se je izkazal za nezadostnega. Za pomoč polprevodniškim zagonskim podjetjem pri rasti so potrebni tematski instrumenti s potrpežljivim kapitalom, oblikovati pa je treba tudi širše ukrepe za ustvarjanje pogojev, potrebnih za nastanek tehnoloških podjetij z velikim potencialom.

Poleg tega je ocena pokazala, da so sedanji **instrumenti na ravni EU za obravnavanje ranljivosti na področju zanesljivosti oskrbe in gospodarske varnosti koristni, vendar bi jih bilo treba dodatno okrepiti**. Po eni strani je uvajanje proizvodnje odvisno predvsem od naložbenih odločitev industrije, podprtih z nacionalnimi okviri financiranja. Slabosti na strani povpraševanja dodatno spodkopavajo odpornost. Po drugi strani razdrobljeni trgi, majhne količine v ključnih sektorjih in omejeno usklajevanje javnega naročanja zmanjšujejo komercialno vzdržnost evropske proizvodnje. Brez združevanja povpraševanja in zanesljivih tržnih signalov obstaja tveganje, da nove zmogljivosti ne bodo dovolj izkoriščene.

Nazadnje, ocena je pokazala, da je **vpogled EU v oskrbovalne verige polprevodnikov v EU in po svetu preveč omejen, da bi omogočal visoko raven krizne pripravljenosti**. Evropski odbor za polprevodnike je bistveno izboljšal usklajevanje, uvedeni pa so bili mehanizmi zgodnjega opozarjanja. Vendar bi bilo treba razmisliti o bolj integriranem pristopu k spremljanju materialov, opreme, orodij za načrtovanje in nadaljnjih uporabnikov. Zbiranje podatkov ostaja razdrobljeno in občutljivo, kar omejuje zmožnost predvidevanja motenj. Zato tretji steber zagotavlja le delni vpogled na ravni sistema.

Na splošno je akt o čipih hitro in verodostojno dosegel svoj prvotni cilj vzpostavljanja evropskih zmogljivosti. Vendar je učinkovitost v smislu avtonomije in odpornosti odvisna od tega, ali lahko Evropa zdaj infrastrukture pretvori v industrijsko proizvodnjo, inovacije v povečanje obsega in usklajevanje v informacije za ukrepanje.

- **Posvetovanja z deležniki**

Komisija je v skladu s smernicami za boljše pravno urejanje izvedla obsežen postopek posvetovanja z deležniki, da bi prek različnih metod, udeležencev posvetovanja in orodij zbrala zanesljive informacije.

Komisija je izvedla več dejavnosti: **javno posvetovanje** med 5. septembrom 2025 in 28. novembrom 2025 (105 odgovorov in 39 predloženih dokumentov o stališčih); **poziv k predložitvi dokazov** za oceno učinka (209 odgovorov in 85 predloženih dokumentov o stališčih); ciljno usmerjeno **anketo med deležniki** (64 odgovorov); **razgovore** (z anketiranci, ki predstavljajo širok, strateško izbran spekter organizacij, ki so vključene v evropski polprevodniški ekosistem ali na katere ta vpliva); **16 tematskih delavnic**, izvedenih med septembrom in decembrom 2025, na katerih so sodelovali različni deležniki iz celotnega evropskega polprevodniškega ekosistema; **šest delavnic z državami članicami**, izvedenih med januarjem in marcem 2026.

Deležniki so poudarili preveliko odvisnost od neevropskih dobaviteljev, zlasti pri visokozmogljivih čipih. Ključne ovire za razvoj vrednostne verige EU na področju čipov za umetno inteligenco vključujejo nezadostne proizvodne zmogljivosti, omejene naložbene instrumente, pomanjkanje usposobljene delovne sile in šibko domače povpraševanje podjetij na hiperravni in podjetij s področja umetne inteligence. Poleg tega so bile v vrednostni verigi ugotovljene strukturne stroškovne neugodnosti: obrati za izdelavo polprevodnikov v EU imajo v primerjavi s konkurenti v vzhodni Aziji višje stroške gradnje in poslovanja, roki za izdajo dovoljenj ter gradnjo in zagon so daljši, aglomeracijski učinki pa šibkejši.

Omejitve pri financiranju te izzive še dodatno zaostrujejo. Pomanjkanje tveganega kapitala in tveganega financiranja je bilo opredeljeno kot velika ovira za podjetja za načrtovanje, medtem ko so proizvajalci integriranih naprav in druga proizvodno usmerjena podjetja kot pomembne ovire izpostavili dolgotrajne postopke izdaje dovoljenj in visoke stroške energije. Poleg tega ostajajo sistemske ovire v obliki vrzeli v financiranju v poznejših fazah, razdrobljenega upravljanja in odvisnosti od proizvodnih obratov zunaj EU, kar ovira zmožnost podjetij, da prototipe razvijejo v komercialne proizvode – kar je bilo potrjeno tudi med javnim posvetovanjem.

Deležniki so pomanjkanje spretnosti označili za medsektorsko težavo. Poudarjeno je bilo, da so za razvoj nabora spretnosti na področju polprevodnikov potrebna desetletja dolga naložbena obdobja, vendar se številni zadevni programi izvajajo v krajših proračunskih ciklih, kar omejuje njihov dolgoročni učinek. Deležniki so opozorili tudi na možnosti za izboljšave pri usklajevanju med ravno EU in nacionalno ravno.

Rezultati javnega posvetovanja so povzeti v poročilu s povzetkom dejstev, objavljenem skupaj z odgovori na poziv k predložitvi dokazov na portalu Povejte svoje mnenje.

- **Ocena učinka**

Ta regulativni predlog v skladu s smernicami za boljše pravno urejanje temelji na oceni učinka, v kateri so analizirane težava in podtežave, povezane s potrebo po okrepitvi konkurenčnosti polprevodniških ekosistemov EU. V oceni učinka so opredeljene možnosti politike za obravnavanje vzrokov težav in ocenjeni njihovi verjetni učinki. Ocena učinka je strukturirana tako, da je v njej upoštevano posvetovanje medresorske usmerjevalne skupine Komisije za akt o čipih 2.0.

Odbor za regulativni nadzor je 28. januarja 2026 izdal negativno mnenje o oceni učinka. Priporočil je, naj se:

- nadalje razvije analiza težave, vključno s celovitejšo oceno sedanjih in potrebnih zmogljivosti EU ter proizvodnih zmogljivosti v kritičnih elementih vrednostne verige polprevodnikov za zrele in najnaprednejše čipe;

- pojasnijo in bolje opredelijo cilji, zlasti glede ravni in obsega želene tehnološke suverenosti za različne vrste čipov;
- okrepi intervencijska logika z jasnim prikazom, kako so različni ukrepi medsebojno povezani, vključno z instrumenti na strani ponudbe in na strani povpraševanja, ter kako skupaj prispevajo k doseganju želene ravni suverenosti;
- podrobneje opredelijo predlagani ukrepi, da bi bilo mogoče njihov učinek ustrezno oceniti, vključno z jasnejšimi informacijami o skupnih stroških ukrepanja, porazdelitvi teh stroškov in tveganjih, povezanih z morebitno neučinkovitostjo pri razporejanju virov, ter
- izboljša preglednost glede negotovosti, povezanih z naslednjim večletnim finančnim okvirom, in zagotovi temeljitejša analiza skladnosti ukrepov z obstoječimi in prihodnjimi pobudami politike.

Vse zgoraj navedene točke so bile obravnavane v kar največji meri. Ko je bila revidirana ocena učinka ponovno predložena, je Odbor 30. marca 2026 izdal pozitivno mnenje s pridržki. Pridržki so se nanašali na naslednje vidike:

- ukrep za spodbujanje zaupanja vrednih čipov ni opisan dovolj podrobno, da bi bilo mogoče ustrezno oceniti njegov učinek;
- v poročilu skladnost z obstoječimi in prihodnjimi pobudami politike in instrumenti ni dovolj analizirana ter ni jasno pojasnjeno, kako bo medsebojno vplivanje ukrepov na strani ponudbe in ukrepov na strani povpraševanja zagotavljalo sinergije;
- analiza tveganja neučinkovitega razporejanja virov ni dovolj razvita.

Mnenja Odbora ter končna ocena učinka in njen povzetek so objavljeni skupaj s tem predlogom.

Ocena učinka temelji na sklopu treh specifičnih ciljev, ki obravnavajo ugotovljene vzroke težav. Za vsak specifični cilj so določene tri možnosti politike, ki temeljijo na ravni političnega posredovanja, obsegu, učinkovitosti in skladnosti ter načelih sorazmernosti in subsidiarnosti.

Možnost politike 0 (MP0) bi pomenila nadaljnje izvajanje sedanjega akta o čipih brez kakršne koli spremembe. Ohranila bi obstoječi program raziskav, razvoja in inovacij v okviru prvega stebra in enak pristop k podpiranju naložb z državno pomočjo (z uporabo „prvega tovrstnega“ okvira v skladu z obstoječimi pravili o državni pomoči). V okviru drugega stebra ne bi bilo dodatnega proračuna Unije. V okviru tretjega stebra bi ohranila sedanji mehanizem za odzivanje na krizne razmere, ki deluje na podlagi ureditve prostovoljnega zbiranja podatkov iz zasebnega sektorja (razen v času krize). Ta možnost politike ne bi vključevala nobenih ukrepov politike, ki bi presejali področje uporabe obstoječega akta o čipih.

Možnost politike 1 (MP1) – pristop horizontalne politike (politike „omogočanje trga“) – bi se osredotočila na izboljšanje splošnih okvirnih pogojev. To bi vključevalo večjo podporo raziskavam, razvoju in inovacijam, vlaganje v spretnosti in ustvarjanje ugodnega naložbenega okolja. **Za obsežno proizvodnjo in načrtovanje, zlasti za čipe za umetno inteligenco, se ne bi uvedlo dodatno financiranje na ravni Unije.** Po tem pristopu bi se EU dolgoročno zanašala na privabljanje dobaviteljev zunaj EU, ki so sposobni izdelovati najsodobnejše čipe, in globalnih podjetij za načrtovanje.

Možnost politike 2 (MP2) – pristop vertikalne („proaktivne“) industrijske politike – bi temeljila na horizontalnih ukrepih, vendar bi jih dopolnila s ciljno usmerjenimi finančnimi

intervencijami, zlasti s **strateškimi projekti**, ki bi se lahko podprli v okviru predlaganega **Evropskega sklada za konkurenčnost**. Ta pristop temelji na evropskih tehnoloških sredstvih, vzpostavljenih v okviru prvega akta o čipih, zlasti na pilotnih linijah, in jih prenaša v industrijsko uvajanje. Z uvedbo jasne razsežnosti na ravni EU v financiranje industrijskih projektov in omogočanjem čezmejnih naložb po celotni vrednostni verigi bi bil cilj tega pristopa zmanjšati razdrobljenost ter hkrati okrepiti konkurenčnost, odpornost in tehnološko suverenost Evrope. Dodana vrednost bi bila v prizadevanju za ustvarjanje tehnologije „izdelano v Evropi“.

Na splošno je **prednostna možnost MP2**, saj zagotavlja najučinkovitejši in najbolj sorazmeren odziv na ugotovljene težave, hkrati pa spoštuje subsidiarnost in zmanjšuje upravno breme. Odziva se na ugotovitve ocene, v katerih se poziva k močnejšemu povezovanju med dejavnostmi raziskav in inovacij ter dejavnostmi industrijskega uvajanja, hitrejšim potem industrializacije in učinkovitejšim mehanizmom za pridobivanje informacij o oskrbovalnih verigah.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Prednostna možnost politike (MP2) zagotavlja poenostavitev z uvedbo usklajenega okvira na ravni EU za strateške projekte. Enoten nabor projektov za obsežne naložbe v polprevodnike preprečuje podvajanje upravnih korakov in ponavljajočo se dokumentacijo. Pojasnitev področja uporabe pojma „prvi tovrstni“ dodatno poenostavlja prve tovrstne postopke za države članice in za podjetja. Poleg tega bo zaradi poenostavitve v okviru akta o čipih 2.0 črtan koncept Evropskega konzorcija za čipno infrastrukturo, saj se v okviru veljavnega akta nikoli ni uporabljal. Nadaljnje povečanje učinkovitosti izhaja iz hitrejših in bolj predvidljivih postopkov izdaje dovoljenj. Fazi izdajanja dovoljenj in načrtovanja za obrate za napredne polprevodnike v EU sta v povprečju za 7,5 meseca daljši kot v ključnih konkurenčnih jurisdikcijah. Ob predpostavki, da so z vsakim letom zamude skupni stroški projekta višji za približno 5 %, to pomeni dodatne stroške v višini približno 3,125 % celotne naložbe. To bi na primer ustrezalo približno 625 milijonom EUR za napreden obrat za izdelavo čipov, vreden 20 milijard EUR. Z zmanjšanjem ponavljajočih se izmenjav z organi in pojasnitvijo poti izdaje dovoljenj MP2 ustvarja znatne implicitne prihranke pri stroških, ki presegajo stroške, povezane s skladnostjo. Druga korist poenostavitve izhaja iz nadomestitve *ad hoc* zahtev po informacijah, ki jih sprožijo krize, s strukturirano **medpodjetniško platformo za oskrbovalno verigo polprevodnikov**. To zmanjšuje podvajanje in izboljšuje usklajevanje med državami članicami.

V skladu s pristopom „za enega sprejetega se eden odpravi“ MP2 ustvarja omejeno dodatno upravno breme, ki ga v veliki meri izravna strukturna poenostavitev. Novi „sprejeti“ za podjetja zajemajo predvsem razkritja ranljivosti oskrbovalnih verig. Ti so ocenjeni na največ deset človek-dni na zahtevo, kar ustreza približno 2 783 EUR na veliko podjetje, pri čemer skupni stroški v scenariju popolnega zajetja znašajo do 1,34 milijona EUR na zahtevo. To breme izravnavajo „odpravljeni“ v obliki manjšega števila nujnih in podvajajočih se zahtev po podatkih, povezanih s krizo, racionalizirane izmenjave informacij in manjšega notranjega spremljanja, ker so dejavnosti pridobivanja tržnih informacij delno prenesene na platformo. Podjetja se srečujejo z neto upravnim bremenom, ki ga sestavljajo začetek sodelovanja v platformi in razkritja. Vendar bo to v veliki meri izravnala zanesljivost oskrbe zaradi te izmenjave podatkov. Poleg tega se bodo v prvi fazi ocene izvajale le na kvalitativni podlagi, razen če se bo pojavila formalna kriza.

- **Temeljne pravice**

Člen 16 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah zagotavlja svobodo gospodarske pobude. Ukrepi v okviru prvega in drugega stebra tega predloga ustvarjajo inovacijsko zmogljivost in spodbujajo zanesljivost oskrbe s polprevodniki, kar lahko okrepi svobodo gospodarske pobude v skladu s pravom Unije ter nacionalnimi predpisi in praksami. Kljub temu so morali nekateri ukrepi v okviru tretjega stebra obravnavati dejstvo, da bi lahko hude motnje oskrbe s polprevodniki v Uniji začasno omejile svobodo gospodarske pobude in svobodo sklepanja pogodb, ki ju varuje člen 16, ter lastninsko pravico, ki jo varuje člen 17 Listine. V skladu s členom 52(1) Listine bo kakršno koli omejevanje navedenih pravic iz tega predloga predpisano z zakonom, spoštovalo bo bistveno vsebino teh pravic in svoboščin ter upoštevalo načelo sorazmernosti.

Obveznost razkritja posebnih informacij Komisiji, če so izpolnjeni nekateri pogoji, spoštuje bistvo svobode gospodarske pobude (člen 16 Listine) in nanjo ne bo nesorazmerno vplivala. Vsakršna zahteva po informacijah izpolnjuje cilj splošnega interesa Unije, saj omogoča opredelitev morebitnih ukrepov za ublažitev krize zaradi pomanjkanja polprevodnikov. Te zahteve po informacijah so primerne in učinkovite za doseg cilja, saj zagotavljajo informacije, potrebne za oceno zadevne krize. Komisija načeloma zahteva informacije le od predstavniških organizacij. Dodatno lahko zahteve naslovi na posamezna podjetja le, če je to potrebno. Glede na hude gospodarske in družbene posledice pomanjkanj polprevodnikov in temu primeren pomen blažitvenih ukrepov so zahteve po informacijah sorazmerne z želenim ciljem. Poleg tega je omejitev pravice do gospodarske pobude in lastninske pravice izravnana z ustreznimi zaščitnimi ukrepi. Vsaka zahteva po informacijah se lahko vloži le v kriznih razmerah, v katerih je Komisija z izvedbenim aktom sprožila krizno fazo.

Obveznost sprejemanja in prednostne obravnave prednostnih naročil spoštuje bistvo pravice do gospodarske pobude in svobode sklepanja pogodb (člen 16 Listine) ter lastninsko pravico (člen 17 Listine) in nanje ne bo nesorazmerno vplivala. Ta obveznost izpolnjuje cilj splošnega interesa Unije, saj zagotavlja, da lahko kritični sektorji, ki so jih prizadele motnje v oskrbi zaradi pomanjkanja polprevodnikov, še naprej delujejo. Obveznost je primerna in učinkovita za doseg tega cilja, saj zagotavlja, da se razpoložljivi viri prednostno uporabljajo za proizvode, s katerimi se oskrbujejo ti sektorji. Noben drug ukrep ni tako učinkovit. V kriznih razmerah je sorazmerno nekaterim podjetjem naložiti obveznost, da sprejmejo in prednostno obravnavajo nekatera naročila. Taka podjetja vključujejo obrate za proizvodnjo polprevodnikov, ki so zaprosili za priznanje kot „evropske pobude za polprevodniške tehnologije“; druge obrate za proizvodnjo polprevodnikov, ki so v zameno za prejem javne podpore sprejeli takšno možnost, ali podjetja v oskrbovalni verigi polprevodnikov, za katera velja prednostno naročilo tretje države, če to vpliva na zanesljivost oskrbe kritičnih sektorjev. Ustrezni zaščitni ukrepi zagotavljajo, da kakršen koli negativen vpliv obveznosti prednostne obravnave na pravico do gospodarske pobude, svobodo sklepanja pogodb in lastninsko pravico ne pomeni kršitve teh pravic. Vsaka obveznost prednostnega razvrščanja določenih naročil se lahko vloži le v kriznih razmerah, v katerih je Komisija z izvedbenim aktom sprožila krizno fazo. Če zadevno podjetje prednostnega naročila ne more izvršiti ali če bi izvršitev naročila zanj pomenila nerazumno ekonomsko breme in bi povzročila posebne težave, lahko Komisijo zaprosi, da naročilo pregleda. Poleg tega je subjekt, za katerega velja obveznost, izvzet iz vsakršne odškodninske odgovornosti za kršitev pogodbenih obveznosti, ki izhaja iz izpolnitve obveznosti.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Proračunske posledice se nanašajo na kadrovske potrebe služb Komisije in podporo za vzpostavitev medpodjetniške platforme za oskrbovalno verigo polprevodnikov. Predlog zahteva človeške vire za naloge iz predloga, za katere bi bila odgovorna Komisija. Nekatere naloge je mogoče izvesti s prerazporeditvijo obstoječega osebja, ki trenutno dela na podobnih nalogah, npr. v zvezi z nadzorom programa, povezovanjem z deležniki ter poročanjem za raziskovalno-razvojne dejavnosti in dejavnosti za krepitev zmogljivosti v okviru prvega stebra. Za izvajanje drugih nalog bo potrebno dodatno osebje, npr. za nadzor strateških projektov, vključno s spremljanjem mejnikov in rezultatov; za preverjanje skladnosti (državne pomoči, javna naročila); za čezmejno usklajevanje z državami članicami; za upravni (nefiskalni) nadzor in za poročanje Svetu/Parlamentu. Poleg tega predlog vključuje dodatne naloge, povezane z medpodjetniško platformo za oskrbovalno verigo polprevodnikov, npr. spremljanje oskrbovalnih verig polprevodnikov; funkcije analize in krizne pripravljenosti; obravnavanje zahtev po informacijah ter preverjanje in zbiranje podatkov v fazi pred krizo ter medsektorsko usklajevanje z deležniki iz industrije.

Za podporo za vzpostavitev in delovanje medpodjetniške platforme za oskrbovalno verigo polprevodnikov so potrebni odhodki iz poslovanja v višini približno 70 milijonov EUR. Komisija bi zagotovila podporo za platformo.

Več podrobnosti o proračunskih posledicah je navedenih v oceni finančnih posledic in digitalnih razsežnosti zakonodajnega predloga, priloženi temu predlogu.

Poleg zgoraj navedenih proračunskih posledic je mogoče operativne in upravne odhodke za izvajanje pobude Čipi za Evropo 2.0 in strateških projektov v večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034 zahtevati šele v poznejši fazi.

5. DRUGI VIDIKI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Komisija bo odgovorna za redno spremljanje izvajanja ukrepa. Pri tem so lahko v podporo zunanje študije ter podatki držav članic in tržni podatki. Komisija bo opravila celovito oceno uspešnosti, učinkovitosti, skladnosti, sorazmernosti in subsidiarnosti akta o čipih 2.0. **Poročilo o oceni** z glavnimi ugotovitvami bo Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij predloženo v **štirih do petih letih** od datuma začetka uporabe zakonodajnega akta. Komisija lahko poročilu po potrebi priloži predloge za izboljšanje ali prilagoditev akta o čipih 2.0.

Ta mehanizem pregleda sledi pristopu, vzpostavljenemu v okviru prvega akta o čipih. Zagotavlja kontinuiteto, primerljivost rezultatov in dolgoročno perspektivo glede rezultatov politike. Komisija bo v tesnem sodelovanju z državami članicami redno spremljala izvajanje in uporabo pravnih določb, pri čemer bo posebno pozornost namenila učinkovitosti sprejetih ukrepov. Dejavnosti spremljanja bodo temeljile na kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikih ter na podatkih, ki jih zagotovijo deležniki iz celotne vrednostne verige polprevodnikov, države članice in ustrezni organi EU. Splošni uspeh pobude bo ocenjen na podlagi dokazov o okrepljeni **zanesljivosti oskrbe**. To bo vključevalo napredek pri ustreznih merljivih vidikih, kot so delež EU v svetovni proizvodnji polprevodnikov in spremembe koncentracije na trgu. Z izvajanjem akta o čipih 2.0 in spremljevalnih ukrepov bo omogočeno sistematično spremljanje specifičnih ciljev, pričakovanih koristi in povezanih učinkov.

Za izvedbo ocene bodo države članice in pristojni nacionalni organi Komisiji na njeno zahtevo zagotovili potrebne in ustrezne informacije.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

1.1 Poglavlje I – Splošne določbe

V **poglavju I** je določen predmet urejanja te uredbe. Prav tako so opredeljeni pojmi, ki se uporabljajo v celotnem instrumentu. Uredba nadaljuje in nadalje razvija pobudo Čipi za Evropo (zdaj pobuda Čipi za Evropo 2.0). V okviru prvega stebra ustvarja pogoje, potrebne za okrepitev zmogljivosti Unije za industrijske inovacije, in določa ukrepe za spodbujanje povpraševanja. V okviru drugega stebra določa merila za priznavanje evropskih pobud za polprevodniške tehnologije, ki so prve tovrstne pobude, in strateških projektov, ki krepijo zanesljivost oskrbe in odpornost polprevodniškega ekosistema Unije. V okviru tretjega stebra določa ukrepe za izboljšanje usklajevalnega mehanizma med državami članicami in Komisijo, ki je bil prvotno vzpostavljen z Uredbo (EU) 2023/1781 (akt o čipih).

1.2 Poglavlje II – Pobuda Čipi za Evropo 2.0

Poglavje II se osredotoča na pobudo Čipi za Evropo 2.0, katere cilj je okrepiti konkurenčnost, odpornost in inovacijsko zmogljivost Unije. Unija bi morala z naložbami v pobudo Čipi za Evropo 2.0 postati učinkovitejša pri prelivanju svojih raziskovalno-tehnoloških dosežkov v najkakovostnejše v povpraševanje in uporabo usmerjene, varne in energijsko učinkovite polprevodniške tehnologije. Hkrati bi morala Unija svoji oskrbovalni industriji omogočiti, da izkoristi take naložbe.

V ta namen to poglavje vključuje splošne določbe in cilje pobude Čipi za Evropo, ki je bila prvotno vzpostavljena z Uredbo (EU) 2023/1781. Cilj pobude Čipi za Evropo 2.0 je podpreti obsežno gradnjo zmogljivosti po vsej Uniji na področju obstoječih najsodobnejših polprevodniških tehnologij naslednje generacije. Pobuda Čipi za Evropo 2.0 zdaj obsega šest sestavnih delov: (1) zmogljivosti za načrtovanje za integrirane polprevodniške tehnologije; (2) pilotne linije za pripravo inovativne proizvodnje ter zmogljivosti za preizkušanje in eksperimentiranje; (3) napredne tehnološke in inženirske zmogljivosti za pospešitev razvoja kvantnih čipov; (4) mrežo kompetenčnih centrov in razvoj spretnosti; (5) dejavnosti Sklada za čipe za dostop zagonskih podjetij, podjetij v razširitveni fazi in MSP do kapitala ter (6) vzpostavljanje in krepitev naprednih zmogljivosti za načrtovanje, izdelavo prototipov in industrijsko uvajanje tehnologij fotonских integriranih vezij po vsej Uniji. Pobuda Čipi za Evropo 2.0 daje močan poudarek industrializaciji in ukrepom za spodbujanje povpraševanja, kot so veliki izzivi, forum povpraševanja in pospeševalci povpraševanja.

Pobuda Čipi za Evropo 2.0 naj bi se podpirala s sredstvi iz programov Obzorje Evropa in Digitalna Evropa v okviru sedanjega večletnega finančnega okvira, zlasti z novim specifičnim ciljem 6 programa Digitalna Evropa, ter izvajala v skladu z uredbama, s katerima sta bila navedena programa vzpostavljena, ter, kadar je to ustrezno in ne posega v pogajanja o večletnem finančnem okviru, njunima naslednicama.

Uredba določa postopkovni okvir za olajšanje mešanega financiranja iz držav članic, brez poseganja v pravila o državni pomoči, proračun Unije in zasebne naložbe.

Poglavje vključuje tudi določbe o izvajanju. Izvajanje pobude Čipi za Evropo 2.0 bo poleg tega zaupano predvsem Skupnemu podjetju za čipe ter, kadar je to ustrezno, skupnemu podjetju ali drugemu podobnemu subjektu ali pobudi, ki ga bo nasledila in bo vzpostavljena s pravom Unije v okviru poznejšega večletnega finančnega okvira. Tehnični opis ukrepov je v Prilogi I. Priloga III vključuje merljive kazalnike za spremljanje izvajanja in poročanje o

napredku pobude Čipi za Evropo 2.0 pri doseganju ciljev. Komisija je pooblaščenca za sprejetje delegiranih aktov za spremembo seznama merljivih kazalnikov. Pobuda Čipi za Evropo 2.0 temelji na obstoječih prednostih Evrope v globalni vrednostni verigi polprevodnikov in krepí sinergije z ukrepi, ki jih trenutno podpirajo Unija in države članice. Da bi čim bolj povečala svoje pozitivne učinke, bi morala zato pobuda omogočati sinergije s programi Unije, opisanimi v Prilogi IV.

1.3 Poglavje III – Zanesljivost oskrbe in povpraševanja

V **oddelku 1 poglavja III** je določen okvir za evropske pobude za polprevodniške tehnologije in strateške projekte. Komisija lahko projekte v vrednostni verigi polprevodnikov v Uniji ali v tretji državi prizna kot strateške projekte, kadar ti projekti izpolnjujejo naslednja merila: ustvarjajo dodano vrednost EU, ker znatno prispevajo k ciljem skupnega interesa Unije; imajo jasno čezmejno razsežnost; prispevajo k večji nepogrešljivosti, odpornosti in uspešnosti vrednostne verige polprevodnikov Unije ter prispevajo k znatni krepitvi evropske tehnološke suverenosti in vodilni vlogi na področju tehnologije.

Tehnološka področja, opredeljena kot morebitna področja za priznavanje strateških projektov, so navedena v Prilogi II.

V **oddelku 2** tega poglavja so navedene določbe za pospešitev postopkov izdaje dovoljenj za evropske pobude za polprevodniške tehnologije in strateške projekte. Opisana je tudi uporaba evropskih poslovnih denarnic kot enotnih portalov za dostop za predložitev ene same vloge za dovoljenje za evropske pobude za polprevodniške tehnologije in strateške projekte.

V **oddelku 3** poglavja III so opisani cilji oznake evropske polprevodniške regije odličnosti ter določena vizija in področje uporabe naložbenega načrta za evropske polprevodniške regije.

Oddelek 4 poglavja III se osredotoča na ukrepe za povečanje odpornosti oskrbovalnih verig, in sicer za javno naročanje kritične infrastrukture in v nekaterih sektorjih gospodarstva, ki so opredeljeni kot tvegani.

1.4 Poglavje IV – Spremljanje in krizno odzivanje

Poglavje IV vsebuje mehanizem za usklajeno spremljanje vrednostne verige polprevodnikov in odzivanje na motnje v oskrbi s polprevodniki, ki vplivajo na pravilno delovanje notranjega trga.

V **oddelku 1** je določen celovit sistem strateškega pregleda sektorja polprevodnikov EU, namenjen opredelitvi ranljivosti, odvisnosti in prihodnjih potreb za povečanje odpornosti oskrbovalne verige. Komisija mora v sodelovanju z Evropskim odborom za polprevodnike opraviti poglobljeno analizo, ki zajema ključne vidike. Ti vključujejo ključne industrijske panoge in infrastrukture, odvisne od polprevodnikov (npr. zdravstveni, obrambni in digitalni sektor), dele oskrbovalne verige (od načrtovanja do proizvodnje in materialov), tehnološke odvisnosti (zlasti od tretjih držav), pomanjkanje spretnosti in morebitna tveganja, vključno s tistimi, ki izhajajo iz nezadostnih naložb ali geopolitičnih motenj. S pregledom se ocenijo tudi morebitni učinki kriznih intervencij (npr. prednostnih naročil ali nadzora izvoza na podlagi členov 41 do 43). Rezultati se redno posredujejo Evropskemu odboru za polprevodnike, da se podpre oblikovanje politik.

Za proaktivno spremljanje tveganj mora Komisija na podlagi ugotovitev pregleda pripraviti in redno posodablјati seznam kazalnikov zgodnjega opozarjanja (npr. ozka grla v oskrbi, povečano povpraševanje ali geopolitične napetosti). Postopek temelji predvsem na javno dostopnih podatkih in nezaupnih prispevkih industrije. Vendar lahko Komisija, če obstajajo vrzeli, od podjetij s področja polprevodnikov zahteva dodatne prostovoljne informacije, pri čemer za zaščito zaupnosti uporablja standardizirane varne kanale. Z vsemi zbranimi podatki

se ravna v skladu s strogimi pravili o zaupnosti (člen 50), Komisija pa zagotovi smernice za dosledno in varno izmenjavo informacij. Okvir in metodologija pregleda se prav tako redno pregledujeta, da bi se prilagodila spreminjajočim se sektorskim izzivom. Namen tega sistema je nazadnje predvideti motnje, usmerjati strateške naložbe in povečati avtonomijo EU na področju polprevodnikov.

V **oddelku 1** so poleg tega opisani vzpostavitev in cilji medpodjetniške platforme za oskrbovalno verigo polprevodnikov. Platforma bo digitalni dvojček oskrbovalne verige polprevodnikov s ciljem povečati njeno preglednost in odpornost. Zakoniti zastopnik platforme bo Komisijo obveščal o trenutnih ali pričakovanih motnjah v oskrbovalni verigi polprevodnikov.

V **oddelku 2** so določena pravila za sprožitev krizne faze zaradi polprevodnikov in podrobno opisani nujni ukrepi, ki se lahko uporabijo za odziv na krizo.

Prvi vidik je obveznost pristojnih nacionalnih organov, da čim prej opozorijo Komisijo, če ugotovijo tveganje resne motnje v oskrbi ali druge verodostojne grožnje za razpoložljivost polprevodnikov. S tem se sproži faza preventive, v kateri mora Komisija hitro ukrepati in sklicati izredno sejo Evropskega odbora za polprevodnike. Vloga Evropskega odbora za polprevodnike vključuje oceno resnosti motnje, tudi z izdajanjem preventivnih zahtev po informacijah in razpravo o tem, ali naj se sproži formalni krizni postopek. Komisija se lahko poleg tega posvetuje s tretjimi državami, da bi poiskala rešitve s sodelovanjem, in zaprosi nacionalne organe, naj ocenijo pripravljenost ključnih udeležencev na trgu.

Če se zdi potrebno skupno naročanje, mora biti v skladu s pravili EU o javnem naročanju (direktive 2014/23/EU, 2014/24/EU in 2014/25/EU), s čimer se zagotavljata preglednost in konkurenca. Še eno ključno orodje je zbiranje informacij. Komisija lahko na medpodjetniško platformo za oskrbovalno verigo polprevodnikov naslovi preventivno zahtevo po informacijah, pri čemer se uporabijo zaščitni ukrepi za občutljive poslovne informacije. Komisija lahko preventivne zahteve po informacijah izda tudi posameznim podjetjem, če ta ne sodelujejo v platformi. Odgovori se posredujejo Evropskemu odboru za polprevodnike in zadevnim državam članicam, s čimer se zagotovi, da so vsi seznanjeni z njimi.

Okvir preide v krizno fazo le, če sta izpolnjena dva pogoja: (1) resne motnje v oskrbovalni verigi, ki povzročajo znatno pomanjkanje, in (2) resni učinki na kritične sektorje (npr. zdravstvo, obramba ali digitalna infrastruktura), ki ogrožajo družbeno, gospodarsko ali varnostno stabilnost. Komisija lahko po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike Svetu predlaga sprožitev krizne faze, ta pa odloča s kvalificirano večino. Krizna faza traja do 12 mesecev, z možnostjo podaljšanja, če je to utemeljeno, zahteva pa se redno poročanje Evropskemu odboru za polprevodnike in Evropskemu parlamentu. V tej fazi morajo države članice prek Evropskega odbora za polprevodnike usklajevati nacionalne ukrepe, da se preprečijo razdrobljeni odzivi. Ko je krize konec, mora Komisija v šestih mesecih posodobiti spremljanje oskrbovalnih verig ter pri tem upoštevati pridobljena spoznanja. Določbe, ki urejajo sprožitev krizne faze, so enake tistim, določenim v aktu o čipih, kar je rezultat dogovora sozakonodajalcev, in še naprej ustrezajo svojemu namenu.

V **oddelku 3** so določeni ukrepi, potrebni za obravnavanje kriz zaradi polprevodnikov v Uniji.

Na podlagi člena 41 lahko Komisija od podjetij v oskrbovalni verigi polprevodnikov zahteva podatke o proizvodnji in motnjah, da oceni krizo in morebitne rešitve. Zahteve po podatkih morajo biti nujno potrebne in ne smejo ogrozati nacionalne varnosti.

Člen 42 Komisiji omogoča, da proizvajalce polprevodnikov zaveže k prednostni obravnavi naročil v krizi pomembnih proizvodov, ne glede na obstoječe pogodbe.

Člen 43 uvaja skupno nabavo, pri kateri Komisija deluje kot centralni kupec za več držav članic, ki se spopadajo s hudim pomanjkanjem. Ta mehanizem krepi pogajalsko moč in preprečuje, da bi države članice EU konkurirale za omejeno oskrbo.

Komisija je pooblaščen za sprožitev krizne faze z izvedbenim aktom, če o polprevodniški krizi obstajajo konkretni, resni in zanesljivi dokazi. Polprevodniška kriza se pojavi ob hudih motnjah v oskrbi s polprevodniki, ki povzročijo znatno pomanjkanje. To ima precejšnje negativne učinke na enega ali več pomembnih sektorjev Unije ali preprečuje popravilo in vzdrževanje bistvenih proizvodov, ki jih uporabljajo kritični sektorji, ter njihovo oskrbo z njimi. V izvedbenem aktu se določi trajanje krizne faze ali njeno podaljšanje. Pred iztekom krizne faze Komisija ob upoštevanju mnenja Evropskega odbora za polprevodnike oceni, ali bi bilo treba krizno fazo podaljšati. V krizni fazi bo imel Evropski odbor za polprevodnike izredne sestanke, da bi državam članicam omogočil tesno sodelovanje s Komisijo in usklajevanje vseh nacionalnih ukrepov, sprejetih v zvezi z oskrbovalno verigo polprevodnikov.

1.5 Poglavje V – Upravljanje

V **poglavju V** je določen okvir za nadaljnje delovanje Evropskega odbora za polprevodnike, ki ga sestavljajo predstavniki držav članic in mu predseduje Komisija. Evropski odbor za polprevodnike bo odboru javnih organov Skupnega podjetja za čipe svetoval glede pobude Čipi za Evropo 2.0 (prvi steber). Komisiji bo svetoval in ji pomagal pri ocenjevanju vlog za evropske pobude za polprevodniške tehnologije in strateške projekte (drugi steber). S Komisijo bo izmenjeval mnenja o napredku pri izvajanju naložbenega načrta za polprevodniške regije; razpravljal bo o opredelitvi posebnih kritičnih sektorjev in tehnologij ter pripravil vse potrebno zanj in obravnaval vprašanja spremljanja in kriznega odzivanja (tretji steber). Nazadnje bo zagotavljal podporo za dosledno uporabo predlagane uredbe in lažje sodelovanje med državami članicami. Evropski odbor za polprevodnike bo Komisijo podpiral pri mednarodnem sodelovanju in strateških partnerstvih za polprevodnike. Prav tako bo usklajeval in izmenjeval informacije z ustreznimi kriznimi strukturami, vzpostavljenimi v skladu s pravom Unije. Evropski odbor za polprevodnike se bo sestajal v različnih sestavah ter organiziral ločene sestanke za svoje naloge v okviru prvega stebra in za svoje naloge iz drugega in tretjega stebra. Komisija lahko ustanovi stalne aličasne podskupine Evropskega odbora za polprevodnike ter povabi organizacije, ki zastopajo interese industrije polprevodnikov, in druge deležnike v take podskupine kot opazovalce. Evropski odbor za polprevodnike bi moral zagotoviti, da je usmerjevalni odbor industrijskega zavezništva za polprevodnike, ki bo prevzelo dejavnosti industrijskega zavezništva za procesorje in polprevodniške tehnologije, povabljen, da vsaj enkrat letno predstavi najnovejši napredek.

Države članice bodo na nacionalni ravni imenoval enega ali več pristojnih nacionalnih organov in med njimi nacionalno enotno kontaktno točko za izvajanje Uredbe.

1.6 Poglavja VI, VII in VIII – Končne določbe

V **poglavju VI** je poudarjeno, da morajo vse strani spoštovati zaupnost občutljivih poslovnih informacij in poslovnih skrivnosti. Ta obveznost velja za Komisijo, pristojne nacionalne organe in druge organe držav članic ter vse predstavnike in strokovnjake, ki se udeležujejo sestankov Evropskega odbora za polprevodnike in usmerjevalnega odbora. V poglavju so določena tudi pravila o učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih kaznih in globah za neizpolnjevanje obveznosti iz te uredbe, ob upoštevanju ustreznih zaščitnih ukrepov. Komisija lahko naloži periodične denarne kazni, če zadevna podjetja v krizi zaradi polprevodnikov ne sprejmejo in prednostno razvrstijo nekaterih naročil. Poleg tega lahko Komisija naloži globe podjetju, ki predloži nepravilne, nepopolne ali zavajajoče podatke ali jih ne predloži v predpisanem roku.

V **poglavju VII** so določeni pravila in pogoji za izvajanje prenosa pooblastila in izvedbenih pooblastil. Predlog pooblašča Komisijo, da po potrebi sprejme izvedbene akte, s katerimi se omogoči podrobna določitev postopkov in zagotovi enotna uporaba Uredbe in delegiranih aktov za spremembo Priloge I (dejavnosti iz navedene priloge na način, ki je skladen s cilji pobude Čipi za Evropo 2.0) in Priloge III (merljivi kazalniki in določbe o vzpostavitvi okvira za spremljanje in ocenjevanje za dopolnitev te uredbe).

Poglavje VIII Komisiji nalaga obveznost, da za Evropski parlament in Svet pripravi redna poročila o oceni in pregledu Uredbe.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o okviru ukrepov za okrepitev polprevodniškega ekosistema Unije in razveljavitvi Uredbe (EU) 2023/1781 (Akt o čipih 2.0)**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 173(3) in člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora²⁷,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²⁸,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Z Uredbo (EU) 2023/1781 Evropskega parlamenta in Sveta²⁹ o vzpostavitvi okvira ukrepov za okrepitev evropskega polprevodniškega ekosistema in spremembi Uredbe (EU) 2021/694 (Akt o čipih) je bil vzpostavljen celovit okvir na ravni Unije za podporo polprevodniškemu ekosistemu z namenom krepitve tehnološke zmogljivosti, povečanja odpornosti in zagotavljanja zanesljivosti oskrbe Unije.
- (2) Ocena³⁰ Uredbe (EU) 2023/1781 kaže, da je omogočila mobilizacijo znatnih javnih in zasebnih naložb, uporabo naprednih infrastruktur ter vzpostavitev mehanizmov za usklajevanje in krizno pripravljenost, s čimer je prispevala k boljšemu sodelovanju med državami članicami in delovanju notranjega trga. Ocena je pokazala, da je Uredba (EU) 2023/1781 delovala kot katalizator za usklajen pristop Unije k polprevodnikom, saj je okrepila zmogljivosti za raziskave in inovacije, zagotovila dostop do tehnoloških infrastruktur ter vzpostavila okvir za proizvodne zmogljivosti in mehanizem za krize in odzivanje nanje za predvidevanje morebitnih motenj. Hkrati so bili v oceni opredeljeni strukturne pomanjkljivosti in trajni izzivi, ki omejujejo njeno učinkovitost pri obravnavi spreminjajočih se industrijskih in gospodarskih potreb.
- (3) Čeprav se je okvir, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2023/1781, izkazal za učinkovitega pri podpiranju inovacij in zmogljivosti v zgodnji fazi, prehod od tehnološkega razvoja k

²⁷ UL C , , str. .

²⁸ UL C , , str. .

²⁹ Uredba (EU) 2023/1781 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o vzpostavitvi okvira ukrepov za okrepitev evropskega polprevodniškega ekosistema in spremembi Uredbe (EU) 2021/694 (Akt o čipih) (UL L 229, 18.9.2023, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1781/oj>).

³⁰ [dodati sklic na objavljeno poročilo o oceni]

industrijskemu uvajanju v velikem obsegu ostaja v začetni fazi. Dolgi naložbeni cikli, strukturne odvisnosti v kritičnih segmentih vrednostne verige in omejitve pri povečevanju obsega proizvodnje še naprej vplivajo na zmožnost Unije, da ustvari odporen in konkurenčen polprevodniški ekosistem.

- (4) Poleg tega je ocena pokazala, da omejena razpoložljivost zasebnega kapitala, zlasti za financiranje v poznejših fazah, in strukturne značilnosti finančnih trgov omejujejo rast in širitev podjetij s področja polprevodnikov v Uniji. Hkrati razdrobljenost povpraševanja v industrijskih sektorjih, omejen obseg trga in nezadostno usklajevanje med kupci zmanjšujejo komercialno vzdržnost naložb v proizvodnjo ter povzročajo tveganje nezadostne izkoriščenosti nastajajočih zmogljivosti.
- (5) Poleg tega je sektor polprevodnikov postal temelj gospodarske stabilnosti, tehnološke suverenosti in varnosti Unije. Pospešeno vključevanje naprednih digitalnih tehnologij, zlasti umetne inteligence, je znatno povečalo svetovno povpraševanje po polprevodnikih, hkrati pa okrepilo konkurenco na mednarodnih trgih. Ta razvoj je razkril strukturne ranljivosti v oskrbovalnih verigah polprevodnikov Unije, vključno z odvisnostjo od omejenega števila zunanjih dobaviteljev, nezadostnimi domačimi proizvodnimi zmogljivostmi in razdrobljenostjo med državami članicami.
- (6) Zlasti vse večji pomen aplikacij umetne inteligence je povzročil skokovito povečanje povpraševanja po visoko specializiranih čipih, kot so napredni logični in pomnilniški polprevodniki, ki so ključni za usposabljanje kompleksnih modelov umetne inteligence in njihovo uvajanje. Pričakuje se, da se bo ta trend nadaljeval, s čimer se bodo še okrepila obstoječa neravnovesja med ponudbo in povpraševanjem ter dodatno obremenile že tako krhke svetovne oskrbovalne verige. Hkrati so geopolitične napetosti, omejitve izvoza in motnje, povezane s svetovnimi krizami, še dodatno poudarile tveganja, povezana s pretiranim zanašanjem na proizvodnjo v tretjih državah in omejeno diverzifikacijo.
- (7) Glede na ta razvoj dogodkov je treba okvir, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2023/1781, okrepiti in dopolniti, da se podpre prehod z inovacij na industrijski obseg, povečata odpornost in gospodarska varnost ter zagotovi učinkovito delovanje notranjega trga. Zato bi bilo treba Uredbo (EU) 2023/1781 razveljaviti in nadomestiti s to uredbo.
- (8) Ker ta uredba krepi in dopolnjuje okvir, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2023/1781, ne da bi spremenila njegove temeljne cilje, ostajajo pravne podlage, na katerih ta okvir temelji, nespremenjene.
- (9) Zato bi morala ta uredba temeljiti tudi na členu 173(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), da bi lahko Unija sprejela ukrepe za nadaljnje ohranjanje in krepitev zmogljivosti ter krepitev polprevodniškega ekosistema. Ti ukrepi ne bi smeli vključevati usklajevanja nacionalnih zakonov in drugih predpisov. Pri tem bi morala Unija okrepiti konkurenčnost in odpornost polprevodniške tehnološke in industrijske baze, hkrati pa povečati inovacijsko zmogljivost svojega polprevodniškega ekosistema po vsej Uniji, zmanjšati odvisnost od omejenega števila podjetij in geografskih območij tretjih držav ter povečati zmogljivost za načrtovanje in proizvodnjo, pakiranje, ponovno uporabo in recikliranje naprednih polprevodnikov. Pobuda Čipi za Evropo, ki je bila prvič vzpostavljena z Uredbo (EU) 2023/1781, bi morala s to uredbo te cilje še naprej podpirati z nadaljnjo krepitvijo prizadevanj, ki presegajo zgolj premostitev vrzeli med naprednimi raziskovalnimi in inovacijskimi zmogljivostmi Unije ter njihovim trajnostnim industrijskim izkoriščanjem, in z zagotavljanjem učinkovitega prenosa takih zmogljivosti v proizvodnjo v industrijskem obsegu in uvajanje na trg v Uniji. Pobuda Čipi za Evropo 2.0 bi morala še naprej spodbujati

krepitev zmogljivosti, da bi se omogočili načrtovanje, proizvodnja in integracija sistemov polprevodniških tehnologij naslednje generacije, ter bi morala še naprej podpirati sodelovanje med ključnimi akterji po vsej Uniji, krepitev oskrbovalnih in vrednostnih verig polprevodnikov v Uniji, zagotavljanje storitev ključnim industrijskim sektorjem in ustvarjanje novih trgov.

- (10) Ta uredba bi poleg tega in za zagotovitev učinkovitega delovanja notranjega trga morala prispevati k vzpostavitvi skladnega okvira Unije za približevanje nekaterih pogojev in usklajevalnih mehanizmov v skladu s členom 114 PDEU. Tak okvir je potreben za preprečevanje ovir za delovanje notranjega trga, zmanjšanje razdrobljenosti ter zagotavljanje doslednega in učinkovitega odziva na tveganja v oskrbovalni verigi, hkrati pa mora ostati skladen s pravom Unije in mednarodnimi obveznostmi. To je zlasti pomembno ob upoštevanju, da so polprevodniki temeljna tehnologija za številne gospodarske dejavnosti in kritične infrastrukture po vsej Uniji. V razmerah zaostrenih geopolitičnih napetosti, strateške svetovne konkurence in vse večjih premislekov o gospodarski varnosti je polprevodniški ekosistem postal ključni dejavnik stabilnosti in delovanja notranjega trga. Za sektor polprevodnikov so značilne kompleksne čezmejne medsebojne odvisnosti v celotni vrednostni verigi, pri čemer so visoko specializirane dejavnosti skoncentrirane na različnih geografskih območjih, medtem ko so uporabniške industrijske panoge v spodnjem delu verige razpršene po vsej Uniji. Zaradi teh značilnosti obstaja verjetnost, da bodo motnje, omejitve ali izkrivljanja, ki vplivajo na oskrbovalne verige polprevodnikov, imele pomembne čezmejne učinke in vplivale na delovanje notranjega trga. Različni nacionalni ukrepi za obvladovanje takih tveganj lahko povzročijo razdrobljenost, izkrivljajo konkurenco in spodkopavajo enake konkurenčne pogoje na notranjem trgu, zlasti glede na integrirano naravo proizvodnih in distribucijskih omrežij. Zato ciljev zagotavljanja odpornosti, varnosti in pravilnega delovanja oskrbovalnih verig polprevodnikov v Uniji države članice same ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi njihovega obsega in čezmejnih učinkov lažje dosežejo na ravni Unije.
- (11) Doseganje teh ciljev bi moral še naprej podpirati Evropski odbor za polprevodnike, ki ga sestavljajo predstavniki držav članic in mu predseduje Komisija, da bi omogočili nemoteno, učinkovito in usklajeno izvajanje te uredbe ter sodelovanje in izmenjavo informacij. Evropski odbor za polprevodnike bi moral Komisiji svetovati in ji pomagati pri posebnih vprašanjih, vključno z doslednim izvajanjem te uredbe, olajševanjem sodelovanja med državami članicami in izmenjavo informacij o vprašanjih, povezanih s to uredbo. Komisiji bi moral svetovati tudi pri mednarodnem sodelovanju v zvezi s polprevodniki, vključno s strateškimi partnerstvi za polprevodnike, in pri nalogi zbiranja informacij. Sestanki lahko potekajo v različnih podskupinah.
- (12) Glede na globalizirano naravo oskrbovalne verige polprevodnikov je mednarodno sodelovanje s tretjimi državami pomemben element za doseganje odpornosti polprevodniškega ekosistema Unije. Ukrepi, sprejeti na podlagi te uredbe, bi morali Uniji omogočiti tudi, da ima kot center odličnosti izrazitejšo vlogo v bolj delujočem globalnem, medsebojno odvisnem polprevodniškem ekosistemu. Kadar je ustrezno, bi bilo treba upoštevati mnenja industrijskega zavezništva za polprevodnike³¹, ki prevzema dejavnosti industrijskega zavezništva za procesorje in polprevodniške tehnologije, ter drugih deležnikov. Unija in države članice bi lahko v skladu z mednarodnimi obveznostmi sodelovale, tudi po diplomatski poti, z mednarodnimi

³¹ Pristojnosti – <https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/78326>.

strateškimi partnerji, ki so v prednostnem položaju v industriji polprevodnikov, da bi poiskale rešitve za okrepitev zanesljivosti oskrbe in odpravo prihodnjih motenj v oskrbovalni verigi polprevodnikov, na primer motenj, ki so posledica omejitev izvoza tretjih držav, ter za ugotovitev razpoložljivosti surovin in vmesnih proizvodov. Komisija in države članice bi morale usklajevati svoja mednarodna prizadevanja, zlasti ob podpori Evropskega odbora za polprevodnike. To lahko po potrebi vključuje usklajevanje v ustreznih mednarodnih forumih, sklepanje naložbenih in trgovinskih sporazumov ali druga diplomatska prizadevanja ali sodelovanje z ustreznimi deležniki.

- (13) Za krepitev kritične infrastrukture, varnosti in industrijske baze Unije ter njenega vodilnega položaja na področju tehnologije je potreben varen in zanesljiv dostop do najsodobnejših in že uveljavljenih polprevodniških tehnologij, vključno s procesorji ter pomnilniškimi, analognimi, močnostnimi, senzorskimi, radiofrekvenčnimi in povezljivostnimi čipi, ki so bistveni za zagotavljanje na prihodnost pripravljenih strateških sektorjev, kot so energetika, obramba, avtomobilska industrija, letalstvo, telekomunikacije, zdravstveno varstvo, računalništvo v oblaku in industrijska avtomatizacija. Unija ima močne zmogljivosti v številnih zrelih vozliščih, tudi pri čipih za avtomobilsko industrijo, energijsko učinkovitih čipih in varnih čipih, ter bi morala še naprej krepiti svojo konkurenčnost, odpornost in strateško avtonomijo v celotni vrednostni verigi polprevodnikov.
- (14) Industrija polprevodnikov zahteva znatne naložbe, tako za dejavnosti raziskav, razvoja in inovacij kot za gradnjo najsodobnejših objektov, namenjenih preizkušanju in potrjevanju v podporo proizvodnji v industrijskem obsegu. Ta stroškovna intenzivnost neposredno vpliva na zmožnost Unije za konkuriranje in inovacije ter tudi na zanesljivost oskrbe in splošno odpornost njenega polprevodniškega ekosistema. Hkrati sta konkurenčnost in odpornost Unije odvisni od nadaljnje razpoložljivosti in razvoja uveljavljenih in zrelih polprevodniških tehnologij, vključno z analognimi, močnostnimi, senzorskimi in povezljivostnimi čipi ter čipi za avtomobilsko in letalsko industrijo, ki ostajajo nepogrešljivi v strateških industrijskih vrednostnih verigah in kritičnih infrastrukturah. V sedanjih razmerah okrepljene svetovne konkurence, geopolitičnih napetosti in strukturnih ranljivosti oskrbovalnih verig so polprevodniki postali strateško sredstvo, ki je temelj gospodarske varnosti, vodilnega položaja na področju tehnologije in industrijske odpornosti Unije. Glede na izkušnje s preteklimi pomanjkanji in motnjami v oskrbovalni verigi v Uniji in po svetu ter glede na omejitve izvoza ali regulativne ukrepe tretjih držav in hitri razvoj tehnoloških izzivov ter inovacijskih ciklov, ki vplivajo na vrednostno verigo polprevodnikov, je treba z nadaljnjo krepitvijo pobude Čipi za Evropo okrepiti obstoječe prednosti Unije, vključno z njenim vodilnim položajem v več segmentih polprevodnikov v splošni uporabi, in tako povečati uveljavljanje na trgu, konkurenčnost, odpornost ter raziskovalno in inovacijsko zmogljivost.
- (15) Okrepljena pobuda Čipi za Evropo 2.0 bi morala upoštevati že pridobljene izkušnje pri izvajanju pobude Čipi za Evropo, da bi se nadaljevala in okrepila z namenom odpravljanja preostalih strukturnih slabosti in odzivala na nastajajoče strateške potrebe. Zlasti je treba okrepiti prizadevanja za zagotovitev, da se napredne raziskovalne in inovacijske zmogljivosti Unije učinkovito prenesejo v industrijsko uvajanje, povečanje obsega in proizvodnjo v komercialnem obsegu v Uniji.
- (16) Države članice so v prvi vrsti odgovorne za ohranjanje močne industrijske, konkurenčne, trajnostne in inovativne baze Unije. Vendar narava in obseg raziskovalnih in inovacijskih izzivov na področju polprevodnikov zahtevata skupno ukrepanje na ravni Unije. Da bi Uniji zagotovili raziskovalne in inovacijske

zmogljivosti na področju polprevodniških tehnologij, ki so potrebne za ohranjanje vodilne vloge pri naložbah v raziskave in industrijo na najvišji ravni, ter ob upoštevanju izkušenj in spoznanj, pridobljenih pri izvajanju pobude Čipi za Evropo, je treba te zmogljivosti dodatno okrepiti in razširiti, da se zagotovijo njihovo učinkovito industrijsko uvajanje, povečanje obsega in proizvodnja v komercialnem obsegu v Uniji. V ta namen bi morale Unija in države članice še naprej usklajevati svoja prizadevanja in vlagati skupaj.

- (17) Glede na večjo svetovno konkurenco, geopolitične napetosti in tveganje motenj v oskrbovalni verigi polprevodnikov, vključno s tistimi, ki izhajajo iz regulativnih ukrepov tretjih držav in lahko vplivajo na dostop do kritičnih polprevodniških tehnologij in povezanih vložkov, je krepitev zmogljivosti Unije za razvoj, proizvodnjo in uporabo takih tehnologij na njenem ozemlju postala strateška prednostna naloga za konkurenčnost, gospodarsko varnost in tehnološko suverenost Unije, kot je poudarjeno v poročilu Maria Draghija z naslovom Prihodnost evropske konkurenčnosti. Za te izzive polprevodniškega ekosistema Unije so potrebni uresničitev obsežnih zmogljivosti in skupna prizadevanja držav članic, pri čemer Unija podpira razvoj in uporabo obsežnih zmogljivosti v celotni inovacijski in industrijski vrednostni verigi, vključno s pilotnimi linijami, povečanjem obsega proizvodnje in komercialnim uvajanjem, s čimer se zagotovi učinkovit prenos raziskovalne odličnosti v vodilni položaj na področju industrije in trajnostne proizvodne zmogljivosti v Uniji.
- (18) Kot je bilo ugotovljeno v oceni Uredbe (EU) 2023/1781, instrumenti, vzpostavljeni s pobudo Čipi za Evropo iz navedene uredbe, in sicer platforma za virtualno načrtovanje, pilotne linije in pilotne linije za izdelavo kvantnih čipov, širjenje znanja, akademija EU za spretnosti na področju čipov v okviru zaveznitva za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti in Pakt za spretnosti ter kompetence v korist celotnega polprevodniškega ekosistema ustrezajo svojemu namenu in bi jih bilo treba s to uredbo še naprej podpirati. Ta prizadevanja bi morala prispevati tudi k širšemu cilju Unije, da okrepi svojo dolgoročno konkurenčnost, inovacijsko zmogljivost in industrijsko bazo, tudi s sinergijami s prihodnjimi programi Unije za podporo raziskavam in inovacijam ter industrijskemu uvajanju, kot sta predlagani³² okvirni program, ki bo nasledil Obzorje Evropa – okvirni program za raziskave in inovacije, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta³³ (Obzorje Evropa) (deseti okvirni program), in predlagani Evropski sklad za konkurenčnost³⁴, pobuda Čipi za Evropo 2.0 pa bi morala v vseh komponentah in ukrepih, kolikor je mogoče, vključevati in čim bolj povečati koristi uporabe polprevodniških tehnologij kot močnih omogočiteljskih dejavnikov, na primer za trajnostni prehod, ki lahko privede do novih proizvodov ter učinkovitejše, uspešnejše, čistejše in trajnejše rabe virov, vključno z energijo in materiali, potrebnimi za proizvodnjo polprevodnikov in njihovo uporabo v celotnem življenjskem ciklu.

³² Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa za obdobje 2028–2034, določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2021/695.

³³ Uredba (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1290/2013 in (EU) št. 1291/2013 (UL L 170, 12.5.2021, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

³⁴ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Evropskega sklada za konkurenčnost (ESK), vključno s posebnim programom za dejavnosti raziskav in inovacij na področju obrambe, razveljavitvi uredb (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697, (EU) 2021/783 ter spremembi uredb (EU) 2021/696, (EU) 2023/588 in (EU) [EDIP].

- (19) Da bi pobuda Čipi za Evropo 2.0 dosegla svoj splošni cilj ter obravnavala izzive sedanjega polprevodniškega ekosistema na strani ponudbe in povpraševanja ter ob upoštevanju izkušenj in spoznanj, pridobljenih pri izvajanju Uredbe (EU) 2023/1781, kjer se je izkazalo, da je treba še naprej krepiti zmogljivosti Unije ne le na področju raziskav in inovacij, temveč tudi na področju industrijskega uvajanja in povečanja obsega proizvodnje, bi morala še naprej podpirati in dodatno krepiti pet operativnih ciljev, vzpostavljenih z Uredbo (EU) 2023/1781. S pobudo bi bilo treba uvesti tudi nov operativni cilj za krepitev zmogljivosti Unije na področju fotonških tehnologij, podpirati pa bi morala „velike izzive“ kot instrumente za podporo obsežnim medsektorskim pobudam, ki obravnavajo večje tehnološke in industrijske izzive, ki so za Unijo strateškega pomena. Primarno izvajanje pobude Čipi za Evropo 2.0 bi moralo biti še naprej zaupano predvsem Skupnemu podjetju za čipe ter, kadar je to ustrezno, skupnemu podjetju ali drugemu podobnemu subjektu ali pobudi, ki ga bo nasledila in bo vzpostavljena s pravom Unije v okviru poznejšega večletnega finančnega okvira.
- (20) Prvič, pobuda Čipi za Evropo 2.0 bi morala okrepiti zmogljivosti Unije za načrtovanje. V ta namen bi morala še naprej podpirati platformo za virtualno načrtovanje, vzpostavljeno v okviru pobude Čipi za Evropo, da bi povezala skupnosti načrtovalskih hiš, zagonskih podjetij, malih in srednjih podjetij (MSP), dobaviteljev intelektualne lastnine in orodij ter raziskovalnih in tehnoloških organizacij, da bi se zagotovile virtualne prototipne rešitve, ki temeljijo na sorazvoju tehnologije, ter olajšal prehod od načrtovanja k industrijski proizvodnji in komercialnemu uvajanju v Uniji.
- (21) Drugič, da bi zagotovili podlago za izboljšanje zanesljivosti oskrbe in polprevodniškega ekosistema Unije, bi morala pobuda Čipi za Evropo 2.0 še naprej podpirati krepitev obstoječih in razvoj novih naprednih pilotnih linij, s čimer bi omogočili razvoj in uporabo najsodobnejših polprevodniških tehnologij in polprevodniških tehnologij naslednje generacije. Pilotne linije bi morale industriji zagotoviti zmogljivost za preizkušanje, eksperimentiranje in potrjevanje polprevodniških tehnologij ter konceptov načrtovanja sistemov ob čim večjem zmanjšanju vplivov na okolje, da bi se pospešil njihov prehod na proizvodnjo polprevodnikov v industrijskem obsegu v Uniji. Naložbe Unije, skupaj z naložbami držav članic in zasebnega sektorja, v pilotne linije so še naprej potrebne za obravnavo trajnih strukturnih izzivov in nedelovanja trga, vključno z nezadostno razpoložljivostjo zmogljivosti za preizkušanje in potrjevanje v industrijskem obsegu ter zmogljivosti za povečanje obsega proizvodnje polprevodnikov v Uniji, kar še naprej ovira inovacije, industrijsko uvajanje in svetovno konkurenčnost.
- (22) Tretjič, da bi pospešili inovativni razvoj kvantnih čipov in z njimi povezanih polprevodniških tehnologij – tudi tistih, ki temeljijo na polprevodniškem materialu ali so integrirane s fotoniko –, ki spodbujajo razvoj sektorja polprevodnikov, bi morala pobuda Čipi za Evropo 2.0 podpirati ukrepe, vključno s knjižnicami za načrtovanje kvantnih čipov, pilotnimi linijami za izdelavo kvantnih čipov ter obrati za preizkušanje in potrjevanje kvantnih čipov, proizvedenih v pilotnih linijah, da se omogoči njihovo industrijsko uvajanje in okrepi vodilni položaj Unije na področju tehnologije v zvezi z novimi polprevodniškimi tehnologijami.
- (23) Četrtrič, da bi spodbudili uporabo polprevodniških tehnologij, zagotovili dostop do zmogljivosti za načrtovanje in pilotne linije ter odpravili vrzeli v spretnostih po vsej Uniji, bi morala pobuda Čipi za Evropo 2.0 državam članicam še naprej omogočati, da ustanovijo vsaj en kompetenčni center za polprevodnike v vsaki državi članici, z izboljšanjem obstoječih centrov ali vzpostavitev novih.

- (24) Petič, fotonika in fotonska integrirana vezja so ključne omogočitvene tehnologije za številne strateške sektorje, vključno s telekomunikacijami, podatkovnimi centri, umetno inteligenco, zaznavanjem, zdravstvenim varstvom, avtomobilsko in letalsko industrijo ter kvantnimi tehnologijami. Omogočajo hiter prenos podatkov, energijsko učinkovito obdelavo in napredne zmogljivosti zaznavanja, zato so ključne za vodilni položaj Unije na področju tehnologije ter njeno konkurenčnost in zanesljivost oskrbe. Unija je vzpostavila močne raziskovalne in inovacijske zmogljivosti ter ima vodilni položaj v več segmentih vrednostne verige fotonike. Vendar so potrebna nadaljnja prizadevanja za krepitev zmogljivosti Unije za načrtovanje, izdelavo prototipov, industrializacijo in obsežno proizvodnjo fotonskih integriranih vezij ter z njimi povezanih fotonskih polprevodniških tehnologij. Za spodbujanje tehnološkega razvoja na področju fotonike in fotonskih integriranih vezij je zato treba podpreti razvoj knjižnic za načrtovanje in orodij za načrtovanje, okrepiti proizvodne tehnologije in platforme za materiale ter utrditi pilotne linije in proizvodne objekte z odprtim dostopom na več platformah za materiale. Ti ukrepi bi morali olajšati izdelavo prototipov, preizkušanje, potrjevanje in industrijsko uporabo, tudi z naprednimi tehnologijami integracije in pakiranja, ter prispevati h krepitvi ekosistema fotonike Unije, povečanju njene tehnološke suverenosti in pospeševanju industrijskega uvajanja inovativnih fotonskih tehnologij po vsej Uniji.
- (25) Šestič, Komisija bi morala še naprej podpirati „Sklad za čipe“, ki je namenski instrument za naložbe v polprevodnike, zasnovan za krepitev evropskega polprevodniškega ekosistema s podporo zagonskim podjetjem, podjetjem v razširitveni fazi in MSP, ki ponuja kapitalske in dolžniške rešitve, vključno z mehanizmom mešanega financiranja v okviru sklada InvestEU, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta³⁵, ter, kadar je ustrezno, katere koli druge ustrezne naložbene sheme v večletnem finančnem okviru 2028–2034, v tesnem sodelovanju s skupino Evropske investicijske banke in skupaj z drugimi izvajalskimi partnerji, kot so nacionalne spodbujevalne banke in institucije. Dejavnosti „Sklada za čipe“ bi morale podpirati razvoj dinamičnega in odpornega polprevodniškega ekosistema z zagotavljanjem priložnosti za večjo razpoložljivost sredstev za podporo rasti zagonskih podjetij in MSP ter naložb v celotni vrednostni verigi polprevodnikov, tudi za druga podjetja v vrednostni verigi polprevodnikov. V zvezi s tem bi bilo treba zlasti MSP zagotoviti podporo in jasne smernice, da bi jim pomagali pri postopku prijave. V tem okviru se od Evropskega sveta za inovacije pričakuje, da bo zagotovil dodatno namensko podporo z nepovratnimi sredstvi in kapitalskimi naložbami za inovatorje z visokim tveganjem, ki ustvarjajo trg.
- (26) Da bi se dodatno okrepila vodilni položaj Unije na področju tehnologije in njena industrijska konkurenčnost na področju polprevodnikov, je primerno kot del pobude Čipi za Evropo 2.0 uvesti koncept „velikih izzivov“. Ti veliki izzivi bi morali biti osredotočeni na razvoj, integracijo in industrijsko uvajanje obetavnih in kritičnih polprevodniških ter povezanih tehnologij, ki so ključnega pomena za Unijo. Veliki izzivi bi morali podpirati napredne raziskovalne in razvojne dejavnosti, namenjene omogočanju naslednje generacije polprevodniških tehnologij, vključno s tistimi, ki podpirajo umetno inteligenco, računalništvo v oblaku, podatkovne centre in infrastrukture na robu, s posebnim poudarkom na povečanju energijske učinkovitosti, zagotavljanju zmogljivosti na področju najsodobnejših tehnologij ter krepitvi

³⁵ Uredba (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi Programa InvestEU in spremembi Uredbe (EU) 2015/1017 (UL L 107, 26.3.2021, str. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).

proizvodnih prednosti Unije. Obravnavati bi morali tudi ključne tehnološke ovire, vključno z izzivi, povezanimi z miniaturizacijo, energijsko učinkovitostjo, trajnostnostjo, heterogeno integracijo, varnostjo, zanesljivostjo in možnostjo proizvodnje. Da bi se učinek velikih izzivov čim bolj povečal, bi morali prispevati h krepitvi polprevodniškega ekosistema po vsej Uniji, in sicer s spodbujanjem sodelovanja vzdolž vrednostne verige polprevodnikov, tudi z ustreznimi vertikalnimi sektorji. Zlasti bi morali podpirati strukturirano sodelovanje med razvijalci polprevodnikov in uporabniškimi industrijami, da bi se dosegla konkurenčna prednost pri vrstah uporabe, ki so ključne za tehnološko suverenost in industrijsko bazo Unije. Nazadnje, veliki izzivi bi morali poleg tega zagotavljati integracijo in usklajenost prizadevanj v obstoječih infrastrukturah, vključno s pilotnimi linijami, ter spodbujati njihovo usmerjenost v industrijsko uporabo. Olajševati bi morali prenos, dozorevanje in uvajanje tehnologij, razvitih v okviru pobude Čipi za Evropo 2.0, tudi z dejavnostmi, povezanimi z izdelavo prototipov, preizkušanjem, potrjevanjem, predstavitvami, začetnim industrijskim uvajanjem in vključevanjem v proizvodna okolja.

- (27) Kompetenčni centri bi morali prispevati k ohranjanju vodilnega položaja Unije na področju raziskav, razvoja in inovacij čipov ter zmogljivosti načrtovanja čipov. Za uresničitev tega cilja je ključnega pomena spodbujanje človeškega potenciala in spretnosti z izobraževanjem na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike vse do podoktorske ravni. Kompetenčni centri bi morali predvsem zagotavljali storitve deležnikom na področju polprevodnikov, tudi zagonskim podjetjem in MSP. Primeri vključujejo lažji dostop do pilotnih linij in platforme za virtualno načrtovanje, zagotavljanje usposabljanja ter razvoj spretnosti, podporo pri iskanju vlagateljev, uporabo obstoječih lokalnih kompetenc ali povezovanje z ustreznimi vertikalnimi sektorji. Storitve bi se morale zagotavljati na odprti, pregledni in nediskriminatorni podlagi. Vsak kompetenčni center bi se moral povezati z evropsko mrežo kompetenčnih centrov za polprevodnike in biti njen del ter delovati kot točka dostopa do drugih vozlišč mreže. V zvezi s tem bi bilo treba čim bolj povečati sinergije z obstoječimi podobnimi strukturami, kot so evropska vozlišča za digitalne inovacije iz programa Digitalna Evropa, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/694 Evropskega parlamenta in Sveta³⁶. Države članice bi lahko na primer kot kompetenčni center za namene te uredbe imenoval obstoječe evropsko vozlišče za digitalne inovacije, osredotočeno na polprevodnike, pod pogojem, da ne bi bila kršena prepoved dvojnega financiranja.
- (28) Da bi olajšali dostop do tehničnega strokovnega znanja ter zagotovili razširjanje znanja po vsej Uniji in podporo različnim pobudam za izboljšanje spretnosti, bi bilo treba mrežo kompetenčnih centrov, vzpostavljeno v okviru pobude Čipi za Evropo, podpirati tudi v okviru pobude Čipi za Evropo 2.0. V ta namen bi moralo Skupno podjetje za čipe, ustanovljeno z Uredbo Sveta (EU) 2021/2085³⁷, določiti postopek za nadaljnjo podporo kompetenčnim centrom, vključno z merili za izbor, pa tudi nadaljnje podrobnosti v zvezi z izvajanjem nalog in funkcij iz te uredbe. Kompetenčne centre, ki sestavljajo mrežo, bi moralo izbrati Skupno podjetje za čipe, ti centri pa bi

³⁶ Uredba (EU) 2021/694 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi programa Digitalna Evropa in razveljavitvi Sklepa (EU) 2015/2240 (UL L 166, 11.5.2021, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj>).

³⁷ Uredba Sveta (EU) 2021/2085 z dne 19. novembra 2021 o ustanovitvi skupnih podjetij v okviru Obzorja Evropa ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 219/2007, (EU) št. 557/2014, (EU) št. 558/2014, (EU) št. 559/2014, (EU) št. 560/2014, (EU) št. 561/2014 in (EU) št. 642/2014 (UL L 427, 30.11.2021, str. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2085/oj>).

morali imeti precejšnjo splošno avtonomijo pri določanju svoje organizacije, sestave in delovnih metod. Vendar bi morale biti njihova organizacija, sestava in delovne metode skladne s cilji te uredbe ter prispevati k njihovemu uresničevanju.

- (29) Delo na področju spretnosti in izobraževanja, ki ga izvaja Unija, je bistveno za nadaljnji razcvet polprevodniškega ekosistema Unije. V ta namen bi bilo treba izkoristiti strateški načrt za izobraževanje na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike³⁸ ter njegove ukrepe, pobude, kot so Pakt za spretnosti³⁹, akademije za spretnosti⁴⁰, skupni evropski študijski programi⁴¹, pobuda za prenosljivost spretnosti⁴² in zavezništva evropskih univerz⁴³, pa bi morale prispevati k oblikovanju posebnih ukrepov za sektor polprevodnikov. Prav tako bi bilo treba za privabljanje talentov iz tretjih držav v Unijo proučiti sinergije s pobudami, ki olajšujejo mednarodno zaposlovanje, kot je nabor talentov EU⁴⁴.
- (30) Dostop do javno financirane infrastrukture, kot so pilotni obrati in obrati za preizkušanje, ter do kompetenčnih centrov bi moral biti odprt za širok krog uporabnikov, velikim podjetjem pa bi ga bilo treba odobriti na pregleden in nediskriminatoren način ter pod tržnimi pogoji (ali na osnovi stroškov, ki se jim prišteje razumna marža), medtem ko so MSP in akademske ustanove lahko upravičeni do prednostnega dostopa ali nižjih cen, s čimer bi se olajšala širša udeležba pri inovacijah na področju polprevodnikov ter podprla razvoj in širjenje industrijskih zmogljivosti po vsej Uniji. Poleg tega bi morale raziskovalne in inovacijske dejavnosti v okviru pobude Čipi za Evropo 2.0, vključno s tehnološkimi infrastrukturami, koristiti tudi obrambnemu sektorju, ne da bi to posegalo v nadaljnje dejavnosti za razvoj obrambnih proizvodov in tehnologij, ki lahko potekajo na podlagi Uredbe (EU) 2025/2643.
- (31) Uspeh pobude Čipi za Evropo 2.0 lahko temelji le na skupnem prizadevanju držav članic in Unije za podpiranje znatnih kapitalskih stroškov, da bi se razširila razpoložljivost virov za virtualno načrtovanje, preizkušanje in pilotno izvajanje ter širjenje znanja, spretnosti in kompetenc. Kadar je to ustrezno in glede na posebnosti zadevnih ukrepov, bi bilo treba cilje pobude Čipi za Evropo 2.0, zlasti dejavnosti Sklada za čipe, podpirati tudi prek mehanizma mešanega financiranja v okviru sklada InvestEU. Podpora v okviru pobude Čipi za Evropo 2.0 bi se morala sorazmerno in stroškovno učinkovito uporabiti za odpravo nedelovanja trga ali neoptimalnih naložbenih okoliščin, ki nastanejo kot posledica velike kapitalске intenzivnosti, visokega tveganja in kompleksne krajine polprevodniškega ekosistema, ukrepi pa ne bi smeli podvajati ali izrivati zasebnega financiranja ali izkrivljati konkurence na notranjem trgu. Ukrepi bi morali imeti jasno dodano vrednost za celotno Unijo.

³⁸ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Strateški načrt za izobraževanje na področju STEM: spretnosti za konkurenčnost in inovacije.

³⁹ https://pact-for-skills.ec.europa.eu/index_en.

⁴⁰ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/sl/news/new-digital-skills-academies-support-eus-technological-sovereignty-competitiveness-and-preparedness>,

⁴¹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Načrt za evropsko diplomu.

⁴² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/15892-Svezenj-o-pravicni-mobilnosti-delovne-sile-prenosljivost-spretnosti-1-digitalizirana-cezmejna-prenosljivost-kvalifikacij-in-spretnosti_sl.

⁴³ <https://education.ec.europa.eu/education-levels/higher-education/european-universities-initiative/map>.

⁴⁴ Uredba (EU) 2026/1047 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2026 o vzpostavitvi nabora talentov EU.

- (32) Poleg tega bi morala pobuda Čipi za Evropo 2.0 še naprej temeljiti na močni bazi znanja in izboljšati sinergije z ukrepi, ki jih Unija in države članice trenutno podpirajo s programi in ukrepi za raziskave in inovacije na področju polprevodnikov in pri razvoju dela vrednostne verige, zlasti s programoma Obzorje Evropa in Digitalna Evropa, s ciljem okrepiti vlogo Unije kot svetovnega akterja na področju polprevodniške tehnologije in njene uporabe z rastočim svetovnim deležem proizvodnje, kar je v skladu s sporočilom Komisije z naslovom Digitalni kompas do leta 2030: evropska pot v digitalno desetletje⁴⁵. Poleg tega se pričakuje, da bodo za dopolnitev financiranja pobude Čipi za Evropo 2.0, ki prispeva k doseganju njenih ciljev, mobilizirane zasebne naložbe. V okviru pobude Čipi za Evropo 2.0 bi se te dejavnosti dopolnjevale v tesnem sodelovanju z drugimi zadevnimi deležniki, vključno z industrijskim zavezništvom za polprevodnike.
- (33) Dejavnosti raziskav in razvoja v Uniji so vse bolj izpostavljene praksam, katerih cilj je protipravna prilastitev zaupnih informacij, poslovnih skrivnosti in zaščitene podatkov, kot so kraja intelektualne lastnine, prisilni prenosi tehnologije in gospodarsko vohunjenje. Da bi preprečili škodljive učinke na interese Unije in cilje pobude Čipi za Evropo 2.0, je treba sprejeti pristop, s katerim se zagotovi zaščita dostopa do poslovno občutljivih informacij ali rezultatov in njihove uporabe, vključno s podatki ter tehničnim znanjem in izkušnjami, varnostjo in prenosom lastništva rezultatov ter vsebin, zaščitene s pravicami intelektualne lastnine, ki nastanejo v povezavi z ukrepi, ki jih podpira pobuda Čipi za Evropo 2.0, ali kot rezultat teh ukrepov. Za zagotovitev te zaščite bi morali vsi ukrepi, ki jih podpira pobuda Čipi za Evropo 2.0 ter se financirajo na podlagi programov Obzorje Evropa in Digitalna Evropa in njihovih naslednikov na podlagi naslednjega večletnega finančnega okvira, upoštevati ustrezne določbe teh programov, kot so določbe o sodelovanju subjektov s sedežem v tretjih državah, pridruženih programu, sporazumi o dodelitvi nepovratnih sredstev, lastništvo in zaščita, varnost, izkoriščanje in razširjanje, prenos in licenciranje ter pravice do dostopa. Pri izvajanju teh programov je mogoče določiti posebne določbe, zlasti v zvezi z omejitvami prenosov in licenciranja v skladu s členom 40(4) Uredbe (EU) 2021/695 ter omejitvijo sodelovanja pravnih subjektov s sedežem v določenih pridruženih ali drugih tretjih državah zaradi razlogov, ki temeljijo na strateških sredstvih, interesih, avtonomiji ali varnosti Unije in njenih držav članic v skladu s členom 22(5) Uredbe (EU) 2021/695 in členom 12(6) Uredbe (EU) 2021/694. Poleg tega bi morala ravnanje s poslovno občutljivimi informacijami, varnost, zaupnost, varstvo poslovnih skrivnosti in pravice intelektualne lastnine urejati zakonodaja Unije, vključno z direktivama (EU) 2004/48/ES in (EU) 2016/943⁴⁶ Evropskega parlamenta in Sveta, ter nacionalna zakonodaja. Komisija in države članice lahko zaščitijo prenose tehnologije iz razlogov, povezanih z interesi Unije in nacionalnimi varnostnimi interesi, v zvezi z naložbami v obrate, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, v skladu z Uredbo (EU) 2019/452 Evropskega parlamenta in Sveta.
- (34) Da bi okrepili uvajanje polprevodnikov, načrtovanih v Uniji ali proizvedenih v Uniji ali oboje, v industrijskih vrednostnih verigah, je treba spodbujati tesnejše povezave med ponudbo polprevodnikov in povpraševanjem industrije v spodnjem delu verige,

⁴⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Digitalni kompas do leta 2030: evropska pot v digitalno desetletje, COM(2021) 118 final z dne 9. marca 2021.

⁴⁶ Direktiva (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem (UL L 157, 15.6.2016, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj>).

pri čemer je treba ohraniti skladnost z mednarodnimi obveznostmi Unije in pravili o konkurenci. Zlasti bi moralo okrepljeno usklajevanje med ponudniki polprevodniških tehnologij in uporabniki olajšati opredelitev skupnega povpraševanja, razvoj skupnih tehničnih zahtev ter razvoj rešitev, prilagojenih industrijskim potrebam Unije. Takšno usklajevanje je še posebej pomembno v ključnih sektorjih, kot so računalništvo v oblaku, avtomobilska industrija, letalska industrija, telekomunikacije, obramba in robotika, za katere so značilne zahteve glede visoke zmogljivosti, varnosti, zanesljivosti in energijske učinkovitosti ter v katerih polprevodniki pomenijo ključno omogočitevno tehnologijo za inovacije, digitalno preobrazbo in strateško avtonomijo. V teh sektorjih lahko zgodnje vključevanje uporabnikov v fazo načrtovanja in razvoja znatno skrajša čas do vstopa na trg, izboljša integracijo sistemov ter zagotovi, da so rešitve na področju polprevodnikov primerne za svoj namen in usklajene z razvijajočimi se industrijskimi standardi ter operativnimi omejitvami. V ta namen bi morala Komisija v sodelovanju z državami članicami in ustreznimi deležniki vzpostaviti potrebne pogoje, da bi zaveznštvo za polprevodnike lahko olajšalo industrijsko povezovanje, dejavnosti skupnega načrtovanja in sodelovalne pobude, tudi prek foruma povpraševanja, da bi se premostila vrzel med ponudbo in povpraševanjem, spodbujali inovacijski ekosistemi in pospešilo uvajanje na polprevodniških temelječih rešitev v Uniji, ob spoštovanju pravil Unije o konkurenci in na način, skladen z mednarodnimi obveznostmi Unije. Komisija bi morala za polprevodnike, ki se uporabljajo v obrambnem in vesoljskem sektorju ter so zelo specializirani in morajo zanesljivo delovati v ekstremnih in sovražnih okoljih, še naprej usklajevati dejavnosti v okviru opazovalnice EU za kritične tehnologije za vesolje in obrambo.

- (35) V vesoljskem in obrambnem sektorju se bodo dejavnosti za opredelitev vrzeli, ranljivosti in potreb nadaljevale v okviru že vzpostavljene opazovalnice EU za kritične tehnologije. Posebni tehnološki kažipot EU za vesolje in obrambo, vključno s polprevodniki, ki bodo odziv na opazovalnico za kritične tehnologije ter bodo zajemali raziskave, inovacije in industrializacijo, bodo podlaga za delovni program EU za razvoj dejavnosti na področju vesolja in obrambe.
- (36) Forum povpraševanja bi moral potencialnim odjemalcem polprevodniških tehnologij omogočiti, da izrazijo svoje potrebe in pričakovane specifikacije s skupnega oziroma panožnega vidika, hkrati pa evropskim pobudam za polprevodniške tehnologije in strateškim projektom omogočiti, da predstavijo svoje tehnološke zmogljivosti in predlagane rešitve. Ukrepi za pospeševanje povpraševanja bi morali omogočiti platforme za sodelovanje, pilotne projekte in partnerstva za načrtovanje ter s tem zgodnje potrjevanje in uvajanje inovativnih rešitev na področju polprevodnikov v Uniji. Prispevajo lahko tudi k rasti inovacijskih ekosistemov in olajšajo nastanek vodilnih trgov v ključnih sektorjih ter s tem povečajo industrijsko konkurenčnost in tehnološko suverenost Unije. Vse dejavnosti, ki se izvajajo v okviru foruma povpraševanja in ukrepov za pospeševanje povpraševanja, bi se morale izvajati ob polnem spoštovanju konkurenčnega prava Unije in drugih ustreznih določb prava Unije, s čimer se zagotovi, da sodelovanje med podjetji ne vodi do izkrivljanja konkurence ali izmenjave poslovno občutljivih informacij.
- (37) Da bi spodbudili široko uvajanje sistemov v Uniji, ki vključujejo napredne polprevodniške tehnologije, je treba podpreti ciljno usmerjene ukrepe, ki krepijo sodelovanje in inovacije. Zlasti lahko olajševanje oblikovanja čezmejnih dogovorov o skupnem javnem naročanju med javnimi naročniki ali naročniki pripomore k združevanju povpraševanja, zmanjšanju razdrobljenosti trga in omogočanju

učinkovitejših naložb v zapletene in drage sisteme, ki temeljijo na polprevodnikih. Hkrati je podpora integraciji in uvajanju inovativnih polprevodniških tehnologij bistvena za pospešitev njihove uporabe v ključnih sektorjih, vključno z digitalno infrastrukturo, umetno inteligenco in industrijsko uporabo, s čimer se krepi tehnološka zmogljivost in konkurenčnost Unije. Komisija bi morala za učinkovito izvajanje takih ukrepov javnim naročnikom zagotoviti tehnične in pravne smernice. Te smernice bi morale javnim naročnikom pomagati pri uporabi meril glede zanesljivosti oskrbe, kibernetske varnosti, odpornosti, energijske učinkovitosti, učinkovitosti v življenjskem ciklu, preglednosti oskrbovalne verige in dodane vrednosti za Unijo pri javnem naročanju sistemov, ki vključujejo inovativno načrtovanje polprevodnikov in rešitve, v skladu z veljavnim pravom Unije in mednarodnimi obveznostmi. Zlasti bi morale spodbujati predkomercialno javno naročanje, partnerstva za inovacije in skupno naročanje postopkov, ki lahko ustvarijo zgodnje povpraševanje po zaupanja vrednih polprevodniških tehnologijah, ki so razvite ali proizvedene v Uniji oziroma oboje.

- (38) Glede na njihov pomen za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe in omogočanje odpornega polprevodniškega ekosistema bi bilo treba šteti, da so evropske pobude za polprevodniške tehnologije in strateški projekti v javnem interesu. Zagotavljanje zanesljive oskrbe s polprevodniki je pomembno tudi za digitalizacijo, ki omogoča zeleni prehod številnih drugih sektorjev. Države članice lahko, da bi pritegnile naložbe v sektor polprevodnikov Unije ter prispevale k zanesljivosti oskrbe s polprevodniki in odpornosti polprevodniškega ekosistema Unije, uporabijo podpirne ukrepe, vključno s spodbudami, in zagotovijo upravno podporo v nacionalnih postopkih izdaje dovoljenj za evropske pobude za polprevodniške tehnologije. V večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034 so lahko načrti za nacionalna in regionalna partnerstva del podpore, ob upoštevanju določb teh načrtov. Možnost podpore držav članic ne bi smela posegati v pristojnost Komisije na področju državne pomoči na podlagi členov 107 in 108 PDEU, kadar je ustrezno. Komisija je, da bi zagotovila pravilno in učinkovito uporabo pravil o državni pomoči, v sporočilu z naslovom Akt o čipih za Evropo⁴⁷ že priznala potrebo po oceni za vsak primer posebej v zvezi z državno pomočjo, dodeljeno obratom za proizvodnjo polprevodnikov, da se zavarujeta zanesljivost oskrbe in odpornost oskrbovalne verige v Uniji, hkrati pa ustvarijo znatni pozitivni učinki na širše gospodarstvo. Poleg tega bi se vzporedno morali izvajati tudi postopki za priznanje evropskih pobud za polprevodniške tehnologije in po potrebi za odobritev državne pomoči, da bi tako pospešili postopek odločanja. Države članice bi morale podpreti vzpostavitev evropskih pobud za polprevodniške tehnologije v skladu s pravom Unije. Pri zagotavljanju podpornih ukrepov za evropske pobude za polprevodniške tehnologije bi morale države članice razmisliti o določitvi nediskriminatornih zahtev v zvezi z zaščito intelektualne lastnine, varnostjo, vključno s kibernetsko varnostjo, in zaupnostjo, hkrati pa bi lahko priporočile blažilne ukrepe za obvladovanje specifičnih tveganj, povezanih z vmešavanjem, prisilnimi prenosi tehnologije in krajo intelektualne lastnine s strani subjektov iz tretjih držav.
- (39) Države članice lahko, da bi spodbudile vzpostavitev potrebnih, s tem povezanih zmogljivosti za načrtovanje, zagotovijo podporo za take dejavnosti v skladu s pravili o

⁴⁷ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Akt o čipih za Evropo, COM(2022) 45 final z dne 8. februarja 2022.

državni pomoči, vključno z okvirom za državno pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije⁴⁸ ali na podlagi Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014⁴⁹.

- (40) Za spodbuditev vzpostavitve potrebnih proizvodnih zmogljivosti in z njimi povezanih zmogljivosti za načrtovanje ter posledično zagotovitev zanesljivosti oskrbe in okrepitev odpornosti polprevodniškega ekosistema Unije bi lahko bila ustrezna javna podpora, če ta ne bi povzročala izkrivljanj na notranjem trgu. Pri tem je treba harmonizirati nekatere pogoje, pod katerimi lahko gospodarski subjekti na ravni Unije izvajajo posebne projekte, ki prispevajo k doseganju ciljev te uredbe, in vzpostaviti okvir za priznavanje evropskih pobud za polprevodniške tehnologije.
- (41) Evropske pobude za polprevodniške tehnologije bi morale zagotavljati zmogljivosti, ki so v Uniji „prve tovrstne“, ter prispevati k nepogrešljivosti, odpornosti, uspešnosti, konkurenčnosti in zanesljivosti oskrbe polprevodniškega ekosistema Unije. Odločilni dejavnik za status „prve tovrstne“ pobude je uvedba inovativnega elementa, povezanega s proizvodnimi postopki ali končnim proizvodom, ki bi lahko temeljil na novih ali obstoječih tehnoloških vozliščih, tudi na zrelih ali najsodobnejših, na notranji trg. Pobuda, ki uvaja inovacijo v zvezi s proizvodnim postopkom ali končnim proizvodom, podobna inovaciji, ki v Uniji že obstaja ali je že načrtovana, se lahko kljub temu prizna kot prva tovrstna, če se lahko dokaže, da je pobuda potrebna za zagotovitev odpornosti in zanesljivosti oskrbe v Uniji z zmanjšanjem čezmernih strateških odvisnosti od uvoza iz tretjih držav. Vsako tako pobudo bi bilo treba oceniti na podlagi njenih lastnih dosežkov, pri čemer bi bilo treba upoštevati na primer ustrezno tržno analizo, stopnjo koncentracije odvisnosti in tveganje nastanka presežnih zmogljivosti.
- (42) Ustrezni inovacijski elementi v prvih tovrstnih pobudah bi se lahko nanašali na tehnološko vozlišče ali substrat ali pristope, ki vodijo do izboljšanja računalniške zmogljivosti ali drugih lastnosti glede zmogljivosti, energijske učinkovitosti, ravni zaščite, varnosti ali zanesljivosti, pa tudi vključevanja novih funkcionalnosti, kot je umetna inteligenca, pomnilniška zmogljivost ali drugo. Primeri inovacij so tudi vključevanje različnih postopkov za povečanje učinkovitosti ali avtomatizacija pakiranja in sestavljanja. Na področju okoljskih koristi bi inovacijski elementi vključevali merljivo zmanjšanje porabe energije, vode ali kemikalij ali izboljšanje možnosti recikliranja.
- (43) Da bi zagotovili, da javne naložbe v evropske pobude za polprevodniške tehnologije in strateške projekte vodijo do dejanskega povečanja zanesljivosti oskrbe in odpornosti Unije, bi morala podjetja, ki zaprosijo za priznanje ali podporo na podlagi te uredbe, dokazati, da bodo svojo oskrbovalno verigo strukturirala tako, da bo njena odvisnost od nedomačih podjetij manjša. Take informacije bi morale, kadar je to primerno za dejavnosti pobude, vključevati poreklo bistvene opreme za proizvodnjo polprevodnikov in substratov ter obseg, v katerem je nabava od podjetij iz tretjih držav potrebna na podlagi tehničnih zmogljivosti. V primeru čelne ali zaledne proizvodnje polprevodnikov bi morala podjetja navesti tudi druge upoštevne čelne ali zaledne proizvodne postopke, ki so predhodno ali naknadno povezani z naložbo v Uniji in zunaj nje.

⁴⁸ Sporočilo Komisije, Okvir za državno pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije (C/2022/7388) (UL C 414, 28.10.2022, str. 1).

⁴⁹ Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 187, 26.6.2014, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj>).

- (44) Da bi javni organi olajšali naložbe v proizvodnjo polprevodnikov, bi morali upoštevati potrebne omogočitvene pogoje za trajnostno delovanje takih obratov, vključno z dostopom do energije, vode in drugih virov kritične infrastrukture. Za podporo dolgoročni odpornosti in trajnostnosti polprevodniškega ekosistema v Uniji bi bilo treba ustrezno upoštevati pričakovane potrebe po virih in vplive na okolje, povezane s takimi naložbami.
- (45) Kadar evropska pobuda za polprevodniške tehnologije podjetjem, ki niso povezana z upravljavcem obrata, nudi proizvodno zmogljivost, bi morala pobuda vzpostaviti, izvajati in vzdrževati ustrezno in učinkovito funkcionalno ločitev, da se prepreči izmenjava zaupnih informacij med notranjim in zunanjim delom proizvodnje. To bi moralo veljati za vse informacije, pridobljene pri načrtovanju in pri čelnih ali zalednih proizvodnih postopkih.
- (46) Da bi se pobuda, ki jo vzpostavi domače podjetje, lahko štela za evropsko pobudo za polprevodniške tehnologije, bi morala imeti na vrednostno verigo polprevodnikov Unije srednje- do dolgoročno jasen pozitiven učinek z učinki prelivanja, ki presegajo zadevno podjetje ali zadevno državo članico, da bi se okrepile odpornost, konkurenčnost in inovacije polprevodniškega ekosistema, vključno z rastjo zagonskih podjetij in MSP, ter prispevalo k dvojnemu zelenemu in digitalnemu prehodu Unije. Poleg tega bi morala biti iz istih razlogov udeležba na medpodjetniški platformi za oskrbovalno verigo polprevodnikov obvezna za proizvodne obrate – kot so obrati za čelno in zaledno proizvodnjo, pa tudi drugi proizvodni obrati, na primer za proizvodnjo opreme, substratov ali materialov za proizvodnjo polprevodnikov. Ta zaveza je namenjena krepitvi odpornosti, konkurenčnosti in inovacij oskrbovalnih verig polprevodniškega ekosistema. Za namene uvrstitve med evropske pobude za polprevodniške tehnologije se lahko upoštevajo različne dejavnosti domačih podjetij, katerih namen je ustvarjanje pozitivnih učinkov prelivanja. Primeri vključujejo omogočanje dostopa do proizvodnih obratov ob plačilu tržne pristojbine; zagotavljanje pripomočkov za načrtovanje procesov manjšim podjetjem za načrtovanje ali platformi za virtualno načrtovanje; razširjanje rezultatov njihovih dejavnosti na področju raziskav in razvoja; sodelovanje na področju raziskav z evropskimi univerzami in raziskovalnimi inštituti; sodelovanje z nacionalnimi organi ali izobraževalnimi ustanovami in ustanovami za poklicno usposabljanje, da bi prispevali k razvoju spretnosti; prispevanje k raziskovalnim projektom na ravni EU ali zagotavljanje priložnosti za namensko podporo zagonskim podjetjem in MSP. Vpliv na več držav članic, med drugim v zvezi s kohezijskimi cilji, bi se moral šteti za enega od kazalnikov jasnega pozitivnega vpliva evropske pobude za polprevodniške tehnologije na vrednostno verigo polprevodnikov v Uniji.
- (47) Da bi zagotovili pravno jasnost in dosledno uporabo te uredbe, je treba pojasniti pogoje, pod katerimi se podjetje lahko prizna kot evropska pobuda za polprevodniške tehnologije. Izkušnje z izvajanjem okvira za integrirane proizvodne obrate in odprte proizvodne obrate EU na podlagi Uredbe (EU) 2023/1781 so pokazale, da so se med podjetji in državami članicami pojavile negotovosti glede tega, ali je status obrata za polprevodniške tehnologije pogojen s prejemom javne podpore. Zato bi bilo treba izrecno pojasniti, da mora biti vloga za tak status sicer povezana s prvo tovrstno pobudo, vendar podelitev statusa ne sme biti odvisna od prejema podpornih ukrepov ali upravne pomoči. Tako lahko prve tovrstne pobude pridobijo status evropske pobude za polprevodniške tehnologije ne glede na to, ali prejemajo javno financiranje, če izpolnjujejo ustrezne zahteve iz te uredbe.

- (48) Pomembno je, da se za evropske pobude za polprevodniške tehnologije obveznosti javne službe, ki jih določijo tretje države, ne uporabljajo ekstrateritorialno na način, ki bi lahko ogrozil njihovo sposobnost za uporabo ali ponoven izvoz končnega proizvoda, ki izhaja iz njihove infrastrukture, programske opreme, storitev, obratov, sredstev, virov, intelektualne lastnine ali strokovnega znanja, potrebnega za izpolnjevanje obveznosti iz te uredbe, zlasti obveznosti v zvezi z zanesljivostjo oskrbe.
- (49) Glede na hiter razvoj polprevodniških tehnologij in za okrepitev prihodnje industrijske konkurenčnosti Unije bi morale evropske pobude za polprevodniške tehnologije vlagati v stalno inovativnost v Uniji za doseganje konkretnega napredka polprevodniške tehnologije ali za pripravo tehnologij naslednje generacije. Take pobude bi morale imeti možnost preizkušanja in eksperimentiranja v zvezi z novimi dognanji prek prednostnega dostopa do pilotnih linij, vzpostavljenih v okviru pobude Čipi za Evropo v Uredbi (EU) 2023/1781 in pobude Čipi za Evropo 2.0 na podlagi pospešenih postopkov za prijavo. Noben tak prednostni dostop ne bi smel niti izključevati niti preprečevati dejanskega dostopa drugih zainteresiranih podjetij, zlasti zagonskih podjetij in MSP, do pilotnih linij v skladu s pravičnimi pogoji. Ob upoštevanju pomena kvalificirane in usposobljene delovne sile za doseganje ciljev te uredbe bi morale evropske pobude za polprevodniške tehnologije podpirati nabor talentov Unije z razvojem in uporabo izobraževanja in usposabljanja za pridobivanje spretnosti ter s povečanjem nabora kvalificirane in usposobljene delovne sile.
- (50) Da se omogoči enoten in pregleden postopek za pridobitev statusa evropske pobude za polprevodniške tehnologije, bi morala Komisija odločitev o podelitvi tega statusa sprejeti na podlagi vloge posameznega podjetja ali konzorcija več podjetij. Podelitev statusa bi morala biti možna tako za vzpostavitev nove pobude za proizvodnjo polprevodnikov kot tudi za znatno razširitev ali inovativno preoblikovanje obstoječe pobude za proizvodnjo polprevodnikov. Da bi se upošteval pomen usklajenega in skupnega delovanja načrtovanega obrata, bi morala Komisija po potrebi v svoji oceni upoštevati pripravljenost ene ali več držav članic, v katerih namerava vložnik vzpostaviti svoje pobude, da se podpre vzpostavitev takih pobud. Poleg tega bi lahko Komisija pri ocenjevanju izvedljivosti poslovnega načrta upoštevala splošen izkaz vložnika ter obstoj ustreznih ukrepov za zaščito intelektualne lastnine in poslovno občutljivih informacij.
- (51) Glede na pravice, povezane s priznanjem evropske pobude za polprevodniške tehnologije, bi morala Komisija spremljati, ali pobude, ki jim je bil dodeljen ta status, še vedno izpolnjujejo zahteve iz te uredbe. Če jih ne izpolnjujejo več, bi morala imeti Komisija pravico, da ponovno prouči in po potrebi razveljavi status in posledično tudi z njim povezane pravice. Vsaka odločitev o razveljavitvi statusa bi se morala sprejeti šele po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike in bi morala biti ustrezno obrazložena. V skladu s tem bi moralo podjetje, ki upravlja evropsko pobudo za polprevodniške tehnologije, imeti možnost, da proaktivno zahteva pregled trajanja statusa ali izvedbenih načrtov, kadar bi lahko nepredvidene zunanje okoliščine, kot so resne motnje z neposrednim gospodarskim vplivom na priznano pobudo, vplivale na njegovo zmožnost izpolnjevanja veljavnih meril.
- (52) Za okrepitev tehnološke suverenosti, odpornosti, nepogrešljivosti, konkurenčnosti in uspešnosti Unije v sektorju polprevodnikov je treba opredeliti in podpreti projekte strateškega pomena, ki jih izvajajo domača podjetja po vsej vrednostni verigi polprevodnikov. Strateškim projektom na področju polprevodnikov bi bilo treba dodeliti podporo iz programov, skladov in finančnih instrumentov Unije v skladu s cilji, določenimi v uredbi o vzpostavitvi teh skladov in programov, ter brez poseganja

v naslednji večletni finančni okvir (2028–2034). Zlasti bi bilo treba tem strateškim projektom podeliti znak konkurenčnosti, kadar izpolnjujejo pogoje iz Uredbe (EU) 2026/XXX [o vzpostavitvi Evropskega sklada za konkurenčnost] ([1]), kot visokokakovostnim projektom, ki prispevajo k cilju Evropskega sklada za konkurenčnost. Strateški projekti bi morali prispevati k ciljem skupnega interesa Unije ter povečati zmogljivost Unije za načrtovanje, proizvodnjo in integracijo naprednih polprevodniških tehnologij ter izkazovati jasno dodano vrednost za Unijo in čezmejno razsežnost, zlasti s sodelovanjem med državami članicami ali z usklajeno javno podporo. Prispevati bi morali h krepitvi odpornosti in zanesljivosti polprevodniškega ekosistema Unije, tudi z odpravljanjem ozkih grl, krepitvijo oskrbovalnih verig polprevodnikov ter izboljšanjem inovacij in industrijskega uvajanja. Spodbujati bi bilo treba sodelovanje inovativnih MSP in malih podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo v strateških projektih.

- (53) Tako strateški projekti kot evropske pobude za polprevodniške tehnologije bi se morali biti zmožni osredotočiti ne le na najsodobnejša polprevodniška vozlišča, temveč tudi na inovativna obstoječa in zrela tehnološka vozlišča, kadar je to potrebno za ohranitev in krepitev konkurenčnosti, odpornosti in zanesljivosti oskrbe Unije na področju strateško pomembnih polprevodniških tehnologij in industrijske uporabe. Da bi se zagotovilo, da strateški projekti učinkovito prispevajo k dolgoročni konkurenčnosti Unije, bi morali podpirati razvoj ali uvajanje kritičnih zmogljivosti, tehnologij ali zmožnosti v Uniji. To bi moralo vključevati zlasti dejavnosti, ki zmanjšujejo strateške odvisnosti in krepijo vodilno vlogo Unije na področju tehnologije v ključnih segmentih vrednostne verige polprevodnikov, tudi z omogočanjem, pospeševanjem ali zagotavljanjem kritičnih tehnologij in zmogljivosti v Uniji.
- (54) Kadar se strateški projekti izvajajo na več lokacijah, bi jih moral izvajati en sam konzorcij in delovati bi morali kot povezana celota, da se zagotovijo skladnost, učinkovitost in uspešno usklajevanje dejavnosti.
- (55) Glede na strateško naravo sektorja polprevodnikov in njegov pomen za varnost bi morala za sodelovanje v strateških projektih veljati ustrezna pravila. V skladu s členom 136 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁰ bi bilo mogoče omejiti ali izključiti sodelovanje nekaterih subjektov, kadar bi bilo to v nasprotju s strateškimi sredstvi, interesi, avtonomijo ali varnostjo Unije. Praviloma bi moralo biti sodelovanje v strateških projektih omejeno na pravne osebe s sedežem v Uniji. Vendar bi se lahko z odstopanjem in kadar je to ustrezno utemeljeno sodelovanje razširilo na subjekte s sedežem v tretjih državah, če je takšno sodelovanje v skladu z veljavnimi pogoji in zaščitnimi ukrepi ter ne ogroža strateških sredstev, interesov, avtonomije ali varnosti Unije.
- (56) Da se zagotovi prožnost ter upoštevajo tehnološki razvoj in spreminjajoče se potrebe trga, bi morala ta uredba določiti seznam okvirnih tehnoloških področij za strateške projekte. Pooblastilo za spremembo tega seznama bi bilo treba v skladu s členom 290 PDEU prenesti na Komisijo, da se ta področja posodobijo glede na tehnološke spremembe in razvoj na trgu, ki so pomembni za sektor polprevodnikov. Da bi se zagotovila skladna in učinkovita opredelitev in izbor strateških projektov, bi morala Komisija ob upoštevanju mnenja Evropskega odbora za polprevodnike opredeliti

⁵⁰ Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

prednostna področja in sestaviti seznam tem morebitnih projektov. Izvajanje ukrepov, ki podpirajo take projekte, bi bilo treba po potrebi izvajati prek Skupnega podjetja za čipe, v skladu z uredbo o njegovi ustanovitvi in njegovimi delovnimi programi. Da bi se okrepila suverenost Unije in zagotovila zanesljivost oskrbe z najsodobnejšimi polprevodniki, je primerno dati prednost vzpostavitvi odprte livarne za zmogljivosti proizvodnje naprednih polprevodnikov v Uniji, ki bi moral, kadar je to ustrezno, delovati na podlagi odprtega dostopa za različne uporabnike. Ta strateški projekt bi bilo mogoče dopolniti z drugimi strateškimi projekti na področju na primer pomnilniških tehnologij, tehnologij za načrtovanje drugih polprevodniških tehnologij.

- (57) Skupno podjetje za čipe bi moralo prek svojega delovnega programa izvajati ukrepe za podporo strateškemu projektu, tudi z razpisi za zbiranje predlogov v skladu z veljavnimi pravili. Predloge bi bilo treba oceniti v skladu s postopki in merili, določenimi v okviru upravljanja Skupnega podjetja za čipe. Da bi se zagotovila učinkovitost in preprečilo podvajanje ocen, bi se morala Komisija pri določanju strateških projektov opreti na rezultat ocenjevanja, ki ga je izvedlo Skupno podjetje za čipe. Projekti, ki jih je Skupno podjetje za čipe izbralo za financiranje in izpolnjujejo merila iz te uredbe, bi morali biti upravičeni do imenovanja kot strateški projekti.
- (58) Imenovanje projekta kot strateškega ne bi smelo posegati v izid odločitev o financiranju, sprejetih v okviru Skupnega podjetja za čipe. Projekti, ki niso bili izbrani za financiranje iz sredstev Unije, bi morali kljub temu imeti možnost pridobiti status strateškega projekta ob soglasju vložnika, da bi lahko uveljavljali pravice in obveznosti, povezane s tem statusom na podlagi te uredbe. Med pravicami so vključitev strateških projektov v forum povpraševanja, morebitno prejemanje javne in upravne podpore ter pridobitev statusa prevladujočega javnega interesa in po možnosti statusa največjega nacionalnega pomena, pomembnega za postopke izdaje dovoljenj, med obveznostmi, ki se uporabljajo tudi za evropske pobude za polprevodniške tehnologije, pa so sodelovanje na medpodjetniški platformi za oskrbovalno verigo polprevodnikov in obveznost sprejemanja prednostnih naročil. Za strateške projekte, kadar izpolnjujejo ustrezne zahteve, bi morale veljati enake pravice in enake obveznosti kot za evropske pobude za polprevodniške tehnologije, da se zagotovi skladen regulativni okvir in čim bolj poveča njihov prispevek k ciljem Unije v sektorju polprevodnikov. Kadar je to ustrezno, bi moralo tako imenovanje potrditi tudi njihov status prvih tovrstnih pobud in opredeliti trajanje tega statusa na podlagi pričakovane življenjske dobe projekta.
- (59) Da bi se zagotovilo, da strateški projekti še naprej izpolnjujejo merila iz te uredbe, bi morala imeti Komisija možnost preklicati imenovanje projekta, kadar ta merila niso več izpolnjena ali kadar je imenovanje temeljilo na netočnih informacijah. Pred sprejetjem takega sklepa bi morala Komisija zadevnim podjetjem zagotoviti možnost, da se opredelijo, v skladu z načelom dobrega upravljanja, ter upoštevati mnenje Evropskega odbora za polprevodnike. Če se imenovanje strateškega projekta prekliče, bi moral projekt izgubiti vse pravice in obveznosti, povezane s tem statusom na podlagi te uredbe. Vendar bi morale za take projekte za omejeno obdobje še naprej veljati posebne obveznosti, povezane z zanesljivostjo oskrbe, kadar so določene v tej uredbi.
- (60) Da bi se zagotovila enostavna in hitra izdaja dovoljenj, bi morale države članice zagotoviti, da so postopki izdaje dovoljenj za evropske pobude za polprevodniške tehnologije in strateške projekte organizirani v okviru enotnega postopka, ki temelji na eni vlogi. Poleg tega bi morale države članice določiti točko „vse na enem mestu“ za projekt, da se učinkovito, pregledno in pravočasno olajša in uskladi obravnava vlog.

- (61) Evropske pobude za polprevodniške tehnologije in strateške projekte je treba vzpostaviti čim prej, hkrati pa čim bolj zmanjšati upravno breme. Zato bi morale države članice kar najhitreje obravnavati vloge, povezane z načrtovanjem, gradnjo in delovanjem takih obratov. Za dodatno pospešitev uvajanja evropskih pobud za polprevodniške tehnologije in strateških projektov bi bilo treba za postopke izdaje dovoljenj določiti jasne in zavezujoče roke. Zlasti skupno trajanje takih postopkov ne bi smelo preseгati določenega obdobja 12 mesecev od predložitve popolne vloge, brez poseganja v krajše roke, ki jih določijo države članice.
- (62) Glede na morebitno čezmejno naravo evropskih pobud za polprevodniške tehnologije in strateških projektov bi si morale države članice po najboljših močeh prizadevati za učinkovito sodelovanje in usklajevanje na ravni zadevnih organov, tudi med določenimi točkami „vse na enem mestu“, da se olajšajo skladni in pravočasni postopki odločanja.
- (63) Digitalizacija postopkov izdaje dovoljenj je bistvena za povečanje preglednosti, učinkovitosti in pravne varnosti. Države članice bi zato morale na nacionalni ravni vzpostaviti enotne portale za dostop, ki bi vložnikom omogočale predložitev in upravljanje njihovih vlog v popolnoma digitalnem okolju. Uporaba interoperabilnih digitalnih rešitev, vključno z evropskimi poslovnimi denarnicami, bi morala olajšati varno izmenjavo podatkov, ponovno uporabo obstoječih informacij ter nemoteno komunikacijo med vložniki in pristojnimi organi, hkrati pa zagotavljati visoko raven kibernetске varnosti in celovitost podatkov. Da bi se izboljšali preglednost in predvidljivost za vložnike, bi moral enotni portal za dostop zagotavljati posodobljene informacije o stanju vlog, veljavnih postopkih in rokih ter obvestila o odločitvah, ki so jih sprejeli pristojni organi.
- (64) Podobno bi morale države članice, da bi podprle odločitve o naložbah in zmanjšale asimetrijo informacij, na spletu na centraliziran in enostavno dostopen način dati na voljo ustrezne informacije o postopkih izdaje dovoljenj, možnostih financiranja, podpornih storitvah za podjetja in veljavnih regulativnih zahtevah. Zagotoviti bi morale tudi ustrezno uporabo obstoječih študij, dovoljenj in odobritev, povezanih z načrtovanjem, gradnjo in delovanjem evropskih pobud za polprevodniške tehnologije in strateških projektov, kadar je to združljivo s pravom Unije in nacionalnim pravom, da se prepreči podvajanje upravnih postopkov in zmanjšajo zamude. Glede na strateški pomen in časovno občutljivost evropskih pobud za polprevodniške tehnologije in strateških projektov bi morale države članice zagotoviti, da se upravni in sodni postopki, povezani z izdajo dovoljenj, obravnavajo prednostno, kadar to določa nacionalno pravo in v obsegu, kot ga določa, ob polnem spoštovanju pravice do obrambe ter pravic prizadetih posameznikov in skupnosti.
- (65) Uredba (EU) [202X/XX] z dne [...] ⁵¹ vzpostavlja skupni okvir za pospešitev okoljskih presoj, da bi se pospešilo uvajanje ključnih tehnologij v Uniji, zmanjšale odvisnosti in okrepila konkurenčnost. Postopke, povezane z okoljskimi presojami, bi bilo treba pospešiti in racionalizirati za načrte, programe in projekte v vseh sektorjih gospodarstva, pri tem pa ohraniti visoko raven varovanja zdravja ljudi in okolja. V nekaterih sektorjih bo morda treba okoljske presoje še bolj pospešiti. Zato in za zagotovitev skladnosti pravnega okvira okoljskih presoj ob hkratnem upoštevanju dodatnih potreb po pospešitvi v nekaterih strateških sektorjih Uredba (EU) [202X/XX] vzpostavlja namenski nabor orodij, ki bi ga bilo treba uporabljati v okviru te uredbe.

⁵¹ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pospešitvi okoljskih presoj (COM(2025) 984 final z dne 10. decembra 2025).

Glede na bistveno vlogo polprevodniških tehnologij pri zagotavljanju doseganja podnebnih ciljev Unije z uvajanjem novih, bolj trajnostnih tehnologij in proizvodnih postopkov ter vključevanjem polprevodnikov v neto ničelne tehnologije in glede na njihov prispevek k odpornosti in gospodarski varnosti Unije bi bilo treba evropske pobude za polprevodniške tehnologije in strateške projekte v smislu te uredbe šteti tudi za strateške projekte v smislu Uredbe (EU) [202X/XX], zaradi česar bi morali imeti koristi od namenskega nabora orodij, vzpostavljenega z navedeno uredbo.

- (66) V sektorju polprevodnikov podjetja uspevajo v specializiranih lokalnih območjih, ki lahko privabljajo naložbe, spodbujajo inovacije in gradijo odporne industrijske ekosisteme. Regije in regionalni industrijski grozdi imajo ključno vlogo pri razvoju in omogočanju vzpostavitve takih ekosistemov. Uvesti bi bilo treba znak evropske polprevodniške regije odličnosti, katerega cilj je opredeliti, priznati in spodbujati regije v Uniji, ki izkazujejo dolgoročno, usklajeno strategijo za gostovanje, privabljanje in širitev s polprevodniki povezanih naložb ter vrednostnih verig polprevodnikov. Mednarodni vlagatelji bi morali v evropski polprevodniški regiji odličnosti najti idealno okolje za razvoj poslovnih dejavnosti, povezanih s polprevodniki. Tak znak bi morala Komisija podeliti na podlagi vlog regionalnih organov, na podlagi skladnosti in verodostojnosti naložbenega načrta za polprevodniško regijo in na podlagi ravni zavezanosti zadevnih organov, vlogo pa bi morala potrditi zadevna država članica, da se zagotovi politično usklajevanje med različnimi ravni upravljanja.
- (67) Regije, ki predložijo vlogo, bi morale pripraviti naložbeni načrt za polprevodniško regijo. V ukrepih, predlaganih v takem načrtu, bi se morali obravnavati zlasti okvirni pogoji za krepitev proizvodnje polprevodnikov, sodelovanja na področju raziskav in razvoja, razvoja spretnosti ali trajnostne infrastrukture ter nakazovati njihova pripravljenost gostiti naložbe v polprevodnike.
- (68) Po pridobitvi znaka bi morala regija pridobiti dostop do priložnosti, vključno s tesnejšimi partnerstvi z industrijo in raziskovalnimi ustanovami, ter biti bolj privlačna za mednarodne vlagatelje, ki iščejo zanesljive lokacije z velikim potencialom. Priznane regije bi morale imeti možnost, da se pridružijo mreži evropskih polprevodniških regij odličnosti, kar bi jim omogočilo izmenjavo znanja in sklepanje zavezništev ter okrepilo njihov učinek po vsej Uniji, medtem ko bi se z mednarodnim priznanjem njihovih strategij okrepil njihov ugled kot vodilnih destinacij za inovacije in naložbe na področju polprevodnikov.
- (69) Polprevodniki so bistvene komponente, vgrajene v infrastrukture, opremo in sisteme, ki jih uporabljajo kritični subjekti, vključno s tistimi, ki jih zajema Direktiva (EU) 2022/2555 Evropskega parlamenta in Sveta⁵². Delovanje, varnost in neprekinjenost takih kritičnih subjektov so vse bolj odvisni od razpoložljivosti, celovitosti in zanesljivosti polprevodniških komponent in njihovih dobaviteljev. Da bi se zmanjšala izpostavljenost Unije pretresom v oskrbovalni verigi in odvisnostim od omejenega števila dobaviteljev iz tretjih držav, je treba okrepiti preglednost in odpornost pri nabavi polprevodnikov, ki so predmet javnega naročanja za kritične infrastrukture in storitve. Javno naročanje, ki ga urejajo direktive 2014/23/EU⁵³,

⁵² Direktiva (EU) 2022/2555 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o ukrepih za visoko skupno raven kibernetске varnosti v Uniji, spremembi Uredbe (EU) št. 910/2014 in Direktive (EU) 2018/1972 ter razveljavitvi Direktive (EU) 2016/1148 (direktiva NIS 2) (UL L 333, 27.12.2022, str. 80, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>).

⁵³ Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L 94, 28.3.2014, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/23/oj>).

2014/24/EU⁵⁴ in 2014/25/EU⁵⁵ Evropskega parlamenta in Sveta, predstavlja pomemben delež povpraševanja v Uniji in lahko ima strateško vlogo pri spodbujanju zanesljivih in odpornih oskrbovalnih verig polprevodnikov. Javni naročniki ali naročniki kritične infrastrukture bi morali v celotnem postopku javnega naročanja vključevati vidike zanesljivosti oskrbe ter upoštevati tudi, kako polprevodniki, vključeni v naročeno opremo ali sisteme, s svojimi koraki načrtovanja in proizvodnje prispevajo k odpornosti oskrbovalne verige polprevodnikov Unije. Taki vidiki ne posegajo v zakonodajo Unije o kibernetiski varnosti.

- (70) S spodbujanjem javnih naročnikov in naročnikov, naj od gospodarskih subjektov zahtevajo izjavo o zanesljivosti oskrbe v zvezi z nabavo polprevodnikov, bi se povečala preglednost v oskrbovalnih verigah in omogočilo informirano odločanje v postopkih javnega naročanja, ne da bi naložilo nesorazmerno upravno breme, hkrati pa bi se javnim naročnikom in naročnikom prepustila odločitev, ali naj takšno izjavo zahtevajo v vseh postopkih javnega naročanja. Takšna izjava bi morala, kjer je potrebno, vsebovati ključne elemente, ki omogočajo oceno zanesljivosti oskrbovalne verige, vključno z identifikacijo zadevnih podjetij, raznolikostjo dobaviteljev, prispevkom k odpornosti oskrbovalne verige polprevodnikov v Uniji, strategijami za povečanje odpornosti, kot je na primer nabava iz dveh virov od domačih podjetij, ter ocenami ranljivosti za morebitne motnje, pa tudi, kadar je to ustrezno, ustreznimi ocenami tveganja, izvedenimi na podlagi te uredbe. Da bi se zagotovilo, da so vidiki odpornosti, zanesljivosti in evropske dodane vrednosti oskrbovalne verige učinkovito vključeni v odločitve o javnem naročanju, lahko javni naročniki in naročniki v dokumentaciji v zvezi z oddajo naročila določijo zahteve glede zanesljivosti oskrbe pri nabavi polprevodnikov, vključenih v infrastrukturo, opremo ali sisteme, ki jih zajema pogodba o javnem naročilu. V ta namen lahko vključijo tehnične specifikacije, pogoje za sodelovanje, merila za oddajo naročila ali klavzule o izvedbi javnega naročila.

Okvir javnih naročil, vzpostavljen z direktivami 2014/24/EU, 2014/25/EU in 2009/81/ES, vsebuje določbe, ki javnim naročnikom omogočajo izključitev gospodarskih subjektov, ki so v okviru sodelovanja v postopku javnega naročanja krivi resnih zavajajočih razlag, ki so zamolčali ustrezne informacije ali ki so predložili napačne ali zavajajoče informacije. Navedene določbe se še naprej uporabljajo za postopke javnega naročanja, ki jih izvajajo nacionalni javni naročniki, zajeti s to uredbo.

- (71) V tem okviru in glede na to, da sporazumi o prosti trgovini, carinske unije in Sporazum STO o vladnih nabavah⁵⁶ vsebujejo zaveze glede dostopa do javnih naročil, bi bilo treba šteti, da podjetja iz tretjih držav, ki so z Unijo sklenile take mednarodne sporazume, ki zagotavljajo tak dostop, spadajo pod opredelitev domačih podjetij. Poleg tega ti mednarodni sporazumi in strateška partnerstva za polprevodnike izkazujejo vzajemno zavezanost Unije in njenih partnerjev zagotavljanju mednarodnih

⁵⁴ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj>).

⁵⁵ Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj>).

⁵⁶ Protokol o spremembi Sporazuma o vladnih nabavah (UL L 68, 7.3.2014, str. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2014/115/oj>), ki je začel veljati 6. aprila 2014 (UL L 89, 25.3.2014, str. 5).

oskrbovalnih verig polprevodnikov, zato se podjetjem iz teh partneric Unije prizna, da so enakovredna domačim podjetjem.

- (72) Za namene te uredbe bi bilo treba pri presoji, ali je podjetje domače, je domačemu podjetju enakovredno ali ni domače, upoštevati lastniško strukturo in nadzor nad takim podjetjem. Pri presoji nadzora bi bilo treba šteti, da podjetje obvladuje tretja država ali pravna oseba iz tretje države, kadar je ta tretja država ali pravna oseba sposobna izvajati odločilen vpliv na njegove strateške odločitve, neposredno ali posredno, zlasti tako, da ima pravico ali izvaja pooblastilo za imenovanje ali razrešitev večine članov upravnega, upravljalnega ali nadzornega organa podjetja, ki je predmet presoje; tako, da je zgolj na podlagi uveljavljanja glasovalnih pravic imenovala večino članov upravnih, upravljalnih ali nadzornih organov podjetja, ki je predmet presoje, ki izvršujejo svoje funkcije v tekočem poslovnem letu in so jih izvrševali v preteklem poslovnem letu; tako, da na podlagi dogovora z drugimi delničarji ali družbeniki v podjetju, ki je predmet presoje, sama nadzira večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov v podjetju, ki je predmet presoje; tako, da ima pravico izvrševati prevladujoč vpliv na podjetje, ki je predmet presoje, v skladu z dogovorom, sklenjenim s podjetjem, ki je predmet presoje, ali v skladu z določbo iz njegovega akta o ustanovitvi ali statuta, kadar zakonodaja, ki ureja podjetje, ki je predmet presoje, dovoljuje, da se zanj uporablja tak dogovor ali določba; tako, da je pooblaščen za dejansko izvajanje pravice do izvrševanja prevladujočega vpliva nad podjetjem, ki je predmet presoje, ne da bi bila imetnica take pravice; tako, da ima pravico do uporabe celotnega premoženja ali dela premoženja podjetja, ki je predmet presoje; tako, da vodi posle podjetja, ki je predmet presoje, na enotni podlagi in objavlja konsolidirane računovodske izkaze, ali tako, da je solidarno odgovorna za finančne obveznosti podjetja, ki je predmet presoje, ali jamči zanje.
- (73) Uredba (EU) št. 654/2014 Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁷ Uniji omogoča, da začasno prekine ali prekliče koncesije ali druge obveznosti iz mednarodnih trgovinskih sporazumov, da odgovori na kršitve pravil mednarodne trgovine s strani tretjih držav, ki vplivajo na poslovne interese Unije. Vsako izvrševanje pravic Unije na podlagi Uredbe (EU) 2021/167 bi bilo treba upoštevati tudi pri razlagi opredelitve domačega podjetja iz te uredbe.
- (74) Poleg izzivov, povezanih z zanesljivostjo oskrbe s polprevodniki, se vse več pozornosti namenja tveganjem za kibernetko varnost, povezanim z nabavo pri nekaterih dobaviteljih za kritične infrastrukture, opremo ali sisteme. Takšna tveganja za kibernetko varnost ne bi smela spadati na področje uporabe te izjave, ki jo gospodarski subjekti predložijo v postopkih javnega naročanja, ki vključujejo dobavo ali uporabo polprevodnikov in jih ureja veljavni pravni okvir Unije za kibernetko varnost. Ne glede na to morajo gospodarski subjekti zagotoviti skladnost z ustrezno zakonodajo Unije o kibernetki varnosti in ravnati v skladu z njo.
- (75) Glede na kompleksnost in razvijajočo se naravo oskrbovalnih verig polprevodnikov bi morala Komisija po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike in ustreznimi industrijskimi deležniki po potrebi izdati priporočila, v katerih bi opredelila specifične infrastrukture, opremo ali sisteme, pri katerih je odpornost oskrbovalne

⁵⁷ Uredba (EU) št. 654/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju pravic Unije za uporabo in uveljavljanje pravil mednarodne trgovine ter spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 3286/94 o določitvi postopkov Skupnosti na področju skupne trgovinske politike za zagotovitev izvrševanja pravic Skupnosti po mednarodnih pravilih trgovanja, zlasti tistih, ki so dogovorjena v okviru Svetovne trgovinske organizacije (UL L 189, 27.6.2014, str. 50, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/654/oj>).

verige še posebej pomembna glede na morebitna tveganja v oskrbovalni verigi, taka priporočila pa bi morali javni naročniki in naročniki upoštevati pri pripravi in izvedbi postopkov javnega naročanja, s čimer bi se podprlo dosledno izvajanje po vsej Uniji.

- (76) Da bi se ohranila prožnost in preprečile neupravičene omejitve postopkov javnega naročanja, bi morali imeti javni naročniki in naročniki možnost, da zahtev, vključno s tistimi v zvezi z nabavo iz dveh virov pri domačih podjetjih, v ustrezno utemeljenih primerih ne uporabijo, med drugim kadar ni konkurence ali ni ustreznih ponudnikov ali kadar bi njihova uporaba povzročila nesorazmerne stroške ali tehnično nezdržljivost. Taka odstopanja bi bilo treba razlagati ozko in uporabljati pregledno, pri čemer se zagotovi, da cilji krepitve odpornosti oskrbovalne verige polprevodnikov in varovanja delovanja kritičnih subjektov niso ogroženi.
- (77) Da bi se zagotovila učinkovita in dosledna uporaba ukrepov za krepitev odpornosti in zanesljivosti oskrbe s polprevodniki pri javnem naročanju, lahko Komisija izda smernice in olajša usklajevanje med zadevnimi akterji. Take smernice bi morale podpirati uporabo priporočil, v katerih so opredeljene infrastrukture, oprema ali sistemi, za katere je oskrba s polprevodniki iz domačih podjetij še posebej pomembna, pa tudi pripravo in ocenjevanje izjav o zanesljivosti oskrbe, vključno z elementi, povezanimi s pregledom oskrbovalne verige, deležem vključenih domačih podjetij, strategijami odpornosti, kot je nabava iz dveh virov, ter ocenami ranljivosti in tveganja. Smernice bi morale tudi olajšati uporabo skupnih metodologij za ocenjevanje tveganj v oskrbovalni verigi, zlasti v sektorjih, izpostavljenih večjim ranljivostim, ter spodbujati izmenjavo dobrih praks in ustreznih informacij, da se zagotovi skladen pristop po vsej Uniji in podpre učinkovito delovanje notranjega trga.
- (78) Da bi se povečala preglednost in zaščitila zanesljivost oskrbe s polprevodniki za kritične sektorje, je treba določiti možnost nadaljnjega ukrepanja Unije, kadar ugotovljena tveganja niso ustrezno obravnavana. Kadar Komisija po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike ugotovi, da ukrepi, priporočeni javnim naročnikom ali naročnikom za obravnavanje takih tveganj, niso zadostni, bi jo bilo treba pooblastiti za sprejem izvedbenih sklepov, v katerih se določi, kateri javni organi zahtevajo, da gospodarski subjekti predložijo izjavo o zanesljivosti oskrbe, ter za katere postopke in proizvode.
- (79) Oskrbovalna veriga polprevodnikov je izpostavljena motnjam, ki lahko gospodarsko škodujejo nekaterim sektorjem nižje v verigi. Kritični sektorji, povezani z javno varnostjo, kot so energetika, obramba ali javna uprava, in tisti sektorji, v katerih polprevodniki predstavljajo velik delež vrednosti končnega proizvoda, kot so avtomobilska industrija, podatkovni centri ali industrijska avtomatizacija, so še posebej izpostavljeni motnjam v oskrbovalni verigah polprevodnikov. Zato bi morala imeti Komisija možnost, da jih opredeli kot sektorje, izpostavljene tveganju.
- (80) Da bi se pojasnilo, katere informacije je treba vključiti, bi morala Komisija po potrebi izdati metodološke smernice o tem, kako izvajati ocene tveganja, ki obravnavajo pripravo strategije nabave iz dveh virov, pregled oskrbovalne verige višje in nižje v verigi ter analizo ranljivosti in občutljivost za motnje v oskrbi. V ta namen lahko Komisija izda metodološka priporočila o tem, kako izvajati ocene tveganja za te sektorje.
- (81) Da bi se zagotovila visoka raven odpornosti oskrbovalne verige polprevodnikov v Uniji, je treba določiti možnost nadaljnjega ukrepanja Unije, kadar ugotovljena tveganja niso ustrezno obravnavana. Kadar Komisija po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike ugotovi, da ukrepi, priporočeni za obravnavanje takih

tveganj, niso zadostni, bi jo bilo treba pooblastiti za sprejetje izvedbenih sklepov, v katerih se določijo ustrezni ukrepi za zmanjšanje tveganja. Taki ukrepi lahko, kadar so utemeljeni in sorazmerni, vključujejo zahteve za diverzifikacijo virov oskrbe, vključno z nabavo iz dveh virov, ali oblikovanje strateških zalog. Ti ukrepi bi morali biti ciljno usmerjeni in sorazmerni ter bi morali upoštevati posebnosti zadevnih sektorjev in podjetij, pa tudi potrebo po ohranitvi delovanja notranjega trga in preprečevanju nepotrebnega upravnega bremena. Ocena tveganj za oskrbovalno verigo polprevodnikov bi morala temeljiti na objektivnih in zanesljivih dokazih. V ta namen bi morala Komisija med drugim upoštevati javno dostopne informacije, podatke, zbrane na podlagi zahtev po informacijah, in tudi znake ponavljajočih se ali dolgotrajnih motenj v oskrbovalni verigi. Pri uporabi takih dokazov bi se moralo zagotoviti, da so vsi sprejeti ukrepi dobro utemeljeni, pregledni in sorazmerni z ugotovljenimi tveganji, hkrati pa varovati zaupnost občutljivih poslovnih informacij.

- (82) Ob upoštevanju interesa neprekinjenosti oskrbe in zanesljivosti so javni naročniki in naročniki pooblaščen, da zahtevajo ocene tveganja v zvezi z oskrbovalnimi verigami polprevodnikov gospodarskih subjektov, ki sodelujejo v postopkih javnega naročanja ali drugih postopkih javnega financiranja v zvezi s sektorji, izpostavljenimi tveganju.
- (83) Cilj strateškega pregleda sektorja polprevodnikov bi moral biti zagotoviti analizo prednosti in slabosti Unije v svetovnih sektorjih polprevodnikov, da se zagotovi podlaga za ukrepe za zagotovitev zanesljivosti oskrbe in odpornosti polprevodniškega ekosistema Unije. V ta namen bi bilo treba pri strateškem pregledu opredeliti dejavnike, kot so ključni proizvodi in kritične infrastrukture na notranjem trgu, ki so odvisni od oskrbe s polprevodniki, glavne uporabniške industrijske panoge ter njihove sedanje in pričakovane potrebe, ključne segmente oskrbovalne verige Unije s polprevodniki, tehnološke značilnosti, odvisnosti od tehnologije tretjih držav in ponudnikov ter ozka grla v sektorju polprevodnikov v Uniji, sedanje in pričakovane potrebe po spretnostih in dostopu do kvalificirane delovne sile na podlagi dela evropske opazovalnice za zbiranje podatkov o spretnostih, ustanovljene v okviru unije spretnosti, po potrebi pa tudi morebitni učinek ukrepov iz nabora orodij za izredne razmere. Strateški pregled bi moral temeljiti na javno dostopnih in komercialno dostopnih podatkih.
- (84) Za pripravo na prihodnje motnje v različnih fazah vrednostne verige polprevodnikov v Uniji in v trgovini v Uniji bi morala Komisija ob pomoči Evropskega odbora za polprevodnike in na podlagi rezultatov strateškega pregleda opredeliti kazalnike zgodnjega opozarjanja in pripraviti seznam teh kazalnikov. Taki kazalniki bi lahko vključevali netipično daljše dobavne roke, razpoložljivost surovin, vmesnih proizvodov in človeškega kapitala, potrebnih za proizvodnjo polprevodnikov, ali ustrezne proizvodne opreme, napovedano povpraševanje po polprevodnikih na trgih Unije in svetovnih trgih, dvig cen, ki presega običajno cenovno nihanje, učinek nesreč, napadov, naravnih nesreč ali drugih hudih dogodkov, učinek trgovinskih politik, carin, omejitev izvoza, trgovinskih ovir in drugih ukrepov, povezanih s trgovino, ter učinek zaprtja podjetij, selitev proizvodnje ali prevzemov ključnih udeležencev na trgu. Komisija bi se morala pri dejavnostih spremljanja osredotočati na te kazalnike zgodnjega opozarjanja.
- (85) Zaradi zapletenih, hitro razvijajočih se in medsebojno povezanih vrednostnih verig polprevodnikov z različnimi akterji je potreben usklajen pristop k spremljanju, da se poveča sposobnost zmanjševanja tveganj, ki lahko negativno vplivajo na oskrbo s polprevodniki, in izboljša razumevanje dinamike vrednostne verige polprevodnikov. Komisija bi morala v posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike spremljati

vrednostno verigo polprevodnikov, pri tem pa se osredotočati na kazalnike zgodnjega opozarjanja ter opredeliti najboljše prakse za zmanjšanje tveganja in večjo preglednost v vrednostni verigi polprevodnikov, tako da to ne bi predstavljalo prevelikega upravnega bremena za podjetja, zlasti za MSP in mala podjetja s srednjo veliko tržno kapitalizacijo. Ustrezne ugotovitve, vključno z informacijami, ki jih zagotovijo ustrezni deležniki in industrijska združenja, bi bilo treba predložiti Evropskemu odboru za polprevodnike, da se omogočita redna izmenjava informacij z odborom in njihova vključitev v pregled spremljanja vrednostnih verig polprevodnikov.

- (86) Medpodjetniška platforma za oskrbovalno verigo polprevodnikov bi morala biti digitalni dvojček oskrbovalne verige polprevodnikov s ciljem povečati preglednost oskrbovalne verige in bolje obveščati podjetja, da bi ta povečala svojo odpornost. Biti bi morala pobuda, ki jo vodi industrija in ki sodelujočim podjetjem koristi s krepitvijo njihove odpornosti proti motnjam v oskrbovalni verigi polprevodnikov in zniževanjem njihovih stroškov pridobivanja tržnih informacij. Spodbuda za podjetja, da se pridružijo platformi in zagotovijo visokokakovostne vhodne podatke, bi morala biti dodana vrednost, ki jo bodo pridobila iz rezultatov platforme. Ti rezultati lahko vključujejo smernice neodvisne tretje osebe, ki temeljijo na tržni analizi, združenih spoznanjih o tveganjih v oskrbovalnih verigi polprevodnikov, rezultatih stresnih testov oskrbovalne verige polprevodnikov, zgodnjih opozorilih in smernicah o proaktivnih ukrepih, katerih edini namen je okrepiti zmanjševanje tveganj v oskrbovalni verigi polprevodnikov. Sodelovanje v platformi bi moralo podjetja spodbujati k sprejemanju proaktivnih ukrepov za povečanje odpornosti njihove dobavne verige brez posredovanja javnega sektorja. Za Komisijo bi proaktiven in odporen zasebni sektor pomenil manjše tveganje za sprožitev krizne faze in uporabo nabora orodij za izredne razmere.
- (87) Komisija bi morala z razpisom za zbiranje predlogov zagotoviti začetno financiranje platforme, podpreti njeno vzpostavitev in kriti stroške zagona. Razpis bi moral določati le minimalni nabor zahtev, ne da bi predpisoval konkretne tehnične rešitve ali natančne zahteve glede zbiranja podatkov. Naloga upravičenca iz razpisa za zbiranje predlogov in sodelujočih podjetij bi morala biti izvajanje modela financiranja na podlagi gospodarske upravičenosti, ki platformi srednjeročno omogoča samozadostnost. Vrednost in uporabnost te vrste platforme je mogoče meriti z uspehom podobnih pobud, ki že obstajajo na regionalni ali mednarodni ravni ali v drugih sektorjih.
- (88) Platforma bi morala biti zasnovana tako, da zagotavlja največjo možno zaupnost poslovno občutljivih informacij in skladnost [platforme] s konkurenčnim pravom Unije. Platforma bi morala zlasti vzpostaviti ustrezne zaščitne ukrepe za zagotovitev, da je izmenjava informacij med sodelujočimi podjetji strogo omejena na to, kar je objektivno potrebno in sorazmerno za doseganje ciljev iz te uredbe, ter za preprečevanje protikonkurenčne izmenjave poslovno občutljivih informacij med konkurenti. V zvezi s tem bi morala sodelujoča podjetja imeti dostop samo do lastnih podatkov in anonimiziranih zbirnih poročil.
- (89) Sestanki, razprave ali izmenjave informacij med sodelujočimi podjetji v okviru platforme bi morali biti omejeni na to, kar je nujno potrebno za doseganje ciljev platforme, ter ustrezno dokumentirani. Izmenjava poslovno občutljivih informacij med udeleženci – vključno z informacijami o tekočih ali prihodnjih cenah, stroških, maržah, obsegu prodaje, ravneh proizvodnje, zmogljivostih ali tržnih deležih

posameznih podjetij – bi morala biti izključena⁵⁸. Platforma bi morala delovati tako, da ohranja neodvisnost sodelujočih podjetij pri njihovem poslovnem odločanju. Sodelujoča podjetja bi morala ostati odgovorna za zagotavljanje skladnosti s pravili Unije in nacionalnimi pravili o konkurenci, vključno s členom 101 PDEU.

- (90) Platforma bi morala močno spodbujati sodelovanje glavnih sektorjev končnih uporabnikov polprevodnikov zaradi znatne dodane vrednosti, ki jim jo bo prineslo sodelovanje. Koristi za sodelujoča podjetja iz sektorjev končnih uporabnikov bi lahko vključevale boljše poznavanje tveganj v njihovi lastni oskrbovalni verigi polprevodnikov ter posledično večjo zmožnost sprejemanja proaktivnih ukrepov za upravljanje oskrbovalne verige polprevodnikov. Seznam glavnih sektorjev končnih uporabnikov polprevodnikov bi moral odražati sedanje sektorje, ki kupujejo polprevodnike za proizvodnjo proizvodov bodisi neposredno bodisi posredno prek komponent. Na seznam bi bilo treba vključiti tudi ponudnike in distributerje elektronskih proizvodnih storitev zaradi pomembne vloge, ki jo imajo v polprevodniškem ekosistemu Unije.
- (91) Z vidika javnega sektorja in za zagotavljanje hitrega pretoka informacij v primeru motenj v oskrbovalni verigi bi morali pristojni nacionalni organi držav članic voditi posodobljen seznam kontaktnih podatkov zadevnih podjetij, ki delujejo vzdolž oskrbovalne verige polprevodnikov in imajo sedež na njihovem nacionalnem ozemlju. Ta seznam bi moral omogočati opredelitev ustreznih podjetij, ki bi se odzvala na prostovoljne zahteve po informacijah. Ni treba, da je seznam izčrpen, uporabljati pa bi ga bilo treba na način, ki dosledno upošteva veljavna pravila o zaupnosti.
- (92) Za številna podjetja, ki zagotavljajo storitve ali blago v zvezi s polprevodniki, se domneva, da so bistvena za učinkovito oskrbovalno verigo polprevodnikov v polprevodniškem ekosistemu Unije zaradi števila podjetij v Uniji, ki so odvisna od njihovih proizvodov, njihovega deleža na trgu Unije ali svetovnem trgu, njihovega pomena za zagotavljanje zadostne ravni ponudbe ali morebitnega vpliva motenj v oskrbi svojih proizvodov ali storitev. Države članice bi morale v sodelovanju s Komisijo opredeliti take ključne udeležence na trgu na svojih ozemljih in imeti posodobljen seznam teh udeležencev. Države članice bi morale v okviru spremljanja posebej upoštevati integriteto dejavnosti, ki jih opravljajo ključni udeleženci na trgu. Zadevna država članica bi lahko o teh vprašanjih obvestila Evropski odbor za polprevodnike.
- (93) Da bi pristojni nacionalni organi omogočili predvidevanje morebitnih pomanjkanj, bi morali v primeru, da opazijo tveganje hude motnje v oskrbi s polprevodniki ali imajo konkretne in zanesljive informacije o morebitnem drugem relevantnem in dejanskem dejavniku tveganja ali dogodku, na to opozoriti Komisijo. Za zagotovitev usklajenega pristopa bi morala Komisija, kadar bi na podlagi opozorila ali od mednarodnih partnerjev izvedela za tveganje hude motnje v oskrbi s polprevodniki ali kadar ima konkretne ali zanesljive informacije o morebitnem drugem relevantnem in dejanskem dejavniku tveganja ali dogodku, sklicati izredno sejo Evropskega odbora za polprevodnike, na kateri bi razpravljali o resnosti motenj in možnem začetku postopka za sprožitev krizne faze ter o tem, ali bi bilo ustrezno, potrebno in sorazmerno, da bi države članice kot preventivni ukrep izvajale usklajeno skupno javno naročanje in da bi z deležniki vzpostavile dialog, da bi opredelili, pripravili in morda uskladili take preventivne ukrepe. Evropski odbor za polprevodnike in Komisija bi morala v sklopu

⁵⁸

Za več informacij glej poglavje 6 Smernic o uporabi člena 101 Pogodbe o delovanju Evropske unije za sporazume o horizontalnem sodelovanju (Horizontalne smernice).

tega dialoga upoštevati stališča deležnikov v vrednostni verigi polprevodnikov. Evropski odbor za polprevodnike bi moral Komisiji svetovati, ali naj platformi pošlje preventivno zahtevo po informacijah. Komisija bi se morala v skladu z mednarodnimi obveznostmi posvetovati z zadevnimi tretjimi državami in sodelovati z njimi, da bi skupaj obravnavale motnje v oskrbovalni verigi polprevodnikov.

- (94) Komisija bi morala po posvetu z Evropskim odborom za polprevodnike imeti možnost podjetjem in platformi poslati zahteve po informacijah. Kot so pokazale izkušnje z več motnjami v oskrbovalni verigi v preteklosti in težavami pri pridobivanju potrebnih informacij za obravnavo teh motenj, je namen preventivnih zahtev po informacijah v fazi opozarjanja ustrezno obravnavati motnje v oskrbovalni verigi pred sprožitvijo krizne faze ter zagotoviti prispevke za natančne ocene morebitne polprevodniške krize.
- (95) Za podjetja, ki dejavno sodelujejo v platformi, bi bilo treba šteti, da so v primerih motenj v oskrbovalni verigi izpolnila svojo obveznost delitve informacij s Komisijo, zato bi morala biti izvzeta iz odgovarjanja na neposredne zahteve po informacijah pred krizno fazo. Ta podjetja z dejavnim sodelovanjem v platformi izkazujejo trdno zavezanost proaktivnemu zmanjševanju tveganj v svoji oskrbovalni verigi. Podjetja, ki dejavno sodelujejo v platformi, bi zato morala biti zaščitena pred morebitnim dodatnim upravnim bremenom, ki bi nastalo zaradi obveznosti odgovarjanja na zahteve Komisije po informacijah. Komisija bi morala Evropskemu odboru za polprevodnike brez nepotrebnega odlašanja poročati o ključnih ugotovitvah v zvezi z odgovori na zahteve po informacijah pred krizno fazo. Da se podjetja, ki sodelujejo v platformi, zaščitijo pred neupravičenim tujim vplivom in zavarujejo poslovne skrivnosti, bi moralo biti platformi prepovedano odgovarjati na kakršne koli zahteve po informacijah razen na tiste, ki jih izda Komisija, brez poseganja v njene obveznosti po pravu Unije ali nacionalnem pravu.
- (96) Krizno fazo zaradi polprevodnikov bi bilo treba sprožiti, če obstajajo konkretni, resni in zanesljivi dokazi za tako krizo. Polprevodniška kriza se pojavi, kadar pride do hudih motenj v oskrbi s polprevodniki ali resnih ovir za trgovino z njimi v Uniji, ki povzročijo znatno pomanjkanje polprevodnikov, vmesnih proizvodov ali surovin ali predelanih materialov, pri čemer takšno znatno pomanjkanje preprečuje popravilo in vzdrževanje bistvenih proizvodov, ki jih uporabljajo kritični sektorji, na primer medicinske in diagnostične opreme, ter oskrbo z njimi, taka kriza pa bi glede na vpliv, ki ga imajo kritični sektorji na družbo, gospodarstvo in varnost Unije, lahko imela izjemno škodljive učinke na njihovo delovanje.
- (97) Da bi se zagotovil prožen in učinkovit odziv na tako polprevodniško krizo, bi morala Komisija, kadar ugotovi, da obstaja možnost zanjo, oceniti, ali so izpolnjeni pogoji za sprožitev krizne faze. Če ta ocena prinese konkretne, resne in zanesljive dokaze o polprevodniški krizi, bi morala imeti Komisija možnost, da Svetu predloži predlog za sprožitev krizne faze za vnaprej določeno obdobje, ki traja največ 12 mesecev, pri tem pa upoštevati mnenje Evropskega odbora za polprevodnike. Komisija bi morala oceniti potrebo po podaljšanju ali predčasni prekinitvi krizne faze in v primeru, da bi bila taka potreba ugotovljena, tak postopek tudi začeti, pri tem pa upoštevati mnenje Evropskega odbora za polprevodnike.
- (98) Sinergije med mehanizmi za zanesljivost oskrbe, vzpostavljenimi na podlagi poglavja VII Uredbe (EU) 2025/2643, in to uredbo bi morale obrambnemu sektorju Unije zagotoviti potrebno prožnost in širino ukrepanja za odzivanje in zagotavljanje zanesljivosti oskrbe. Zlasti bi se morale z možnostjo Komisije na podlagi te uredbe in poglavja VII Uredbe (EU) 2025/2643, da na podlagi določb obeh uredb o prednostnih

naročilih daje prednost obrambni proizvodnji, čim bolj zmanjšati motnje v oskrbovalni verigi v obrambnem sektorju v času krize.

- (99) Zaradi občutljive narave sprožitve krizne faze in morebitnih ukrepov, ki se lahko sprejmejo kot odziv nanjo, vključno z znatnim učinkom, ki bi ga taki ukrepi lahko imeli na zasebna podjetja v Uniji, bi bilo treba na Svet prenesti pooblastilo za sprejetje izvedbenega akta v zvezi s sprožitvijo, podaljšanjem in končanjem krizne faze v polprevodniški krizi.
- (100) Tesno sodelovanje med Komisijo in državami članicami ter usklajevanje vseh nacionalnih ukrepov, sprejetih v zvezi z oskrbovalno verigo polprevodnikov, sta v krizni fazi nepogrešljiva za odpravo motenj s potrebno skladnostjo, odpornostjo in učinkovitostjo. V ta namen bi moral Evropski odbor za polprevodnike po potrebi organizirati izredne sestance. Vsi sprejeti ukrepi bi morali biti strogo omejeni na trajanje krizne faze.
- (101) Za hiter, učinkovit in usklajen odziv Unije na polprevodniško krizo je treba Komisiji in državam članicam prek Evropskega odbora za polprevodnike posredovati pravočasne in posodobljene informacije o trenutnih operativnih razmerah ter zagotoviti, da se lahko sprejmejo učinkoviti ukrepi za zagotovitev oskrbe prizadetih kritičnih sektorjev s polprevodniki. Ob sprožitvi krizne faze bi bilo treba opredeliti in izvajati ustrezne, učinkovite in sorazmerne ukrepe brez poseganja v morebitno nadaljnje mednarodno sodelovanje z ustreznimi partnerji, da bi ublažili spreminjajoče se krizne razmere. Komisija bi morala po potrebi zahtevati informacije od podjetij v oskrbovalni verigi polprevodnikov. Poleg tega bi morala imeti možnost, da od evropskih pobud za polprevodniške tehnologije, kadar je to potrebno in sorazmerno, zahteva, da sprejmejo in prednostno razvrstijo naročilo za proizvodnjo v krizi pomembnih proizvodov ter da delujejo kot osrednji nabavni organ, kadar jih za to pooblastijo države članice. Ukrepe bi morala omejiti na nekatere kritične sektorje. Evropski odbor za polprevodnike lahko prav tako oceni ustrezne in učinkovite ukrepe ter v zvezi s tem svetuje. Poleg tega lahko svetuje, ali je treba uvesti zaščitne ukrepe na podlagi Uredbe (EU) 2015/479 Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁹. Uporaba vseh nujnih ukrepov bi morala biti sorazmerna in omejena na to, kar je potrebno za reševanje polprevodniške krize v najboljšem interesu Unije. Komisija bi morala Evropski parlament in Svet redno obveščati o sprejetih ukrepih in razlogih zanje. Po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike lahko Komisija izda nadaljnje smernice o izvajanju in uporabi nujnih ukrepov.
- (102) Številni sektorji so ključni za pravilno delovanje notranjega trga. Za namene te uredbe bi morali biti ti kritični sektorji navedeni na seznamu v prilogi k tej uredbi. Ta seznam bi moral biti omejen na sektorje in podsektorje iz Priloge k Direktivi (EU) 2022/2557 Evropskega parlamenta in Sveta⁶⁰, skupaj s sektorjema obrambe in varnosti na podlagi njune pomembne vloge pri zagotavljanju ključnih družbenih funkcij. Določene ukrepe bi bilo treba sprejeti izključno z namenom zagotovitve oskrbe kritičnih sektorjev. Komisija lahko omeji nujne ukrepe na nekatere od teh sektorjev ali na nekatere njihove dele, kadar polprevodniška kriza povzroči motnje v njihovem delovanju ali bi lahko ogrozila delovanje.

⁵⁹ Uredba (EU) 2015/479 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2015 o skupnih pravilih za izvoz (kodificirano besedilo) (UL L 83, 27.3.2015, str. 34, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/479/oj>).

⁶⁰ Direktiva (EU) 2022/2557 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o odpornosti kritičnih subjektov in razveljavitvi Direktive Sveta 2008/114/ES (UL L 333, 27.12.2022, str. 164, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj>).

- (103) V krizni fazi se od podjetij, ki delujejo vzdolž oskrbovalne verige polprevodnikov in imajo sedež v Uniji, zahteva predložitev informacij, da bi se omogočila izdelava natančnih ocen polprevodniške krize ali opredelitev in priprava morebitnih blažitvenih ali nujnih ukrepov na ravni Unije ali nacionalni ravni. Take informacije lahko vključujejo zmožnost proizvodnje, proizvodno zmogljivost ter trenutne primarne motnje in ozka grla. Ti vidiki bi lahko vključevali tipično in trenutno dejansko zalogo v krizi pomembnih proizvodov v proizvodnih obratih v Uniji ter v proizvodnih obratih v tretjih državah, v katerih ta podjetja poslujejo, s katerimi sklepajo pogodbe ali od katerih nabavljajo blago, tipične in trenutne dejanske povprečne dobavne roke za najpogostejše proizvedene proizvode, pričakovani obseg proizvodnje v naslednjih treh mesecih za vsak proizvodni obrat v Uniji ali razloge, ki preprečujejo zapolnitev proizvodnih zmogljivosti. Take informacije bi morale biti omejene na tisto, kar je potrebno za oceno narave polprevodniške krize ali oceno morebitnih blažilnih ali nujnih ukrepov na ravni Unije ali nacionalni ravni. V okviru zahtev po informacijah se ne bi smele zagotavljati informacije, katerih razkritje bi bilo v nasprotju z interesi nacionalne varnosti držav članic. Konkretne zahtevane informacije se lahko pripravijo na podlagi predhodnih odgovorov na zahteve po informacijah pred krizno fazo ali nasveta reprezentativnega števila zadevnih podjetij prek prostovoljnega posvetovanja, v sodelovanju z Evropskim odborom za polprevodnike. Vsaka zahteva bi morala biti sorazmerna, upoštevati bi morala legitimne cilje podjetja ter stroške in trud, ki so potrebni za dajanje podatkov na voljo, ter določati ustrezne roke za predložitev zahtevanih informacij. Podjetja bi bila dolžna ravnati v skladu z zahtevo in lahko bi se jim naložile kazni, če ne bi ravnala v skladu z zahtevo ali če bi predložila napačne informacije. Vse pridobljene informacije bi bilo treba uporabiti samo za namene te uredbe in zanje bi morala veljati pravila o zaupnosti. Da se v celoti vključi država članica, v kateri ima podjetje proizvodni obrat, bi morala Komisija izvod zahteve po informacijah nemudoma posredovati pristojnemu nacionalnemu organu in na njegovo zahtevo pridobljene informacije z njim izmenjati na varen način. Če podjetje od tretje države prejme zahtevo po informacijah v zvezi s svojimi dejavnostmi na področju polprevodnikov, bi moralo o tem obvestiti Komisijo, da se Komisiji omogoči ocena, ali je zahteva po informacijah upravičena.
- (104) Kot skrajni instrument za zagotovitev, da lahko kritični sektorji še naprej delujejo v času krize, in le, kadar je to potrebno in sorazmerno za ta namen, bi lahko Komisija od evropskih pobud za polprevodniške tehnologije zahtevala, da sprejmejo in prednostno razvrstijo naročila v krizi pomembnih proizvodov. Pri prednostnih naročilih bi morali biti potencialni upravičenci subjekti iz kritičnih sektorjev ali podjetja, ki te sektorje oskrbujejo, katerih dejavnosti so ali bi lahko bile motene zaradi pomanjkanja. Da bi zagotovili, da se bodo prednostna naročila uporabljala le, kadar bo potrebno, bi jih bilo treba omejiti na upravičence, ki se po izvedbi ukrepov za zmanjšanje tveganja, denimo s svojimi praksami naročanja, niso mogli izogniti pomanjkanju in ki na drug način, na primer z uporabo obstoječih zalog, niso mogli ublažiti posledic pomanjkanja. Obveznost sprejemanja in prednostnega razvrščanja naročil v krizi pomembnih proizvodov se lahko razširi tudi na strateške projekte in obrate za proizvodnjo polprevodnikov, ki so to možnost sprejeli v okviru prejemanja javne podpore, če je bil namen te podpore okrepiti zmožnost povečanja proizvodne zmogljivosti. Odločitev o prednostnem naročilu bi bilo treba sprejeti v skladu z vsemi veljavnimi pravnimi obveznostmi Unije, ob upoštevanju okoliščin primera. Obveznost prednostnega razvrščanja bi morala imeti prednost pred katero koli izpolnitveno obveznostjo v skladu z zasebnim ali javnim pravom, hkrati pa bi morala upoštevati legitimne cilje podjetij ter strošek in napor, ki sta potrebna za kakršno koli spremembo etape

proizvodnje. Vsako prednostno naročilo bi bilo treba oddati po pošteni in razumni ceni. Taka cena se lahko izračuna na podlagi povprečnih tržnih cen v zadnjih letih, za katere bi bilo treba utemeljiti vsako zvišanje, na primer ob upoštevanju inflacije ali povečanja stroškov energije. Podjetjem se lahko naložijo kazni, če ne izpolnjujejo obveznosti glede prednostnih naročil.

- (105) Kar zadeva obrate, ki izvršujejo prednostno naročilo, je lahko koristno, da si Komisija ob pomoči Evropskega odbora za polprevodnike in države članice izmenjajo najboljše prakse v zvezi z izvajanjem teh naročil, vključno z najboljšimi upravnimi praksami.
- (106) Od zadevnega podjetja bi bilo treba zahtevati, da sprejme prednostno naročilo in ga prednostno obravnava. Da bi bila prednostna naročila usklajena z zmogljivostmi in portfeljem proizvodnje obrata, bi morala Komisija zadevnemu obratu omogočiti, da se opredeli glede izvedljivosti in podrobnosti prednostnega naročila. Komisija ne bi smela izdati prednostnega naročila, kadar obrat ne more izpolniti naročila, tudi če je prednostno, ker nima zadostnih proizvodnih zmoglosti ali proizvodne zmogljivosti ali iz tehničnih razlogov, ali če obrat ne dobavlja proizvoda ali opravlja storitve ali ker bi to pomenilo nerazumno gospodarsko breme in bi podjetju povzročilo posebne težave, vključno z velikim tveganjem, povezanim z neprekinjenostjo poslovanja.
- (107) Za zagotovitev preglednega in jasnega okvira za izvajanje prednostnih naročil bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejetje izvedbenega akta, s katerim se določijo praktične in operativne ureditve za izvajanje prednostnih naročil. Tak izvedbeni akt bi moral vsebovati zaščitne ukrepe, s katerimi bi se zagotovilo, da se prednostna naročila izvajajo v skladu z načeloma nujnosti in sorazmernosti, kot je mehanizem, ki upošteva obstoječa naročila, in mehanizem, s katerim se zagotovi, da obseg prednostnih naročil ne presega tistega, kar je potrebno.
- (108) V izjemnih okoliščinah, ko podjetje, ki deluje v oskrbovalni verigi polprevodnikov v Uniji, od tretje države prejme zahtevek za prednostno naročilo, bi morale o takem zahtevku obvestiti Komisijo, da bi lahko ocenila, ali bi morala v primeru, da obstaja znaten učinek na zanesljivost oskrbe kritičnih sektorjev in da so v tem primeru izpolnjene tudi druge zahteve glede nujnosti, sorazmernosti in zakonitosti, tudi sama naložiti obveznost prednostnega naročila.
- (109) Glede na pomen zagotavljanja zanesljive oskrbe kritičnih sektorjev, ki opravljajo ključne družbene funkcije, izpolnjevanje obveznosti izvajanja prednostnega naročila ne bi smelo pomeniti odškodninske odgovornosti do tretjih oseb za kakršno koli kršitev pogodbenih obveznosti, ki bi lahko bila posledica potrebnih začasnih sprememb operativnih postopkov zadevnega proizvajalca, v obsegu, v katerem je bila kršitev pogodbenih obveznosti potrebna za skladnost z zahtevano prednostno razvrstitvijo. Podjetja, ki bi lahko spadala na področje uporabe prednostnega naročila, bi morala to možnost predvideti v pogojih svojih poslovnih pogodb. Brez poseganja v uporabo drugih določb to izvzetje odgovornosti ne bi smelo vplivati na odgovornost za proizvode z napako, kot je določena v Direktivi Sveta 85/374/EGS⁶¹. V skladu s členom 52(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina) obveznost, da se da prednost proizvodnji nekaterih proizvodov, spoštuje bistvo svobode gospodarske pobude in svobode sklepanja pogodb iz člena 16 in lastninske pravice iz člena 17 Listine ter nanje ne vpliva nesorazmerno.

⁶¹ Direktiva Sveta 85/374/EGS z dne 25. julija 1985 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z odgovornostjo za proizvode z napako (UL L 210, 7.8.1985, str. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1985/374/oj>).

- (110) Kadar se sproži krizna faza in za zagotovitev zanesljivosti oskrbe kritičnih sektorjev, ki opravljajo ključne družbene funkcije, lahko več držav članic pooblasti Komisijo, da združi povpraševanje in deluje v njihovem imenu za njihova javna naročila v javnem interesu v skladu z obstoječimi pravili in postopki Unije, s čimer bi izkoristila svojo kupno moč. Skupna nabava bi se morala uporabljati samo za odpravljanje motenj v oskrbovalni verigi polprevodnikov med krizo. S pooblastilom je Komisija lahko pooblaščenca za sklepanje sporazumov v zvezi z nabavo v krizi pomembnih proizvodov za nekatere kritične sektorje. Komisija bi morala v posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike za vsako zahtevo oceniti uporabnost, nujnost in sorazmernost. Kadar ne namerava upoštevati zahteve, bi morala o tem obvestiti zadevne države članice in Evropski odbor za polprevodnike ter navesti razloge za to. Podrobnosti postopka bi bilo treba določiti v sporazumu med Komisijo in sodelujočimi državami članicami, vključno z utemeljitvijo uporabe skupnega nabavnega mehanizma in prevzetih obveznosti. Tak sporazum lahko vključuje število pogodb, ki jih je treba skleniti, in pogoje skupne nabave, kot so cene, dobavni roki, količine in klavzule o možnosti vključitve ali klavzule o izvzetju. Rezultat skupne nabave je lahko podpis ene pogodbe, ki pokriva potrebe vseh držav članic, ali več pogodb, od katerih vsaka pokriva potrebe ene ali več držav članic. Poleg tega bi morale imeti sodelujoče države članice pravico, da imenujejo predstavnike, ki zagotavljajo smernice in nasvete med postopki javnega naročanja in pogajanja o sporazumih o nabavi. Uvajanje, uporaba ali ponovna prodaja kupljenih proizvodov bi morala še naprej ostati v pristojnosti sodelujočih držav članic.
- (111) Med krizo zaradi pomanjkanja polprevodnikov bo morda potrebno, da Unija razmisli o zaščitnih ukrepih. Evropski odbor za polprevodnike bi moral imeti možnost, da izrazi svoja stališča, na podlagi katerih Komisija oceni, ali razmere na trgu pomenijo znatno pomanjkanje bistvenih proizvodov na podlagi Uredbe (EU) 2015/479.
- (112) Za Evropski odbor za polprevodnike bi se moral uporabljati institucionalni okvir za strokovne skupine, vključno s pravili o preglednosti za subjekt in njegove podskupine, brez poseganja v določbe te uredbe. Evropski odbor za polprevodnike bi moral Komisiji svetovati in ji pomagati pri pripravi celovite politike na področju polprevodnikov in pri posebnih tehničnih vprašanjih. Med temi vprašanji so lahko tudi svetovanje o pobudi Čipi za Evropo 2.0 odboru javnih organov Skupnega podjetja za čipe, izmenjava informacij o delovanju evropskih pobud za polprevodniške tehnologije in strateških projektov, razprava o opredelitvi specifičnih sektorjev in tehnologij s potencialno velikim družbenim učinkom in varnostnim pomenom, ki ga je treba certificirati za zaupanja vredne proizvode, in priprava te opredelitve ter obravnavanje usklajenega spremljanja in kriznega odzivanja. Poleg tega bi moral Evropski odbor za polprevodnike zagotavljati dosledno uporabo te uredbe, olajšati sodelovanje med državami članicami in izmenjevati informacije o vprašanjih, povezanih s to uredbo. Evropski odbor za polprevodnike bi moral s Komisijo ob ustreznem sodelovanju deležnikov tudi izmenjati mnenja o tem, kateri so v zvezi s sektorjem polprevodnikov najboljši načini za zagotovitev učinkovitega varstva in uveljavljanja pravic intelektualne lastnine, zaupnih informacij in poslovnih skrivnosti. Evropski odbor za polprevodnike bi moral podpirati Komisijo pri mednarodnem sodelovanju v skladu z mednarodnimi obveznostmi. Služiti bi moral kot forum za usklajevanje nacionalnih politik na področju polprevodnikov in ustreznih naložb, mednarodnega delovanja, načinov za izboljšanje sodelovanja vzdolž svetovne vrednostne verige polprevodnikov, zlasti s poudarkom na raziskavah, razvoju in inovacijah, in programov izmenjave spretnosti, brez poseganja v pristojnosti Evropskega parlamenta in Sveta v skladu s Pogodbama. V ta namen bi moral Evropski

odbor za polprevodnike upoštevati stališča industrijskega zavezništva za polprevodnike in drugih deležnikov. Poleg tega bi moral Evropski odbor za polprevodnike sodelovati in izmenjevati informacije z drugimi strukturami Unije za krizno odzivanje in krizno pripravljenost ter se usklajevati z njimi, da se zagotovi skladen in usklajen pristop Unije glede kriznega odzivanja in krizne pripravljenosti v primeru polprevodniških kriz.

- (113) Evropskemu odboru za polprevodnike bi moral predsedovati predstavnik Komisije. Vsaka država članica bi morala v Evropski odbor za polprevodnike imenovati enega predstavnika na visoki ravni in enega namestnika. Prav tako bi lahko imenovala največ tri tehnične predstavnike v zvezi z različnimi nalogami Evropskega odbora za polprevodnike, na primer glede na to, kateri del te uredbe se obravnava na sestankih Evropskega odbora za polprevodnike. Države članice bi si morale prizadevati za zagotovitev uspešnega in učinkovitega sodelovanja v Evropskem odboru polprevodnikov. Določiti bi morale enotno kontaktno točko, da se zagotovi zanesljiva in pravočasna izmenjava informacij o delovanju Evropskega odbora za polprevodnike. Da se pridobijo pomembni nasveti glede dejavnosti Evropskega odbora za polprevodnike in deležnikom omogoči ustrezno sodelovanje, bi predsednik moral imeti možnost, da ustanovi podskupine, in bi moral imeti pravico, da vzpostavi delovne dogovore, tako da na sestanke priložnostno povabi strokovnjake in opazovalce ali da v svoje podskupine kot opazovalce povabi deležnike, zlasti organizacije, ki zastopajo interese polprevodniške industrije Unije, kot je industrijsko zavezništvo za polprevodnike.
- (114) Predsednik bi moral imeti možnost olajšati komunikacijo med Evropskim odborom za polprevodnike in drugimi organi, uradi, agencijami ter strokovnimi in svetovalnimi skupinami Unije. Glede na pomen oskrbe s polprevodniki za druge sektorje in posledično potrebe po usklajevanju bi moral predsednik zagotoviti sodelovanje drugih institucij in organov Unije kot opazovalcev na sestankih Evropskega odbora za polprevodnike, kadar je to relevantno in ustrezno v zvezi z mehanizmom za spremljanje in krizno odzivanje, vzpostavljenim v skladu s to uredbo.
- (115) Države članice bi morale imeti ključno vlogo pri uporabi in izvrševanju te uredbe. V zvezi s tem bi morala vsaka država članica imenovati enega ali več pristojnih nacionalnih organov, odgovornih za učinkovito izvajanje te uredbe, in zagotoviti, da imajo ti organi ustrezna pooblastila in vire. Države članice lahko imenujejo obstoječi organ ali organe. Da bi se povečala organizacijska učinkovitost v državah članicah in vzpostavila uradna kontaktna točka z javnostjo in drugimi sogovorniki na ravni Unije in držav članic, vključno s Komisijo in Evropskim odborom za polprevodnike, bi morala vsaka država članica pri enem od organov, ki jih je imenovala za pristojni organ v skladu s to uredbo, imenovati eno nacionalno enotno kontaktno točko, odgovorno za usklajevanje vprašanj, povezanih s to uredbo, in čezmejno sodelovanje s pristojnimi organi drugih držav članic.
- (116) Unija bi si morala prizadevati za sklenitev strateških partnerstev za polprevodnike z uveljavljenimi ali novimi mednarodnimi partnerji, da bi izboljšala zanesljivost oskrbe Unije in sodelovanje vzdolž vrednostne verige polprevodnikov. S temi partnerstvi bi si bilo treba prizadevati tudi za odpravo pomanjkanja znanja in spretnosti na področju polprevodnikov v Uniji s privabljanjem, mobiliziranjem in zadrževanjem novih talentov v Uniji. Pri partnerjih, s katerimi je Unija vzpostavila sodelovanje na področju polprevodnikov na podlagi digitalnega partnerstva, Sveta za trgovino in tehnologijo ali digitalnega dialoga, bi morale strateško partnerstvo za polprevodnike odražati politične usmeritve in prednostne naloge, dogovorjene na teh forumih.

- (117) Da bi razvile in zagotovile skladen okvir za sklepanje prihodnjih strateških partnerstev za polprevodnike, bi morale države članice in Komisija v okviru sodelovanja v Evropskem odboru za polprevodnike razpravljati med drugim o tem, ali obstoječa partnerstva dosegajo zastavljene cilje, o prednostnem izbiranju partnerjev za nova partnerstva, o vsebini takih partnerstev ter njihovi skladnosti in morebitnih sinergijah z drugimi okviri Komisije za mednarodno sodelovanje in dvostranskim sodelovanjem držav članic z zadevnimi mednarodnimi strateškimi partnerji. To ne bi smelo posegati v pristojnosti Sveta v skladu s Pogodbama. Unija bi si morala v skladu s svojo strategijo Global Gateway⁶² in mednarodno digitalno strategijo⁶³ prizadevati za vzajemno koristna partnerstva z nastajajočimi trgi in gospodarstvi v razvoju, ki prispevajo k diverzifikaciji njene oskrbovalne verige polprevodnikov in dodajajo vrednost mednarodnim strateškim partnerjem.
- (118) Za okrepitev strateške avtonomije Unije in njenega vodilnega položaja na področju polprevodniških tehnologij bi moralo industrijsko zavezništvo za procesorje in polprevodniške tehnologije prenehati obstajati, njegove dejavnosti pa bi moralo prevzeti industrijsko zavezništvo za polprevodnike (v nadaljnjem besedilu: zavezništvo), ustanovljeno s to uredbo, pod nadzorom Komisije. Vsi člani in udeleženci obstoječega industrijskega zavezništva za procesorje in polprevodniške tehnologije bi morali samodejno postati člani in udeleženci zavezništva. Pristojnosti, ki podrobno opredeljujejo delovanje, naloge in sestavo zavezništva, bi bilo treba zaradi pojasnitve objaviti na spletišču Komisije⁶⁴. Zavezništvo bi moralo združevati deležnike iz celotne vrednostne verige, vključno z industrijo, MSP, raziskovalnimi organizacijami in ključnimi uporabniškimi sektorji, da bi se ugotovile kritične vrzeli v zmogljivostih Unije ter spodbudil tehnološki in industrijski napredek, potreben za povečanje konkurenčnosti. Zavezništvo bi moralo s spodbujanjem sodelovanja in inovacij pomagati zmanjšati odvisnosti, povečati odpornost oskrbovalne verige in podpreti rast manjših akterjev v Uniji. Da bi se zagotovila skladnost s strategijo in prednostnimi nalogami Unije na področju polprevodnikov ter omogočilo nemoteno in učinkovito izvajanje te uredbe, bi moral usmerjevalni odbor zavezništva redno sodelovati v dialogu z Evropskim odborom za polprevodnike, njegove delovne skupine pa bi lahko na zahtevo predložile posodobljene informacije. To strukturirano sodelovanje bi moralo odboru omogočiti vključevanje spoznanj industrije v politične odločitve ter zagotoviti, da javna in zasebna prizadevanja ostanejo usklajena pri krepitvi tehnološke suverenosti Unije.
- (119) Za zagotovitev zaupanja vrednega in konstruktivnega sodelovanja pristojnih organov na ravni Unije in nacionalni ravni bi morale vse strani, vključene v uporabo te uredbe, spoštovati zaupnost informacij in podatkov, pridobljenih pri opravljanju svojih nalog, da se zavarujejo zlasti pravice intelektualne lastnine, občutljive poslovne informacije in poslovne skrivnosti. Vse informacije, pridobljene pri vlogi za priznanje statusa evropske pobude za polprevodniške tehnologije, v okviru zahtev po informacijah ali obveznosti obveščanja na podlagi te uredbe, bi se morale uporabiti le za namene te uredbe, zanje pa bi morala veljati obveznost varovanja poslovne skrivnosti v skladu s

⁶² Evropska komisija: Generalni direktorat za mednarodna partnerstva, Strategija Global Gateway, Urad za publikacije Evropske unije, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2841/5607451>.

⁶³ Evropska komisija: Generalni direktorat za komunikacijska omrežja, vsebine in tehnologijo, *Mednarodna digitalna strategija za Evropsko unijo*, Evropska komisija, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2759/4019528>.

⁶⁴ Evropska komisija: Generalni direktorat za komunikacijska omrežja, vsebine in tehnologijo, *Zavezništvo za procesorje in polprevodniške tehnologije*, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/sl/policies/alliance-processors-and-semiconductor-technologies>.

členom 339 PDEU ter notranja pravila Komisije o varni obdelavi podatkov, zlasti Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/443⁶⁵. Komisija in pristojni nacionalni organi, njihovi uradniki, uslužbenci in druge osebe, ki delajo pod nadzorom teh organov, ter uradniki in javni uslužbenci drugih organov držav članic bi morali zagotoviti zaupnost informacij, pridobljenih pri opravljanju njihovih nalog in dejavnosti. To bi moralo veljati tudi za Evropski odbor za polprevodnike in Odbor za polprevodnike. Komisija bi morala imeti možnost, da po potrebi sprejme izvedbene akte, s katerimi določi praktične ureditve za ravnanje z zaupnimi informacijami pri njihovem zbiranju.

- (120) Izpolnjevanje obveznosti, naloženih na podlagi te uredbe, bi moralo biti izvršljivo z globami in periodičnimi denarnimi kaznimi. V ta namen bi bilo treba določiti ustrezne višine glob za neizpolnjevanje zahtev po informacijah in obveznosti obveščanja na podlagi te uredbe, pri čemer bi bilo treba upoštevati različne stopnje resnosti neizpolnjevanja obeh obveznosti in določiti drugačne zgornje meje za MSP. Poleg tega bi bilo treba določiti periodične denarne kazni za neizpolnjevanje obveznosti sprejemanja in izvajanja prednostnih naročil, ki bi morale biti sorazmerne in odražati višino cen na trgu v zadnjih 90 dneh, pri čemer bi morale biti zgornje meje za MSP drugačne. Poleg zastaralnih rokov za izvršitev kazni bi se morali uporabljati zastaralni roki za izrekanje glob in periodičnih denarnih kazni. Poleg tega bi morala Komisija zadevnemu podjetju ali predstavniškemu združenju podjetij omogočiti, da se do zadeve opredelijo.
- (121) Da bi se upoštevale tehnološke spremembe in razvoj trga, ki so pomembni za sektor polprevodnikov, ter zagotovilo učinkovito izvajanje in ocenjevanje pobude Čipi za Evropo 2.0, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte za spremembo te uredbe v zvezi z ukrepi, ki jih podpira pobuda Čipi za Evropo 2.0, na način, ki je skladen z njenimi cilji, in v zvezi z merljivimi kazalniki za spremljanje izvajanja pobude Čipi za Evropo 2.0 in poročanje o napredku pri doseganju njenih ciljev, ter za dopolnitev te uredbe z določitvijo postopka za vloge, zahtev in pogojev za podelitev, spremljanje in odvzem oznake centrov odličnosti za načrtovanje. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov, in da navedena posvetovanja potekajo v skladu z načeli iz Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje⁶⁶. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (122) Komisija bi morala brez poseganja v proračunski postopek in svojo upravno samostojnost kar najboljše uporabiti vire, da bi omogočila učinkovito opravljanje svojih nalog in izvajanje svojih pooblastil na podlagi te uredbe.
- (123) Ker cilja te uredbe, in sicer vzpostavitve okvira za okrepitev polprevodniškega ekosistema na ravni Unije, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ali učinkov ukrepa lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (124) Uredbo (EU) 2023/1781 bi bilo zato treba razveljaviti –

⁶⁵ Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/443 z dne 13. marca 2015 o varnosti v Komisiji (UL L 72, 17.3.2015, str. 41, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj>).

⁶⁶ UL L 123, 12.5.2016, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Poglavje I

Splošne določbe

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta uredba določa okvir za krepitev polprevodniškega ekosistema ter za obravnavanje in preprečevanje odvisnosti, ki lahko ogrozijo zanesljivost oskrbe s polprevodniki na ravni Unije, in sicer zlasti z naslednjimi ukrepi:
 - (a) nadaljevanjem in nadaljnjim razvojem pobude Čipi za Evropo, ki je bila prvotno ustanovljena z Uredbo (EU) 2023/1781 in je v tej uredi navedena kot pobuda Čipi za Evropo 2.0;
 - (b) določitvijo meril za priznavanje in podporo evropskim pobudam za polprevodniške tehnologije, ki so prve tovrstne pobude in strateški projekti, ki spodbujajo nepogrešljivost, odpornost in uspešnost polprevodniškega sistema Unije;
 - (c) izboljšanjem usklajevalnega mehanizma med državami članicami in Komisijo, ki je bil prvotno vzpostavljen z Uredbo (EU) 2023/1781 in se nanaša na pregled in spremljanje sektorja polprevodnikov Unije, preprečevanje kriz in odzivanje na pomanjkanje polprevodnikov ter po potrebi zahteve po informacijah in posvetovanje z deležniki iz oskrbovalne verige polprevodnikov.
1. Prvi splošni cilj te uredbe je zagotoviti pogoje, potrebne za konkurenčnost in inovacijsko zmogljivost Unije na področju polprevodniških tehnologij, ter prilagoditev industrije strukturnim spremembam.
2. Drugi splošni cilj, ki je ločen od prvega splošnega cilja iz odstavka 2 in ga dopolnjuje, je izboljšati krizno pripravljenost, da se zagotovi zanesljivost oskrbe v EU in tako izboljša delovanje notranjega trga, in sicer z določitvijo enotnega pravnega okvira Unije za povečanje nepogrešljivosti, odpornosti in uspešnosti Unije na področju polprevodniških tehnologij.
3. Ta uredba se uporablja brez poseganja v posebne postopke javnega naročanja in kvalifikacijske standarde, ki se uporabljajo v obrambnem sektorju, iz Uredbe (EU) 2025/2643.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „polprevodnik“ pomeni eno od naslednjega:
 - (a) material, vključno z naprednimi materiali, bodisi elementaren ali spojina, katerega električno prevodnost je mogoče spremeniti;

- (b) komponenta, ki je sestavljena iz niza plasti polprevodniških, izolacijskih in prevodnih materialov, opredeljenih po vnaprej določenem vzorcu, in je namenjena opravljanju natančno opredeljenih elektronskih ali fotonjskih funkcij ali obojih;
- (2) „čip“ pomeni elektronsko napravo, ki vsebuje različne funkcionalne elemente na enem kosu polprevodniškega materiala, običajno v obliki pomnilniških, logičnih, procesorskih, optoelektronskih in analognih naprav;
- (3) „kvantni čip“ pomeni napravo, ki obdeluje informacije na ravni posameznih kvantnih sistemov, in sicer z različno ravno integracije komponent na čipu, ki je odvisna od uporabljene kvantne platforme, vključno s platformami za kvantno računalništvo, komunikacije, senzoriko ali meroslovje;
- (4) „tehnološko vozlišče“ pomeni poseben proces proizvodnje polprevodnikov in njegova pravila načrtovanja;
- (5) „oskrbovalna veriga polprevodnikov“ pomeni sistem dejavnosti, organizacij, akterjev, tehnologije, informacij, virov in storitev, vključenih v proizvodnjo polprevodnikov, vključno s surovinami in predelanimi materiali, kot so plini, opremo za proizvodnjo polprevodnikov, načrtovanjem, vključno z razvojem pripadajoče programske opreme, izdelavo, sestavljanjem, preizkušanjem in pakiranjem;
- (6) „vrednostna veriga polprevodnikov“ pomeni niz dejavnosti v zvezi s polprevodniškim proizvodom od njegove zasnove do končne uporabe, vključno s surovinami in predelanimi materiali, kot so plini, opremo za proizvodnjo polprevodnikov, raziskavami, razvojem in inovacijami, načrtovanjem, vključno z razvojem pripadajoče programske opreme, izdelavo, preizkušanjem, sestavljanjem in pakiranjem do vgradnje in integracije v končne proizvode, pa tudi procese ob koncu življenjske dobe, kot so ponovna uporaba, razstavljanje in recikliranje;
- (7) „pilotna linija“ pomeni obrat za preizkušanje in eksperimentiranje, ki obravnava višje ravni tehnološke pripravljenosti do uvedbe v industriji za preizkušanje, prikaz, potrditev in kalibracijo proizvodov, opreme, procesov ali sistemov;
- (8) „mala in srednja podjetja“ ali „MSP“ pomeni mala ali srednja podjetja, kot so opredeljena v Prilogi k Priporočilu Komisije 2003/361/ES⁶⁷;
- (9) „malo podjetje s srednje veliko tržno kapitalizacijo“ pomeni malo podjetje s srednje veliko tržno kapitalizacijo, kot je opredeljeno v Prilogi Priporočila 2025/1099/ES;
- (10) „prva tovrstna pobuda“ pomeni katero koli od naslednjih pobud, ki zagotavlja inovacije v Uniji v zvezi s proizvodnim procesom ali končnim proizvodom, če te inovacije še niso dovolj prisotne ali načrtovane za gradnjo v Uniji, da bi zagotovile odpornost in zanesljivost oskrbe Unije, vključno z inovacijami, ki zadevajo izboljšanje računalniške zmogljivosti ali ravni zaščite, varnosti ali zanesljivosti, energijske in okoljske učinkovitosti, tehnoloških vozlišč ali substratov ali izvajanja proizvodnih procesov, ki prispevajo k večji učinkovitosti ali izboljšujejo možnost recikliranja ali zmanjšujejo proizvodne vložke:
- (a) novi ali bistveno nadgrajeni obrat za proizvodnjo polprevodnikov;
- (b) novi ali bistveno nadgrajeni obrat ali postopek za proizvodnjo opreme;

⁶⁷ Priporočilo Komisije z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (notificirano pod dokumentarno številko C(2003) 1422) (UL L 124, 20.5.2003, str. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>).

- (c) novi ali bistveno nadgrajeni obrat ali postopek za proizvodnjo ključnih komponent za tako opremo ali drugo proizvodnjo vložkov, ki se uporabljajo predvsem v proizvodnji polprevodnikov, na primer materiali;
 - (d) novi ali bistveno nadgrajeni obrat za proizvodnjo elektronike ali njeno integracijo;
 - (e) nove dejavnosti načrtovanja čipov, usmerjene v proizvodnjo;
- (11) „dejavnosti načrtovanja čipov, usmerjene v proizvodnjo“ pomeni pripravo načrtov za izdelavo, sooptimizacijo procesa načrtovanja in izvedbo dokončne potrditve načrta (tape-out), v kateri je načrt čipa poslan v izdelavo v obliki fizičnega prototipa za potrditev pred količinsko proizvodnjo;
 - (12) „polprevodniške tehnologije naslednje generacije“ pomenijo polprevodniške tehnologije, ki presegajo stanje tehnike z znatnimi izboljšavami funkcionalne učinkovitosti, računalniške zmogljivosti ali energijske učinkovitosti ter drugimi znatnimi energetskimi in okoljskimi koristmi;
 - (13) „najsodobnejše polprevodniške tehnologije“ pomenijo najnovejše inovacije na področju čipov in polprevodniških tehnologij pri izvajanju projektov;
 - (14) „proizvodnja polprevodnikov“ pomeni katero koli fazo proizvodnje in obdelave polprevodniških rezin, vključno z načrtom, substrati, čelnimi in zalednimi procesi, ki so potrebni za izdelavo končnega polprevodniškega proizvoda;
 - (15) „čelni procesi“ pomenijo celotno obdelavo polprevodniške rezine;
 - (16) „zaledni procesi“ pomenijo pakiranje, sestavljanje in preizkus polprevodniškega proizvoda;
 - (17) „proizvodnja in integracija elektronike“ pomeni proizvodnjo ali integracijo plošč tiskanega vezja in naprednih substratov za pakiranje ter proizvodnjo elektronike v zvezi s sestavljanjem, preizkušanjem ali sistemsko integracijo polprevodnikov ali proizvodov na osnovi polprevodnikov;
 - (18) „uporabnik polprevodnikov“ pomeni podjetje, ki proizvaja proizvode, v katere so vgrajeni polprevodniki;
 - (19) „ključni udeleženci na trgu“ pomeni podjetja v Unijini oskrbovalni verigi polprevodnikov, katerih zanesljivo delovanje je bistveno za oskrbo s polprevodniki;
 - (20) „kritični sektor“ pomeni kateri koli sektor iz Priloge V;
 - (21) „v krizi pomemben proizvod“ pomeni katerega koli od naslednjih proizvodov, ki jih je prizadela polprevodniška kriza in so pomembni za zagotavljanje ključnih funkcij kritičnega sektorja:
 - (a) polprevodnike ali čipe, ki jih neposredno uporabljajo kritični sektorji ali se uporabljajo za proizvodnjo naprav, ki jih uporabljajo kritični sektorji;
 - (b) vmesne proizvode, potrebne za proizvodnjo polprevodnikov ali čipov;
 - (c) surovine in predelane materiale, potrebne za proizvodnjo polprevodnikov ali čipov ali vmesnih proizvodov;
 - (22) „proizvodna zmožnost“ pomeni sposobnost obrata za proizvodnjo nekaterih vrst proizvodov;
 - (23) „proizvodna zmogljivost“ pomeni največjo možno proizvodnjo obrata;

- (24) „poslovna skrivnost“ pomeni poslovno skrivnost, kakor je opredeljena v členu 2, točka 1, Direktive (EU) 2016/943;
- (25) „postopek izdaje dovoljenja“ pomeni postopek, ki zajema vsa ustrezna dovoljenja za izgradnjo, razširitev, spremembo in upravljanje projektov industrijske proizvodnje polprevodnikov, vključno z dovoljenji za gradnjo, ravnanje s kemikalijami in priključitev na omrežje, kot so opredeljena v členu 1 [Predloga direktive o spremembi direktiv (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944, (EU) 2024/1788 glede pospeševanja postopkov izdaje dovoljenj], ter okoljskimi presojami in dovoljenji, kadar so ti potrebni, ter vključuje vse vloge in postopke od potrditve popolnosti vloge do uradnega obvestila o celoviti odločbi o izidu postopka;
- (26) „naročilo“ pomeni javna naročila, kot so opredeljena v členu 2(1), točka 5, Direktive 2014/24/EU, naročila blaga, gradenj in storitev, kot so opredeljena v členu 2, točka 1, Direktive 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta [vstaviti opombo], in koncesije, kot so opredeljene v členu 5, točka 1, Direktive 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta;
- (27) „javni naročnik“ pomeni javnega naročnika, kot je opredeljen v členu 6 Direktive 2014/23/EU, členu 2(1), točka 1, Direktive 2014/24/EU in členu 3 Direktive 2014/25/EU;
- (28) „naročnik“ pomeni naročnika, kot je opredeljen v členu 7 Direktive 2014/23/EU in členu 4 Direktive 2014/25/EU;
- (29) „varno okolje za obdelavo“ pomeni fizično ali virtualno okolje in organizacijska sredstva, da se zagotovi skladnost tako s pravom Unije, med drugim z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta⁶⁸, zlasti v zvezi s pravicami posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, protimonopolnimi pravili, pravicami intelektualne lastnine, poslovno in statistično zaupnostjo ter celovitostjo in dostopnostjo, kot tudi z veljavnim nacionalnim pravom ter da se subjektu, ki zagotavlja varno okolje za obdelavo, omogoča, da določa in nadzoruje vse dejavnosti obdelave podatkov, tudi prikaz, shranjevanje, nalaganje s strežnika ter izvoz podatkov in obdelavo izpeljanih podatkov z računalniškimi algoritmi;
- (30) „pravni zastopnik“ pomeni fizično ali pravno osebo s stalnim prebivališčem ali sedežem v Uniji, ki je imenovana, da deluje v imenu platforme, vzpostavljene v skladu s členom 34 te uredbe;
- (31) „domače podjetje“ pomeni:
- (a) vsako podjetje v vrednostni verigi polprevodnikov, ki ima sedež v Uniji ter je v lasti in pod nadzorom podjetja Unije;
 - (b) vsako podjetje v vrednostni verigi polprevodnikov, ki izpolnjuje eno od naslednjih meril, ne glede na to, ali ima sedež v Uniji:
 - (c) je v lasti in pod nadzorom podjetja iz Unije in ima sedež zunaj Unije;
 - (d) je v lasti in pod nadzorom podjetja s sedežem v tretji državi ali na ozemlju, s katerim je Unija sklenila sporazum o vzpostavitvi prostotrgovinskega območja,

⁶⁸ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

carinske unije ali strateškega partnerstva za polprevodnike v skladu s členom 49;

- (e) je v lasti in pod nadzorom podjetja s sedežem v podpisnici Sporazuma STO o javnih naročilih;
- (32) „lastništvo“ pomeni imeti v lasti najmanj 50 % lastninskih pravic pravne osebe, subjekta ali organa ali njegov večinski delež;
- (33) „nadzor“ pomeni nadzor, kakor je opredeljen v členu 2(6) Uredbe (EU) 2021/697;
- (34) „podjetje Unije“ pomeni podjetje, ki je ustanovljeno v skladu z zakonodajo države članice;
- (35) „strateško partnerstvo za polprevodnike“ pomeni zavezo med Unijo in tretjo državo ali ozemljem za okrepitev sodelovanja glede vrednostne verige polprevodnikov, ki se vzpostavi z nezavezujočim instrumentom, v katerem so določeni konkretni ukrepi v skupnem interesu;
- (36) „strateški projekt“ pomeni projekt, ki Uniji zagotavlja znatno dodano vrednost, saj bistveno prispeva k ciljem v skupnem interesu Unije, ima jasno čezmejno razsežnost, zlasti s tehničnim sodelovanjem ali javno podporo, ki vključuje več držav članic, ter prispeva h krepitvi nepogrešljivosti, odpornosti in uspešnosti vrednostne verige polprevodnikov Unije ter tehnološke suverenosti in vodstva Unije z omogočanjem, spodbujanjem ali zagotavljanjem kritičnih zmogljivosti, tehnologij ali zmožnosti v Uniji, vključno z zmanjšanjem strateških odvisnosti;
- (37) „Skupno podjetje za čipe“ pomeni skupno podjetje, ustanovljeno z Uredbo Sveta (EU) 2021/2085, in po potrebi kateri koli subjekt naslednik ali pobudo naslednico, ustanovljeno v skladu s pravom Unije na podlagi naslednjega večletnega finančnega okvira.

Poglavje II

Pobuda Čipi za Evropo 2.0

Člen 3

Pobuda Čipi za Evropo 2.0

1. Pobuda Čipi za Evropo 2.0 se podpira v obdobju trajanja večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, vzpostavljenega z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2020/2093⁶⁹.
2. Pobuda Čipi za Evropo 2.0 se podpira s sredstvi iz programa Obzorje Evropa in programa Digitalna Evropa v skladu z uredbama (EU) 2021/694 in (EU) 2021/695 ter z nacionalnim in zasebnim financiranjem.

⁶⁹ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L 433I, 22.12.2020, str. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

Člen 4

Cilj pobude Čipi za Evropo 2.0

3. Splošni cilj pobude Čipi za Evropo 2.0 je obsežna krepitev tehnoloških zmogljivosti ter podpiranje s tem povezanih raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti v celotni vrednostni verigi polprevodnikov v Uniji, da se:
 - (a) okrepi tehnološka suverenost, gospodarska varnost, odpornost, uspešnost, nepogrešljivost in industrijska konkurenčnost Unije z zagotavljanjem prenosa in industrijskega uvajanja tehnologij, razvitih v okviru pobude Čipi za Evropo 2.0;
 - (b) spodbuja povpraševanje Unije po polprevodnikih, tudi s postopki javnega naročanja, ki v skladu s pravom Unije in mednarodnimi obveznostmi Unije spodbujajo uvajanje in integracijo polprevodniških tehnologij, komponent in sistemov, načrtovanih, razvitih ali proizvedenih v Uniji;
 - (c) omogočijo inovacije, razvoj in uvajanje najsodobnejših polprevodniških tehnologij, vključno s fotoniko, kot prečne in omogočitvene tehnologije, zlasti tiste, ki so ključne za umetno inteligenco (UI), vključno z umetno inteligenco na robu, in za ključne sektorje uporabe, kot so zdravstvo, energetika, industrijska avtomatizacija, robotika, promet, obramba, avtomobilska industrija in letalski sistemi, podatkovni centri in infrastruktura v oblaku;
 - (d) prispeva k uresničevanju zelenega in digitalnega prehoda, zlasti z zmanjšanjem energetskega, okoljskega in podnebne vpliva elektronskih sistemov, izboljšanjem trajnostnosti čipov naslednje generacije in krepitvijo procesov krožnega gospodarstva, prispeva h kakovostnim delovnim mestom v polprevodniškem ekosistemu in obravnava načela vgrajene varnosti, ki zagotavljajo zaščito pred kibernetскими grožnjami.
4. Pobuda Čipi za Evropo 2.0 ima naslednjih šest operativnih ciljev:
 - (a) operativni cilj 1: podpiranje naprednih načrtovalnih zmogljivosti za polprevodniške tehnologije;
 - (b) operativni cilj 2: krepitev obstoječih in razvoj novih naprednih pilotnih linij po vsej Uniji, da se omogočita razvoj in industrijska uvedba najsodobnejših polprevodniških tehnologij in takih tehnologij naslednje generacije, ter pilotnih preizkusnih okolij za potrjevanje in prikaz integracije in uporabe teh tehnologij v ključnih aplikacijah in v uporabniških industrijskih panogah;
 - (c) operativni cilj 3: izgradnja naprednih tehnoloških in inženirskih zmogljivosti za pospeševanje inovativnega razvoja najsodobnejših kvantnih čipov in povezanih polprevodniških tehnologij;
 - (d) operativni cilj 4: podpiranje mreže kompetenčnih centrov po vsej Uniji z okrepitvijo obstoječih ali vzpostavitev novih obratov;
 - (e) operativni cilj 5: vzpostavitev in krepitev naprednih zmogljivosti za načrtovanje, izdelavo prototipov in industrijsko uvajanje tehnologij fotonских integriranih vezij in drugih fotonских tehnologij po vsej Uniji;
 - (f) operativni cilj 6: izvajanje dejavnosti, ki se skupaj opišejo kot dejavnosti „Sklada za čipe“, za olajšanje dostopa do financiranja, vključno z zagotavljanjem jasnih smernic zlasti za zagonska podjetja, podjetja v

razširitveni fazi, MSP in mala podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo v vrednostni verigi polprevodnikov, in sicer prek finančnih instrumentov in mehanizmov za podporo naložbam, ki podpirajo lastniško, dolžniško ali kombinirano financiranje v okviru Pospeševalca Evropskega sveta za inovacije, sklada InvestEU in po potrebi drugih instrumentov Unije in po potrebi njihovih naslednikov v večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034.

5. Pobuda Čipi za Evropo 2.0 podpira obsežne medsektorske pobude, ki obravnavajo glavne tehnološke in industrijske izzive strateškega pomena za Unijo (v nadaljnjem besedilu: veliki izzivi).
6. Operativni cilji pobude Čipi za Evropo 2.0 lahko vključujejo dejavnosti krepitve zmogljivosti ter s tem povezane raziskovalne in inovacijske dejavnosti. V večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 se vse dejavnosti krepitve zmogljivosti financirajo iz programa Digitalna Evropa, povezane raziskovalne in inovacijske dejavnosti pa se financirajo iz programa Obzorje Evropa.

Člen 5

Operativni cilji pobude Čipi za Evropo 2.0

Pri pobudi Čipi za Evropo 2.0 se:

- (a) v skladu z njenim operativnim ciljem 1:
 - (i) vzdržuje in razširja platforma za virtualno načrtovanje, ki je na voljo po vsej Uniji in vključuje širok nabor novih in obstoječih sredstev, orodij in storitev za načrtovanje, s čimer olajšuje dostop, zlasti akademskim krogom, zagonskim podjetjem, podjetjem v razširitveni fazi in MSP, da bi se okrepila rast in širitev podjetij brez izdelave v Uniji;
 - (ii) razširjajo zmogljivosti Unije za načrtovanje, tudi na področju fotonike in kvantnih tehnologij, s spodbujanjem inovativnega razvoja na področju naprednega načrtovanja in arhitekture čipov ter v ta namen podpirajo ambiciozni projekti strateškega načrtovanja, ki so zelo pomembni za strateško avtonomijo in konkurenčnost Unije;
- (b) v skladu z njenim operativnim ciljem 2:
 - (i) krepijo zmogljivosti na področju tehnologij za proizvodnjo čipov naslednje generacije in opreme za proizvodnjo polprevodnikov z vključevanjem raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti ter pripravo razvoja prihodnjih tehnoloških vozlišč in procesov proizvodnje polprevodnikov;
 - (ii) izdatno podpirajo inovacije z dostopom do novih ali obstoječih pilotnih linij za eksperimentiranje, preizkušanje, procesni nadzor, opis lastnosti končnih naprav, preizkušanje ter potrjevanje novih tehnologij in konceptov načrtovanja, ki vključujejo ključne funkcije;
 - (iii) podpirajo inovacije z dostopom do novih ali razširjenih pilotnih preizkusnih okolij, kjer se različne inovativne tehnologije ali proizvodi kombinirajo in integrirajo za razvoj in potrjevanje novih naprav za ključne namene uporabe in uporabniške industrijske panoge pred polno

uvvedbo v industrijskem obsegu, da se opredelijo tveganja, potrdi učinkovitost in zagotovi izvedljivost v dejanskih razmerah;

- (iv) zagotavlja podpora evropskim pobudam za polprevodniške tehnologije, tako da se jim omogoči prednostni dostop do novih ali obstoječih pilotnih linij, prav tako pa tudi zagotavlja dostop pod pravičnimi pogoji do novih pilotnih linij in pilotnih preizkusnih okolij za široko paleto uporabnikov polprevodniškega ekosistema Unije;
 - (v) izvajajo priprave za prenos in industrijsko uvedbo tehnologij, razvitih pri tem operativnem cilju;
- (c) v skladu z njenim operativnim ciljem 3:
- (i) podpira razvoj novih ali obstoječih pilotnih linij, čistih prostorov in livarn za izdelavo prototipov in proizvodnjo kvantnih čipov za integracijo kvantnih vezij in krmilne elektronike;
 - (ii) razvijejo obrati za preizkušanje in potrjevanje naprednih kvantnih čipov, proizvedenih v pilotnih linijah, da se zapre povratna zanka inovacij med načrtovalci, proizvajalci in uporabniki kvantnih komponent;
 - (iii) razvijejo inovativne knjižnice za načrtovanje kvantnih čipov v tesni povezavi z operativnim ciljem 1;
- (d) v skladu z njenim operativnim ciljem 4:
- (i) krepijo zmogljivosti in nudi široka paleta strokovnega znanja deležnikom, vključno z zagonskimi podjetji, podjetji v razširitveni fazi in MSP, ki so končni uporabniki, s čimer se olajšata dostop do zmogljivosti in obratov iz tega člena ter njihova učinkovita uporaba;
 - (ii) odpravijo pomanjkanje znanja in spretnosti ter neskladje med ponudbo znanj in spretnosti ter povpraševanjem po njih s privabljanjem, pritegnitvijo in zadržanjem novih talentov na področju raziskav, načrtovanja in proizvodnje, vključno s preusposabljanjem in izpopolnjevanjem delavcev;
- (e) v skladu z njenim operativnim ciljem 5:
- (i) okrepijo zmogljivosti na področju proizvodnih tehnologij, opreme za proizvodnjo polprevodnikov in platform za materiale za ftonska integrirana vezja s povezovanjem raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti;
 - (ii) okrepijo obstoječe in razvijajo nove pilotne linije in obrati za proizvodnjo polprevodnikov z odprtim dostopom za izdelavo prototipov in proizvodnjo ftonskih integriranih vezij in z njimi povezanih ftonskih tehnologij;
 - (iii) razvijajo in vzdržujejo knjižnice za načrtovanje in orodja za avtomatizacijo načrtovanja za ftonska integrirana vezja, z njimi povezane ftonske tehnologije in metode za njihovo integracijo v module, ki so na voljo pod odprtimi in nediskriminatornimi pogoji po vsej Uniji;
 - (iv) izvajajo priprave za prenos in industrijsko uvedbo tehnologij, razvitih pri tem operativnem cilju;

- (f) v skladu z njenim operativnim ciljem 6:
- (i) zagotavlja podpora zagonskim podjetjem in podjetjem v razširitveni fazi v celotni vrednostni verigi polprevodnikov pri dostopu do financiranja v vseh fazah rasti, s posebnim poudarkom na premoščanju vrzeli v financiranju, ki jim onemogoča doseganje obsega, potrebnega za konkurenčnost na svetovni ravni;
 - (ii) pospešuje in izboljšuje dostopnost naložb v vrednostni verigi polprevodnikov, zlasti z mobilizacijo tveganega kapitala in razširitvenega kapitala, ter spodbuja financiranje iz javnega in zasebnega sektorja, hkrati pa povečuje nepogrešljivost, odpornost in uspešnost polprevodniškega ekosistema v Uniji.

Ti cilji se po potrebi izvajajo v skladu s tehničnim opisom iz Priloge I.

Člen 6

Evropska mreža kompetenčnih centrov za polprevodnike

1. Za namene operativnega cilja 4 pobude Čipi za Evropo 2.0 se podpira Evropska mreža kompetenčnih centrov za polprevodnike, povezovanje sistemov in načrtovanje (v nadaljnjem besedilu: mreža), ustanovljena z Uredbo (EU) 2023/1781. Mrežo sestavljajo kompetenčni centri, ki jih izbere Skupno podjetje za čipe v skladu z odstavkom 3.
2. Kompetenčni centri opravljajo nekatere ali vse naslednje dejavnosti v korist industrije v Uniji, zlasti MSP in podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo, pa tudi v korist raziskovalno-tehnoloških organizacij, univerz in javnega sektorja ter drugih zadevnih deležnikov v celotni vrednostni verigi polprevodnikov, in v tesnem sodelovanju z njimi:
 - (a) zagotavljajo usklajenost med dejavnostmi kompetenčnega centra in po potrebi strategijo za polprevodnike države članice, v kateri ima kompetenčni center sedež;
 - (b) ozaveščajo deležnike in jim zagotavljajo potrebno tehnično in strokovno znanje ter izkušnje in spretnosti za pomoč pri pospeševanju razvoja novih polprevodniških tehnologij, proizvodnje polprevodnikov, opreme, možnosti načrtovanja in sistemskih konceptov, tako kot tudi integracije novih polprevodniških tehnologij, z učinkovito uporabo infrastrukture in drugih razpoložljivih virov mreže;
 - (c) zagotavljajo dostop do storitev načrtovanja in orodij za načrtovanje pri operativnem cilju 1 pobude Čipi za Evropo 2.0 ter do pilotnih linij, podprtih pri operativnem cilju 2 pobude Čipi za Evropo 2.0;
 - (d) ozaveščajo in zagotavljajo tehnična in strokovna znanja in izkušnje ter storitve ali omogočajo dostop do njih, vključno s pripravljenostjo na sistemsko načrtovanje, novimi in obstoječimi pilotnimi linijami ter podpornimi ukrepi, potrebnimi za pridobivanje spretnosti in kompetenc, ki jih podpira pobuda Čipi za Evropo 2.0;
 - (e) olajšajo prenos tehničnega in strokovnega znanja in izkušenj med državami članicami in regijami s spodbujanjem izmenjave spretnosti, znanja in dobrih praks ter spodbujanjem skupnih programov;

- (f) razvijajo in upravljajo posebne ukrepe za izobraževanje, usposabljanje in preusposabljanje v zvezi s polprevodniškimi tehnologijami in njihovo uporabo za podporo razvoju nabora talentov ter povečanje števila študentov in kakovosti izobraževanja na ustreznih študijskih področjih v šolah in na univerzah v Uniji do doktorske ravni;
 - (g) olajšujejo povezave med študenti in podjetji na področju polprevodnikov po vsej Uniji, pri čemer se posebna pozornost nameni udeležbi žensk in premalo zastopanim skupinam, ter nadgrajujejo obstoječe pobude, ki podpirajo izobraževanje ali usposabljanje ali oboje ter mobilnost študentov in delavcev v Uniji in zunaj nje.
3. Države članice v skladu s svojimi nacionalnimi postopki ter upravnimi in institucionalnimi strukturami na podlagi odprtega in konkurenčnega postopka določijo kandidate za kompetenčne centre.
- Postopek za podpiranje kompetenčnih centrov, ki sestavljajo mrežo, vključno z merili za izbor, tako kot tudi nadaljnje podrobnosti v zvezi z izvajanjem nalog in funkcij iz tega člena, se določijo v delovnem programu Skupnega podjetja za čipe.
- Skupno podjetje za čipe izbere kompetenčne centre, ki sestavljajo mrežo.
- Države članice in Komisija čim bolj povečajo sinergije z obstoječimi kompetenčnimi centri, vzpostavljenimi v okviru drugih pobud Unije, kot so evropska vozlišča za digitalne inovacije iz Uredbe (EU) 2021/694.
4. Kompetenčni centri imajo precejšnjo splošno avtonomijo pri določanju svoje organizacije, sestave in delovnih metod. Organizacija, sestava in delovne metode kompetenčnih centrov morajo biti v skladu s cilji te uredbe in pobude Čipi za Evropo 2.0 ter prispevati k njihovem uresničevanju.

Člen 7

Veliki izzivi

1. Pri velikih izzivih gre za razvoj, integracijo in omogočanje industrijskega uvajanja obetavnih in kritičnih polprevodniških in z njimi povezanih tehnologij ključnega pomena za Unijo, po potrebi pa se izvajajo v skladu s tehničnim opisom iz Priloge I.
2. S pobudo Čipi za Evropo 2.0 se podpirajo veliki izzivi, in sicer z naslednjim:
 - (a) spodbujanjem naprednih raziskav in razvoja, ki bodo omogočili vodilno vlogo pri naslednji generaciji čipov umetne inteligence, obratovanje infrastrukture za računalništvo v oblaku, podatkovne centre in umetno inteligenco na robu z doslej največjimi ravni energijske učinkovitosti, zagotavljanje zmogljivosti Unije na področju najsodobnejših tehnologij in povečanje prednosti Unije pri proizvodnji polprevodnikov;
 - (b) odpravljanjem večjih ovir pri nadaljnjem razvoju polprevodniških tehnologij, kot so miniaturizacija, energijska učinkovitost, trajnostnost, heterogena integracija, varnost in zanesljivost ter možnost proizvodnje;
 - (c) razširitvijo polprevodniškega ekosistema s tesnim sodelovanjem z vertikalnimi tržnimi sektorji;
 - (d) doseganjem konkurenčne prednosti pri posebnih vrstah uporabe, ki so ključne za tehnološko suverenost in industrijsko konkurenčnost Unije, s

strukturiranjem sodelovanja med razvijalci polprevodnikov in uporabniškimi industrijskimi panogami;

- (e) povezovanjem prizadevanj več pilotnih linij in njihovim usmerjanjem v industrijsko uporabo z večjo energijsko učinkovitostjo in naprednimi polprevodniškimi zmogljivostmi;
 - (f) zagotavljanjem prenosa in industrijskega uvajanja tehnologij, razvitih pri pobudi Čipi za Evropo 2.0, vključno z dejavnostmi za zorenje tehnologije, kvalifikacijo, izdelavo prototipov, predstavitev, prvo industrijsko uvajanje in prenos v produkcijska okolja.
3. Veliki izzivi se izvajajo ob usklajevanju z velikimi izzivi, kot so določeni v Uredbi (EU) XXXX/XXXX [akt o razvoju računalništva v oblaku in umetne inteligence (CADA)], ter pobudami Skupnega podjetja za evropsko visokozmogljivostno računalništvo, ustanovljenega z Uredbo Sveta (EU) 2021/1173⁷⁰.

Člen 8

Pospeševalci povpraševanja

1. Komisija in države članice spodbujajo uvajanje polprevodnikov, načrtovanih ali proizvedenih v Uniji, zlasti na ključnih trgih, kot so računalništvo v oblaku, avtomobilska in letalska industrija, telekomunikacije, obramba in po potrebi na drugih.
2. Pospeševalce povpraševanja izvaja industrijsko zavezništvo za polprevodnike.
3. Komisija lahko v sodelovanju z državami članicami in ustreznimi deležniki iz industrije ter v skladu s pravili o konkurenci:
 - (a) potencialnim uporabnikom, zlasti odjemalcem polprevodniških tehnologij, olajša razpravo o zahtevah in tehnoloških specifikacijah proizvodov, povezanih s polprevodniki, ki jih bo njihova industrija verjetno potrebovala;
 - (b) omogoči razvoj skupnih tehničnih časovnih načrtov ter podpira in spodbuja dejavnosti skupnega načrtovanja med proizvajalci polprevodnikov s sedežem v Uniji in industrijskimi uporabniki nižje v verigi, vključno s sistemskimi integratorji in proizvajalci opreme, da bi razvili polprevodniške komponente, prilagojene uporabi v industriji Unije;
 - (c) spodbuja platforme za sodelovanje, pilotne projekte ali partnerstva za načrtovanje, ki omogočajo zgodnje vključevanje industrijskih uporabnikov v načrtovanje inovativnih polprevodniških tehnologij, razvitih v Uniji.

Člen 9

Forum povpraševanja

1. Komisija vzpostavi forum povpraševanja, da bi olajšala predstavitev polprevodniških tehnologij, zlasti z evropskimi pobudami za polprevodniške tehnologije in

⁷⁰ Uredba Sveta (EU) 2021/1173 z dne 13. julija 2021 o ustanovitvi Skupnega podjetja za evropsko visokozmogljivostno računalništvo in razveljavitvi Uredbe (EU) 2018/1488 (UL L 256, 19.7.2021, str. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1173/oj>).

strateškimi projekti ter integriranimi proizvodnimi obrati in odprtimi livarnami EU, priznanimi na podlagi Uredbe (EU) 2023/1781, v skladu s pravili o konkurenci.

2. Forume povpraševanja izvaja industrijsko zavezništvo za polprevodnike.

Člen 10

Javno naročanje inovativnih rešitev za čipe

1. Da bi podprlo javne naročnike ali naročnike in gospodarske subjekte, ki delujejo kot nabavni organi pri javnem naročanju, integraciji, kvalifikaciji in prvi uvedbi sistemov, ki vključujejo polprevodnike, sprejme Skupno podjetje za čipe naslednje ukrepe:
 - (a) podpira pripravo dogovorov o čezmejnem skupnem javnem naročanju med javnimi naročniki ali naročniki, če je ustrezno;
 - (b) podpira integracijo in uvajanje inovativnih polprevodniških tehnologij.

Člen 11

Sinergije z drugimi programi

1. Pobuda Čipi za Evropo 2.0 se izvaja v sinergiji s programi Unije v skladu s Prilogo IV. Komisija zagotovi, da doseganje ciljev pobude Čipi za Evropo 2.0 iz člena 4 ni ovirano, če se izkoristi dopolnjevanje pobude Čipi za Evropo 2.0 s programi Unije.

Člen 12

Izvajanje

1. Operativni cilji 1 do 5 pobude Čipi za Evropo 2.0 se poverijo Skupnemu podjetju za čipe in se izvajajo z ukrepi, določenimi v njegovem delovnem programu.
2. Zaradi upoštevanja tehnoloških sprememb in razvoja na trgu v sektorju polprevodnikov se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 55 za spremembo Priloge I v zvezi z ukrepi, določenimi v navedeni prilogi, in na način, skladen s cilji pobude Čipi za Evropo 2.0 iz člena 4.
3. Zaradi zagotavljanja učinkovitega izvajanja in ocene pobude Čipi za Evropo 2.0 ter upoštevanja tehnoloških sprememb in razvoja na trgu se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 55 za spremembo Priloge III v zvezi z merljivimi kazalniki za spremljanje izvajanja in poročanje o napredku pobude Čipi za Evropo 2.0 pri doseganju njenih ciljev iz člena 4.
4. Da se zagotovi učinkovito izvajanje, spremljanje in ocenjevanje pobude Čipi za Evropo 2.0, mora letno poročilo o dejavnostih Skupnega podjetja za čipe vsebovati informacije o zadevah, povezanih z operativnimi cilji 1 do 5 pobude Čipi za Evropo 2.0, na podlagi merljivih kazalnikov iz Priloge III.
5. Komisija Evropski odbor za polprevodnike redno obvešča o napredku pri izvajanju operativnega cilja 6 pobude Čipi za Evropo 2.0.

Poglavje III

Zanesljivost oskrbe in povpraševanje

ODDELEK 1

ZMOGLJIVOSTI ZA PROIZVODNJO POLPREVODNIKOV

Člen 13

Javni interes in javna podpora

1. Za evropske pobude za polprevodniške tehnologije in strateške projekte se šteje, da prispevajo k zanesljivosti oskrbe s polprevodniki in odpornosti polprevodniškega ekosistema Unije ter so zato v javnem interesu.
2. Države članice lahko, da bi dosegle zanesljivost oskrbe in odpornost polprevodniškega ekosistema Unije, brez poseganja v člena 107 in 108 PDEU uporabijo podporne ukrepe in zagotovijo upravno podporo za strateške projekte v skladu z Uredbo (EU) XXXX/XXXX [Evropski sklad za konkurenčnost] in drugo ustrezno zakonodajo Unije ter evropskimi pobudami za polprevodniške tehnologije.
3. Poleg tega lahko Komisija uporabi podporne ukrepe, med drugim tudi nepovratna sredstva, za strateške projekte v skladu z Uredbo (EU) XXXX/XXXX [Evropski sklad za konkurenčnost] in drugo upoštevno zakonodajo Unije.

Člen 14

Evropske pobude za polprevodniške tehnologije

1. Evropske pobude za polprevodniške tehnologije izvajajo domača podjetja.
2. Evropske pobude za polprevodniške tehnologije morajo dokazati, da bodo svojo oskrbovalno verigo oblikovale tako, da se bo zmanjšala odvisnost oskrbovalne verige od tujih podjetij in okrepila zanesljivost oskrbe v Uniji.
3. Evropske pobude za polprevodniške tehnologije so prve tovrstne pobude, ki prispevajo k nepogrešljivosti, odpornosti in uspešnosti ter zanesljivosti oskrbe polprevodniškega ekosistema Unije.
4. Ob predložitvi vloge v skladu s členom 15(1) mora evropska pobuda za polprevodniške tehnologije izpolnjevati pogoje za prvo tovrstno pobudo.
5. Za pridobitev statusa evropske pobude za polprevodniške tehnologije ni nujno, da se za prve tovrstne pobude uporabljajo podporni ukrepi ali da prejemajo upravno podporo iz člena 13.
6. Evropska pobuda za polprevodniške tehnologije mora izpolnjevati naslednje zahteve:
 - (a) njena vzpostavitev ima jasen pozitiven vpliv na vrednostno verigo polprevodnikov v Uniji in končne trge Unije s srednje- do dolgoročnimi učinki prelivanja onkraj zadevne pobude ali zadevnih držav članic, da se zagotovi nepogrešljivost, odpornost in uspešnost polprevodniškega ekosistema, vključno z rastjo zagonskih podjetij in MSP, ter prispeva k zelenemu in digitalnemu

prehodu Unije ter po potrebi k poslovnemu modelu obrata, ob upoštevanju obsega, v katerem podjetjem, ki niso povezana z obratom, ponuja proizvodno zmogljivost čelnih ali zalednih procesov ali obojih, če obstaja zadostno povpraševanje;

- (b) jamči, da se zanjo obveznosti javne službe tretjih držav ne uporabljajo ekstrateritorialno na način, ki bi lahko ogrozil sposobnost podjetja za izpolnjevanje obveznosti iz člena 43(1), in se zavezuje, da bo Komisijo obvestila o nastanku take obveznosti;
 - (c) v Uniji vlaga v stalno inovativnost, da bi se dosegel konkreten napredek v polprevodniški tehnologiji ali pripravile polprevodniške tehnologije naslednje generacije;
 - (d) podpira nabor talentov Unije z razvojem in uvajanjem izobraževanja ter usposabljanja za pridobivanje spretnosti ter s povečanjem nabora kvalificirane in usposobljene delovne sile;
 - (e) če gre za proizvodni obrat, sodeluje v medpodjetniški platformi za oskrbovalno verigo polprevodnikov iz člena 34.
7. Za namene vlaganja v stalno inovativnost v skladu z odstavkom 6, točka (c), tega člena pridobijo evropske pobude za polprevodniške tehnologije prednostni dostop do pilotnih linij, vzpostavljenih v skladu s členom 5, točka (b). Vsak tak prednostni dostop ne izključuje ali preprečuje dejanskega dostopa drugih zainteresiranih podjetij, zlasti zagonskih podjetij in MSP, do pilotnih linij pod pravičnimi pogoji.
8. Kadar evropska pobuda za polprevodniške tehnologije nudi proizvodno zmogljivost podjetjem, ki niso povezana s pobudo, vzpostavi in vzdržuje ustrezno in učinkovito funkcionalno ločitev načrtovalskih postopkov in postopkov proizvodnje polprevodnikov, da se zagotovi varstvo informacij, pridobljenih v vsaki fazi.

Člen 15

Vloga za pridobitev statusa evropske pobude za polprevodniške tehnologije

- 1. Vsako podjetje ali vsak konzorcij podjetij lahko Komisiji predloži vlogo za to, da se projektu podeli status evropske pobude za polprevodniške tehnologije.
- 2. Komisija ob upoštevanju mnenja Evropskega odbora za polprevodnike oceni vlogo po poštenem in preglednem postopku na podlagi naslednjih elementov:
 - (a) skladnost z merili iz člena 14(2) in zavezanost izpolnjevanju zahtev iz člena 14(6);
 - (b) poslovnega načrta, v katerem je ocenjena finančna in tehnična izvedljivost projekta, ob upoštevanju njegove celotne življenjske dobe, vključno z informacijami o morebitni načrtovani javni podpori;
 - (c) dokazanih izkušenj vložnika z upravljanjem podobnih pobud;
 - (d) predložitve ustreznega dokazila, s katerim država članica ali države članice, v katerih namerava vložnik ustanoviti svoj obrat, izkazujejo svojo pripravljenost, da podprejo vzpostavitev take pobude;
 - (e) obstoja ustreznih politik in ustreznih licenčnih pogodb, vključno z ukrepi za tehnično zaščito in izvedbenimi ukrepi, katerih cilj je zagotoviti varstvo nerazkritih informacij in pravic intelektualne lastnine, zlasti z namenom

preprečevanja nepooblaščenega razkritja poslovnih skrivnosti ali uhajanja občutljivih novih tehnologij.

Komisija pripravi smernice o zahtevanih informacijah iz prvega pododstavka in njihovi ustrezni obliki.

3. Komisija obravnava vloge, sprejme svoje odločitve ter o njih uradno obvesti vložnike v treh mesecih od prejema popolne vloge. Kadar Komisija meni, da so informacije, ki jih je v vlogi predložil vložnik, nepopolne, vložniku omogoči, da brez nepotrebne odlašanja predloži dodatne informacije, ki so potrebne za dopolnitev vloge. V odločitvi Komisije se določi trajanje statusa na podlagi predvidene življenjske dobe projekta.
4. Komisija spremlja doseženi napredek pri vzpostavljanju in delovanju evropskih pobud za polprevodniške tehnologije ter o tem redno obvešča Evropski odbor za polprevodnike.
5. Upravljavca pobude lahko od Komisije zahteva, da ponovno preuči trajanje statusa ali spremeni svoje izvedbene načrte v zvezi s skladnostjo z zahtevami na podlagi člena 14(6), kadar meni, da je taka preučitev zaradi nepredvidenih zunanjih okoliščin ustrezno utemeljena. Komisija lahko na podlagi take ponovne preučitve spremeni trajanje statusa, podeljenega v skladu z odstavkom 3 tega člena, ali sprejme spremembo izvedbenih načrtov.
6. Kadar Komisija ugotovi, da pobuda ne izpolnjuje več zahtev iz člena 14(6), upravljavcu evropske pobude za polprevodniške tehnologije omogoči, da predloži pripombe in predlaga ustrezne ukrepe.
7. Komisija lahko razveljavi odločitev o priznanju statusa evropske pobude za polprevodniške tehnologije, če je priznanje temeljilo na vlogi, ki je vsebovala nepravilne informacije, ali kadar evropska pobuda za polprevodniške tehnologije kljub zaključku postopka iz odstavka 5 tega člena ne izpolnjuje zahtev iz člena 14(6). Preden Komisija sprejme tako odločitev, se posvetuje z Evropskim odborom za polprevodnike, potem ko mu je predložila razloge za predlagano razveljavitev. Vsaka odločitev o odvzemu statusa evropske pobude za polprevodniške tehnologije mora biti ustrezno obrazložena, upravljavec pa ima pravico do pritožbe.
8. Pobude, katerih status evropske pobude za polprevodniške tehnologije je bil razveljavljen na podlagi odstavka 7 tega člena, izgubijo vse pravice, povezane s priznanjem tega statusa, ki izhajajo iz te uredbe. Vendar pa za take pobude še naprej velja obveznost iz člena 42(1) za obdobje, ki je enako tistemu, ki je bilo prvotno določeno ob podelitvi statusa v skladu z odstavkom 3 tega člena, oziroma kadar je bil status ponovno preučen, veljavnemu trajanju v skladu z odstavkom 5 tega člena.

Člen 16

Strateški projekti

1. Komisija kot strateške projekte prizna projekte na področju polprevodnikov, ki izpolnjujejo vse naslednje zahteve:
 - (a) Uniji zagotavljajo znatno dodano vrednost, saj znatno prispevajo k ciljem skupnega interesa Unije;
 - (b) strateški projekt izvajajo domača podjetja;

- (c) za strateške projekte je treba dokazati, da se bo njihova oskrbovalna veriga oblikovala tako, da se bo zmanjšala odvisnost oskrbovalne verige od tujih podjetij in okrepila zanesljivost oskrbe v Uniji;
 - (d) imajo jasno čezmejno razsežnost, zlasti s tehničnim sodelovanjem ali javno podporo, ki vključuje več kot eno državo članico;
 - (e) prispevajo k odpornosti in trdnosti vrednostne verige polprevodnikov v Uniji;
 - (f) prispevajo h krepitvi tehnološke suverenosti in vodilne vloge Unije na področju tehnologije z omogočanjem, pospeševanjem ali zagotavljanjem kritičnih zmogljivosti, tehnologij ali zmožnosti v Uniji, vključno z zmanjšanjem strateških odvisnosti.
- 2. Strateške projekte na več lokacijah vodi en sam konzorcij, delujejo pa kot povezana pravna in tehnična enota.
 - 3. Sodelovanje v strateških projektih je omejeno na subjekte Unije.
 - 4. Z odstopanjem od odstavka 3 je sodelovanje pravnih subjektov s sedežem v tretjih državah dovoljeno, če je skladno s pogoji iz odstavka 1 in če zanj veljajo ustrezni varnostni pogoji veljavnih programov Unije.

Člen 17

Opredelitev prednostnih področij za strateške projekte

- 1. Tehnični opis prednostnih področij za morebitne strateške projekte na nekaterih okvirnih tehnoloških področjih je v Prilogi II. Zaradi upoštevanja tehnoloških sprememb in razvoja na trgu, pomembnega za sektor polprevodnikov, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov za spremembo Priloge II v skladu s členom 55 za posodobitev tehnoloških opisov in okvirnih tehnoloških področij iz Priloge II.
- 2. Komisija ob upoštevanju mnenja Evropskega odbora za polprevodnike ter na podlagi meril iz člena 16(1) in okvirnih tehnoloških področij iz Priloge II določi prednostna področja za morebitne strateške projekte.

Člen 18

Imenovanje strateških projektov

- 1. Izvajanje ukrepov, ki podpirajo morebitne strateške projekte, se zaupa Skupnemu podjetju za čipe, poteka pa z ukrepi, določenimi v njegovem delovnem programu.
- 2. Komisija ob upoštevanju mnenja Evropskega odbora za polprevodnike s sklepom imenuje kot strateške projekte tiste predloge, ki jih je Skupno podjetje za čipe izbralo za financiranje in ki izpolnjujejo merila iz člena 16(1) ter za katere je bila vložena zahteva za tako imenovanje.
- 3. Če vložnik ali vložniki soglašajo, se predlogi, ki jih Skupno podjetje za čipe ne izbere za financiranje, lahko prav tako imenujejo za strateške projekte, kadar izpolnjujejo veljavne zahteve za ocenjevanje iz razpisa za zbiranje predlogov in merila iz člena 16(1). Možnost takega imenovanja mora biti jasno navedena v

razpisih za zbiranje predlogov in povezanih postopkih prijave, zanjo pa mora zaprositi projekt.

4. V sklepu Komisije je navedeno, ali strateški projekt izpolnjuje pogoje za prvo tovrstno pobudo v skladu s to uredbo, določeno pa je tudi trajanje statusa prve tovrstne pobude na podlagi predvidene življenjske dobe projekta.
5. Projekti, ki so opredeljeni kot strateški projekti, imajo pravice in zanje veljajo obveznosti, ki na podlagi te uredbe veljajo za evropske pobude za polprevodniške tehnologije, kadar izpolnjujejo zahteve iz člena 14(6).
6. Strateški projekt lahko od Komisije zahteva, da ponovno preuči trajanje statusa strateškega projekta ali spremeni upravljavčeve izvedbene načrte v zvezi s skladnostjo z zahtevami na podlagi člena 16(1), kadar upravljavec meni, da je taka preučitev zaradi nepredvidenih zunanjih okoliščin ustrezno utemeljena. Komisija lahko na podlagi take ponovne preučitve spremeni trajanje statusa strateškega projekta ali sprejme spremembo izvedbenih načrtov.
7. Brez poseganja v kakršno koli začasno prekinitev uporabe ali odpoved sporazumov o finančnih sredstvih med upravljavcem, ki izvaja strateški projekt, in Skupnim podjetjem za čipe lahko Komisija, kadar ugotovi, da projekt, ki je bil imenovan za strateški projekt, ne izpolnjuje več meril iz člena 16, ali kadar njegovo imenovanje temelji na vlogi, ki je vsebovala nepravilne informacije, ki so vplivale na izpolnjevanje navedenih meril, ob upoštevanju mnenja Evropskega odbora za polprevodnike s sklepom preklicuje imenovanje navedenega projekta.
8. Komisija pred sprejetjem sklepa v skladu z odstavkom 6 tega člena upravljavcu, ki izvaja strateški projekt, sporoči razloge za predvideni preključ imenovanja in mu omogoči, da v ustreznem roku predloži pripombe. Komisija te pripombe ustrezno upošteva. Vsaka odločitev o preklicu statusa strateškega projekta mora biti ustrezno obrazložena, upravljavec pa ima pravico do pritožbe.
9. Projekti, katerih imenovanje za strateški projekt je bilo preklicano, izgubijo vse pravice in obveznosti, povezane s statusom strateškega projekta v skladu s to uredbo. Vendar za take projekte še naprej velja obveznost iz člena 43(1) za obdobje, ki je enako tistemu, ki je bilo prvotno predvideno ob podelitvi statusa.

Člen 19

Proizvodnja naprednih polprevodnikov

1. Da bi se okrepila suverenost Unije in zagotovila zanesljivost oskrbe s polprevodniki, Komisija v skladu s členom 17(1) prednostno obravnava strateški projekt za odprto livarno v Uniji za proizvodnjo naprednih polprevodnikov.
2. Odprta livarna za proizvodnjo naprednih polprevodnikov iz odstavka 1 je obrat ali usklajena mreža obratov na več lokacijah na ozemlju Unije, ki je sposobna proizvajati in pakirati napredne polprevodniške tehnologije v skladu z najsodobnejšimi industrijskimi zmogljivostmi.
3. Odprta livarna za proizvodnjo naprednih polprevodnikov upošteva zahteve in cilje, ki jih določijo potencialni odjemalci, kot je določeno v členu 8.

Člen 20

Usklajevanje financiranja

1. Komisija lahko izvaja dejavnosti, po potrebi v sodelovanju z državami članicami, za množično financiranje naložb v evropske pobude za polprevodniške tehnologije in strateške projekte. K takim dejavnostim lahko brez poseganja v člena 107 in 108 PDEU spadata tudi zagotavljanje in usklajevanje podpore za evropske pobude za polprevodniške tehnologije in strateške projekte, ki imajo težave pri dostopu do financiranja, in sicer v sinergiji s programi Unije.
2. Evropski odbor za polprevodnike na zahtevo evropske pobude za polprevodniške tehnologije ali strateškega projekta svetuje o financiranju pobude ali projekta, pri čemer upošteva že zagotovljena sredstva in vsaj naslednje elemente:
 - (a) dodatne javne in zasebne vire financiranja, med katerimi je tudi lastniški kapital;
 - (b) podporo s sredstvi Evropske investicijske banke ali drugih finančnih institucij;
 - (c) obstoječe instrumente in programe držav članic, vključno z izvoznokreditnimi agencijami, nacionalnimi spodbujevalnimi bankami in institucijami;
 - (d) ustrezne programe financiranja Unije.

ODDELEK 2

POSTOPKI ZA IZDAJO DOVOLJENJ

Člen 21

Hitri postopki izdaje dovoljenj

1. Države članice zagotovijo, da se upravne vloge, povezane z načrtovanjem, gradnjo in delovanjem evropskih pobud za polprevodniške tehnologije in strateških projektov, obravnavajo učinkovito, pregledno in pravočasno.
2. Postopek izdaje dovoljenj za evropske pobude za polprevodniške tehnologije ali strateške projekte ne sme trajati dlje od 12 mesecev od trenutka predložitve popolne vloge prek točke „vse na enem mestu“.
3. Rok iz odstavka 2 ne posega v morebitne krajše roke, ki jih določijo države članice.
4. Kadar tak status obstaja v nacionalnem pravu, se evropskim pobudam za polprevodniške tehnologije in strateškim projektom dodeli status največjega možnega nacionalnega pomena in se jih kot take obravnava v postopkih izdaje dovoljenj. Ta odstavek se uporablja le, kadar tak status obstaja v nacionalnem pravu in ne ustvarja obveznosti za države članice, da uvedejo tak status.

Člen 22

Točka „vse na enem mestu“ za postopke izdaje dovoljenj

1. Države članice imenujejo točko „vse na enem mestu“, odgovorno za centralizacijo in usklajevanje uporabe evropskih pobud za polprevodniške tehnologije in strateških projektov iz tega člena.
2. Države članice vzpostavijo enotni postopek izdaje dovoljenj na podlagi predložitve enotne vloge prek točke „vse na enem mestu“, imenovane v skladu s členom 22(1), ki zajema vsa dovoljenja, potrebna za evropske pobude za polprevodniške tehnologije in za strateške projekte.
3. Točka „vse na enem mestu“ se uporablja kot enotna kontaktna točka za evropsko pobudo za polprevodniške tehnologije ali strateški projekt.
4. Imenovana točka „vse na enem mestu“ najpozneje v 45 dneh od prejema enotne vloge potrdi popolnost vloge ali zahteva kakršne koli manjkajoče informacije, potrebne za njeno obdelavo.
5. Če se po predložitvi manjkajočih informacij vloga še vedno šteje za nepopolno, lahko točka „vse na enem mestu“ v 30 dneh po predložitvi zahtevanih manjkajočih informacij ponovno zahteva vse manjkajoče informacije. Točka „vse na enem mestu“ ne zahteva informacij na področjih, ki niso bila zajeta v prvem zahtevku po dodatnih informacijah, in zahteva dodatne informacije le, kadar je to potrebno za dopolnitev manjkajočih informacij.
6. Če je treba za vzpostavitev evropske pobude za polprevodniške tehnologije sprejeti odločitve v dveh ali več državah članicah, ustrezna točka „vse na enem mestu“ sprejme vse potrebne ukrepe za učinkovito in uspešno medsebojno sodelovanje in koordiniranje.

Člen 23

Olajšanje upravnih postopkov in postopkov izdaje dovoljenj

1. Evropske pobude za polprevodniške tehnologije in strateški projekti v smislu te uredbe se štejejo za strateške projekte, ki prispevajo k odpornosti in razogljičenju ali učinkoviti rabi virov za namene člena 14(1) [Predloga uredbe o pospešitvi okoljske presoje]. Uporabljajo se točke 1, 2 in 3 Priloge k navedeni uredbi.
2. Brez poseganja v [Predlog uredbe o pospešitvi okoljske presoje] države članice zagotovijo, da se upoštevajo vse izvedene študije ali izdana dovoljenja ali odobritve, povezane z načrtovanjem, izgradnjo in delovanjem evropskih pobud za polprevodniške tehnologije in strateških projektov, in da se ne zahteva podvajanje študij, dovoljenj ali odobritev, razen če pravo Unije ali nacionalno pravo določa drugače.

Člen 24

Uporaba evropskih poslovnih denarnic na enotnem portalu za dostop

1. Države članice na nacionalni ravni vzpostavijo enotni portal za dostop za predložitev enotne vloge za izdajo dovoljenja za evropske pobude za polprevodniške tehnologije in strateške projekte iz člena 22(2).

Enotni portal za dostop vloge za izdajo dovoljenj samodejno dodeli ustreznemu organu, vložnika obvesti o vseh fazah postopka izdaje dovoljenj, statusu postopka in odločbah organov ter mu omogoči, da preveri skladnost z veljavnimi roki.

2. V ta namen enotni portal za dostop uporablja evropske poslovne denarnice, vzpostavljene v skladu s [Predlogom uredbe o vzpostavitvi evropskih poslovnih denarnic].
3. Enotni portal za dostop z uporabo evropskih poslovnih denarnic omogoča:
 - (a) interoperabilnost in avtomatizirano izmenjavo podatkov med ustreznimi organi;
 - (b) ponovno uporabo podatkov in dokumentov, ki jih ustrezni organi že imajo;
 - (c) visoko raven kibernetske varnosti in celovitost informacij;
 - (d) preglednost in odgovornost postopka izdaje dovoljenj.
4. Države članice pri vzpostavitvi enotnih portalov za dostop po potrebi uporabijo obstoječo digitalno infrastrukturo, kataloge in gradnike Unije, vzpostavljene s pravom Unije.
5. Imenovana točka „vse na enem mestu“ iz člena 22 te uredbe ima za opravljanje svojih nalog dostop do vseh ustreznih podatkov in informacij, ki so na voljo na enotnem portalu za dostop.

Člen 25

Spletna dostopnost informacij

1. Države članice na spletu ter na centraliziran in lahko dostopen način zagotovijo dostop do naslednjih informacij o postopkih, pomembnih za razvoj morebitnih evropskih pobud za polprevodniške tehnologije in strateških projektov:
 - (a) evropskih poslovnih denarnicah iz člena 24;
 - (b) postopku izdaje dovoljenj, vključno z informacijami o reševanju sporov;
 - (c) storitvah financiranja in investicijskih storitvah;
 - (d) možnostih financiranja na ravni Unije ali ravni države članice;
 - (e) podpornih storitvah za podjetja, med drugim napovedi za odmero davka od dohodkov pravnih oseb, lokalni davčni zakonodaji ali delovnem pravu.
2. Komisija na svojem spletišču na centraliziran in lahko dostopen način objavi informacije, ki jih zagotovijo države članice, da omogoči celovit in jasen pregled vseh ustreznih informacij po državah članicah.

ODDELEK 3

EVROPSKE POLPREVODNIŠKE REGIJE ODLIČNOSTI

Člen 26

Znak evropske polprevodniške regije odličnosti

1. Komisija se lahko odloči, da z izvedbenim aktom podeli znak evropske polprevodniške regije odličnosti. Znak se lahko podeli na podlagi vloge regionalnega organa, zadevna država članica pa ga izrecno potrdi.
2. Vloga vključuje naložbeni načrt za polprevodniško regijo, ki prikazuje skupno strateško vizijo vseh ustreznih organov.
3. Brez poseganja v veljavna pravila, ki urejajo programe in instrumente Unije, se lahko znak evropskih polprevodniških regij odličnosti upošteva pri ocenjevanju in izbiri operacij, predlaganih v programih Unije za financiranje.

Člen 27

Naložbeni načrt za evropske polprevodniške regije

1. Naložbeni načrt za evropske polprevodniške regije iz člena 26(2) vključuje opis regije, tudi njen geografski obseg, in vsaj naslednje elemente:
 - (a) strateško vizijo in področje uporabe:
 - (i) oceno obstoječega industrijskega in polprevodniškega ekosistema v regiji, vključno z obstoječimi obrati za proizvodnjo polprevodnikov; ustrezne sektorje končnih uporabnikov; njen položaj v vrednostnih verigah polprevodnikov, s posebnim poudarkom na njenih edinstvenih značilnostih in njenem potencialnem prispevku k odpornosti in rasti v evropski vrednostni verigi polprevodnikov;
 - (ii) strateško vizijo za razvoj regije na področju polprevodnikov v naslednjih desetih letih, po potrebi vključno s preoblikovanjem ali povezovanjem obstoječih industrijskih dejavnosti z dejavnostmi na področju polprevodnikov;
 - (b) razpoložljivost in nadaljnji razvoj omogočitvenih pogojev in infrastrukture v zadevni regiji:
 - (i) opis ukrepov za zagotovitev dostopa do zadostne, zanesljive in čiste energije, vključno z zmogljivostjo omrežja in možnostmi za razogljičenje v skladu s ciljem podnebne nevtralnosti iz evropskih podnebnih pravil;
 - (ii) opis razpoložljivosti ustreznih zemljišč in objektov za dejavnosti, povezane z vrednostno verigo polprevodnikov, vključno z določanjem namembnosti zemljišč, načrtovanjem rabe tal in industrijskimi obrati;
 - (iii) opis prometnega in komunikacijskega omrežja ter vodne infrastrukture, ki so pomembni za dejavnosti, povezane z vrednostno verigo polprevodnikov v regiji;

- (iv) opis ukrepov za poenostavitev in pospešitev postopkov izdajanja dovoljenj in licenc ter upravnih postopkov, vključno s povezavo s točko „vse na enem mestu“ iz člena 22;
- (c) podpora inovacijskim in raziskovalnim dejavnostim v zadevni regiji:
 - (i) opis raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti ter njihove nadaljnje podpore v zvezi z vrednostno verigo polprevodnikov v regiji, vključno s sinergijami z nacionalnimi in unijskimi programi za raziskave in inovacije;
 - (ii) opis sodelovanja z univerzami, raziskovalnimi in tehnološkimi organizacijami, po potrebi vključno s povezavami na dejavnosti pilotnih linij iz člena 5, točka (b), in kompetenčnimi centri iz člena 6;
- (d) podpora izobraževanju, spretnostim in delovni sili ter njihovemu nadaljnjemu razvoju v zadevni regiji:
 - (i) opis ukrepov za zagotovitev razpoložljivosti usposobljene delovne sile v industriji polprevodnikov na vseh ravneh, z izkoriščanjem sinergij, ki izhajajo iz koristi iz pakta za spretnosti⁷¹;
 - (ii) opis partnerstev med industrijo, ponudniki izobraževanja in javnimi organi na področju polprevodnikov;
 - (iii) opis ukrepov za privabljanje, zadržanje in izpopolnjevanje talentov v industriji polprevodnikov, po potrebi vključno z mednarodnimi talenti;
- (e) podpora industrijski privlačnosti in privlačnosti za naložbe ter njenemu nadaljnjemu razvoju v zadevni regiji:
 - (i) opis ukrepov za privabljanje in ohranjanje zasebnih naložb, pomembnih za vrednostno verigo polprevodnikov;
 - (ii) opis ukrepov za vključitev malih in srednjih podjetij ter malih podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo v regionalni ekosistem.

Člen 28

Ocena vlog za znak evropske polprevodniške regije odličnosti

1. Komisija oceni vloge za znak evropske polprevodniške regije odličnosti na podlagi skladnosti in verodostojnosti naložbenega načrta za evropsko polprevodniško regijo ter ravni zavezanosti ustreznih organov.
2. Komisija obravnava vloge, sprejme sklep iz člena 26(1) ter v treh mesecih od prejema popolne vloge uradno obvesti regijo, zadevno državo članico in Evropski odbor za polprevodnike.
3. Kadar Komisija meni, da so informacije, ki jih je v vlogi navedel vložnik, nepopolne, o tem brez nepotrebnega odlašanja obvesti regionalni organ in zadevno državo članico ter vložniku omogoči, da predloži dodatne informacije, ki so potrebne za dopolnitev vloge.

⁷¹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Program znanj in spretnosti za Evropo za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost (COM(2020) 274 final).

4. S sklepom Komisije iz člena 26(1) se določi trajanje znaka evropske polprevodniške regije odličnosti, ki temelji na oceni predloženega naložbenega načrta za polprevodniško regijo.
5. Regionalni organ in zadevna država članica spremljata napredek pri izvajanju naložbenega načrta za polprevodniško regijo ter vsaj enkrat letno obvestita Komisijo in Evropski odbor za polprevodnike.
6. Povzetek naložbenega načrta za polprevodniško regijo, ki ne vključuje poslovno občutljivih informacij in je namenjen privabljanju naložb, se javno objavi na oba naslednja načina:
 - (a) na spletišču Komisije;
 - (b) na spletišču države članice, regije in/ali ustreznih zadevnih organov.

Člen 29

Mreža evropskih polprevodniških regij odličnosti

1. Vzpostavi se mreža evropskih polprevodniških regij odličnosti (v nadaljnjem besedilu: mreža).
2. Mreža organizira svoje delo samostojno. Določi lahko svoje delovne metode, vključno z organizacijo sestankov, imenovanjem predsednika po načelu rotacije med sodelujočimi regijami ter sprejetjem neformalnih dogovorov za lažje sodelovanje in izmenjavo informacij.
3. Mreža združuje regije, ki so prejele znak evropske polprevodniške regije odličnosti v skladu s členom 26.
4. Cilji mreže so med drugim naslednji:
 - (a) olajšati sodelovanje in izmenjavo dobrih praks med evropskimi polprevodniškimi regijami odličnosti;
 - (b) promovirati mrežo in njene dejavnosti v regijah članicah in nečlanicah z dejavnostmi ozaveščanja, komuniciranja in razširjanja za povečanje prepoznavnosti in udeležbe;
 - (c) spodbujati sinergije in dopolnjevanje med regionalnimi polprevodniškimi ekosistemi po vsej Uniji, tudi med različnimi segmenti vrednostne verige polprevodnikov;
 - (d) povečati prepoznavnost in privlačnost evropskih polprevodniških regij odličnosti za zasebne naložbe in mednarodna partnerstva.
5. Komisija lahko olajša delovanje mreže in organizira srečanja, delavnice ali druge dejavnosti v podporo izmenjavi informacij in sodelovanju med sodelujočimi regijami.

ODDELEK 4

ODPORNOST OSKRBOVALNIH VERIG

Člen 30

Javna naročila

1. Pri postopkih javnega naročanja, ki spadajo na področje uporabe Direktive 2024/23/EU, Direktive 2014/24/EU ali Direktive 2014/25/EU in so se začeli [UL: vstaviti datum – eno leto po začetku veljavnosti] ali po tem datumu za infrastrukturo, opremo ali sisteme v visoko kritičnih sektorjih, kot so navedeni v Prilogi I k Direktivi (EU) 2022/2555, in v drugih kritičnih sektorjih, kot so navedeni v Prilogi II k navedeni direktivi, lahko javni naročniki in naročniki od gospodarskih subjektov zahtevajo, da skupaj s svojo razpisno dokumentacijo predložijo izjavo o zanesljivosti oskrbe v zvezi z izvorom polprevodnikov, vgrajenih v infrastrukturo, opremo ali sisteme, zajete v javnem naročilu.
2. Izjava iz odstavka 1 vključuje naslednje elemente:
 - (a) pregled podjetij, vključenih v dobavo polprevodnikov, vgrajenih v proizvod, vključno z deležem domačih podjetij;
 - (b) dodano vrednost Unije, ki jo dokazuje prispevek ponudbe h krepitvi evropske oskrbovalne verige polprevodnikov, kot je vključitev prvih tovrstnih pobud in strateških projektov kot dobaviteljev;
 - (c) ponudnikovo strategijo za odpornost in diverzifikacijo oskrbovalne verige polprevodnikov, kot je njegova strategija za nabavo iz dveh virov, vključno z vključitvijo vsaj enega domačega podjetja, kadar je to izvedljivo in ustrezno;
 - (d) po potrebi vsa priporočila ali obveznosti iz člena 31;
 - (e) po potrebi oceno tveganja v zvezi z zanesljivostjo oskrbe, izvedeno v skladu s členom 32.
3. Kadar se od gospodarskih subjektov zahteva izjava o zanesljivosti oskrbe, lahko javni naročniki in naročniki v dokumentih v zvezi z oddajo javnega naročila določijo zahteve v zvezi z zanesljivostjo oskrbe, ki se nanašajo na izvor polprevodnikov, vgrajenih v infrastrukturo, opremo ali sisteme, zajete v pogodbi o javnem naročilu. V ta namen lahko javni naročniki in naročniki vključijo tehnične specifikacije, pogoje za sodelovanje, merila za oddajo javnega naročila ali klavzule o izvedbi javnega naročila.
4. Zahteve, sprejete v skladu z odstavkom 3:
 - (a) morajo biti povezane s predmetom naročila;
 - (b) javnemu naročniku ali naročniku ne dajejo neomejene svobode izbire;
 - (c) morajo biti izrecno določene v dokumentih v zvezi z oddajo javnega naročila ali obvestilu o javnem naročilu;
 - (d) so dodatni pogoji in ne smejo biti odločilni pri oddaji javnega naročila;
 - (e) morajo biti oblikovane v skladu z mednarodnimi zavezami Unije.

5. Javni naročniki in naročniki svojemu pristojnemu nacionalnemu organu v skladu s členom 48 te uredbe predložijo seznam domačih podjetij, navedenih v izjavah o zanesljivosti oskrbe, ki jih izdajo gospodarski subjekti.
6. Nacionalni pristojni organ v skladu s členom 48 te uredbe pripravi preverjen seznam vseh domačih podjetij, navedenih v postopkih javnega naročanja v državi članici. Seznami se lahko ob upoštevanju potrebnih zahtev glede zaupnosti na podlagi člena 50 delno ali v celoti izmenjujejo med državami članicami.

Člen 31

Nadaljnji ukrepi na področju javnega naročanja

1. Kadar Komisija pri spremljanju, ki se izvaja v skladu s členom 35, ugotovi morebitno tveganje v oskrbovalni verigi, lahko po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike za javne naročnike in naročnike izda priporočila v zvezi z dobavo polprevodnikov s strani domačih podjetij pri postopkih javnega naročanja iz člena 30(1).
2. Kadar Komisija ugotovi, da so tveganja v oskrbovalni verigi, kot so opredeljena v odstavku 1, še vedno prisotna, lahko po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike ter ob upoštevanju načel nujnosti in sorazmernosti sprejme izvedbeni sklep, v katerem določi, za katero specifično infrastrukturo, opremo ali sisteme iz člena 30 morajo javni naročniki in naročniki od gospodarskih subjektov zahtevati izjavo o zanesljivosti oskrbe.
3. Javni naročniki in naročniki se lahko odločijo, da ne bodo uporabili zahtev, predvidenih z izvedbenim sklepom iz odstavka 2 tega člena, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:
 - (a) zahtevane proizvode ali storitve lahko dobavijo samo določeni gospodarski subjekti, pri čemer ni ustrezne alternative ali nadomestila in neobstoj konkurence ni posledica umetnega omejevanja parametrov postopka javnega naročanja;
 - (b) predložena ni bila nobena ustrezna ponudba ali nobena ustrezna prijava za sodelovanje, tudi v zvezi s podobnim prejšnjim postopkom javnega naročanja, ki ga je isti javni naročnik ali naročnik začel v dveh letih takoj pred začetkom načrtovanega novega postopka javnega naročanja;
 - (c) upoštevanje elementov, za katere je bila podana izjava v skladu s členom 31, odstavek 2, točka (d), bi od javnega naročnika ali naročnika zahtevalo nakup blaga, storitev ali gradenj z nesorazmernimi stroški ali bi povzročilo tehnično nezdružljivost pri njihovem delovanju in vzdrževanju;
 - (d) za namene točke (c) lahko javni naročniki in naročniki domnevajo, da so ocenjene razlike v stroških, ki presegajo 25 % vrednosti ponudbe na podlagi objektivnih in preglednih podatkov, nesorazmerne.

Člen 32

Sektorji, ki so izpostavljeni tveganjem

1. Komisija lahko po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike in na podlagi dokazov o tveganjih v oskrbovalni verigi z izvedbenim sklepom opredeli

enega ali več sektorjev iz Priloge V ali Priloge VI ali njihove podsektorje kot sektorje, izpostavljene tveganjem.

2. Komisija lahko izda metodološke smernice o tem, kako izvesti ocene tveganja za zanesljivost oskrbe, in priporoči morebitne ukrepe za zmanjšanje tveganja za sektorje, opredeljene kot izpostavljene tveganjem. V navedenih smernicah so obravnavani naslednji elementi:
 - (a) strategija nabave iz dveh virov, vključno z vsaj enim domačim podjetjem;
 - (b) evidentiranje zgornjega in spodnjega dela oskrbovalne verige;
 - (c) ocena ranljivosti in občutljivost na motnje v oskrbi.
3. Javni naročniki ali naročniki lahko v postopkih javnega naročanja iz člena 30(1) zahtevajo ocene tveganja za zanesljivost oskrbe iz odstavka 2 tega člena.
4. Če Komisija po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike ugotovi, da sektor, ki je bil opredeljen kot izpostavljen tveganjem, ni ustrezno prevzel priporočenih ukrepov za zmanjšanje tveganja iz odstavka 2, ki so potrebni za zagotovitev zanesljivosti oskrbe s polprevodniki ali proizvodi, v katere so vgrajeni polprevodniki, lahko sprejme izvedbeni akt o posebnih ukrepih za zmanjšanje tveganja, ki jih sprejmejo sektorji ali podsektorji za določene polprevodniške proizvode, in sicer ukrepe za zmanjšanje tveganja v zvezi z naslednjim:
 - (a) izvedbo ocene tveganja,
 - (b) javnim naročanjem polprevodnikov;
 - (c) nabavo iz dveh virov;
 - (d) kopičenjem zalog;
 - (e) diverzifikacijo oskrbe s polprevodniki ali povezanimi komponentami.
5. Komisija lahko po sprejetju izvedbenega akta v skladu z odstavkom 4 na podlagi dokazov, da so bila ugotovljena tveganja v oskrbovalni verigi obravnavana, in po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike prekliče opredelitev sektorja kot izpostavljenega tveganju.
6. Komisija se pri svojih ocenah, izvedenih v skladu s tem členom, opre na dokaze, tudi na javno dostopne informacije, informacije, zbrane z zahtevami po informacijah v skladu s členom 38, ali na obstoj ponavljajočih se motenj v oskrbovalni verigi.

POGLAVJE IV

Spremljanje in krizno odzivanje

ODDELEK 1

SPREMLJANJE

Člen 33

Strateški pregled sektorja polprevodnikov Unije

1. Komisija v sodelovanju z Evropskim odborom za polprevodnike izvede strateški pregled sektorja polprevodnikov Unije. S strateškim pregledom se zagotovi analiza prednosti in slabosti Unije v svetovnem sektorju polprevodnikov ter opredelijo dejavniki, kot so:
 - (a) ključni proizvodi in kritična infrastruktura na notranjem trgu, ki so odvisni od oskrbe s polprevodniki;
 - (b) glavne uporabniške industrijske panoge v Uniji ter njihove sedanje in pričakovane potrebe in odvisnosti, vključno z analizo morebitnih tveganj za zanesljivost oskrbe, povezanih tudi z nezadostnimi naložbami;
 - (c) ključni segmenti Unijine oskrbovalne verige polprevodnikov, vključno z načrtovanjem in programsko opremo zanj, materiali, proizvodno opremo, proizvodnjo polprevodnikov ter zaledno proizvodnjo, oddano v zunanje izvajanje;
 - (d) tehnološke značilnosti, odvisnost od tehnologije tretjih držav in ponudnikov ter ozka grla v sektorju polprevodnikov v Uniji, vključno z dostopom do vložkov;
 - (e) sedanje in pričakovane potrebe po spretnostih ter dejanski dostop do kvalificirane delovne sile v sektorju polprevodnikov;
 - (f) po potrebi morebitni učinek kriznih ukrepov iz členov 41, 42 in 43 na sektor polprevodnikov.
2. Komisija Evropski odbor za polprevodnike redno obvešča o zbirnih rezultatih strateškega pregleda.
3. Komisija na podlagi rezultatov strateškega pregleda, izvedenega na podlagi odstavka 1, in po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike pripravi seznam kazalnikov zgodnjega opozarjanja. Komisija po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike redno pregleda seznam kazalnikov zgodnjega opozarjanja.
4. Komisija po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike razvije okvir in metodologijo za strateški pregled sektorja polprevodnikov. Okvir in metodologijo po potrebi posodobi.
5. Strateški pregled je pripravljen zlasti na podlagi javno in komercialno dostopnih podatkov in ustreznih informacij podjetij, ki niso zaupne narave, rezultatov podobne opravljene analize ter ocen, izvedenih na podlagi člena 57(1). Kadar to ne zadostuje za izvedbo strateškega pregleda v skladu z odstavkom 1 tega člena, lahko Komisija po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike akterje v vrednostni verigi

polprevodnikov v Uniji zaprosi, da prostovoljno predložijo informacije. Za namene takih zahtev po informacijah Komisija za zbiranje in obdelavo informacij iz člena 50 uporablja standardizirano in varno metodo.

6. Vse informacije, pridobljene na podlagi tega člena, se obravnavajo v skladu z obveznostmi glede zaupnosti iz člena 50.
7. Komisija po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike sprejme smernice za zagotavljanje informacij v skladu z odstavkom 5. Te smernice po potrebi posodobi.

Člen 34

Medpodjetniška platforma za oskrbovalno verigo polprevodnikov

1. Komisija zagotovi vzpostavitev medpodjetniške platforme za oskrbovalno verigo polprevodnikov (v nadaljnjem besedilu: platforma), ki deluje kot digitalni dvojček oskrbovalne verige polprevodnikov, da bi se povečala njena preglednost in odpornost. Platforma mora vsaj:
 - (a) zbirati informacije o trgu in zbirne podatke ter delovati kot opazovalnica za trg polprevodnikov;
 - (b) zbirati podatke od sodelujočih podjetij v interoperabilnem formatu;
 - (c) sodelujočim podjetjem zagotavljati združena spoznanja o tveganjih in ranljivostih v oskrbovalni verigi polprevodnikov v celotni vrednostni verigi polprevodnikov, ne da bi bilo ta spoznanja mogoče pripisati posameznim podjetjem;
 - (d) vključevati sodelovanje podjetij, ki poslujejo v oskrbovalni verigi polprevodnikov, in uporabnikov polprevodnikov, zlasti v sektorjih iz Priloge VI;
 - (e) biti zmožna izvajati stresne teste v oskrbovalni verigi polprevodnikov;
 - (f) izdati zgodnja opozorila in smernice za proaktivne ukrepe za sodelujoča podjetja, da zmanjšajo tveganje v svoji oskrbovalni verigi polprevodnikov;
 - (g) pripraviti kazalnike za oceno odpornosti evropske oskrbovalne verige polprevodnikov in jih predstaviti kot preglednico;
 - (h) nuditi varno okolje za obdelavo.
2. Na platformi lahko sodelujejo samo domača podjetja.
3. Pravni zastopnik platforme brez nepotrebnega odlašanja obvesti Komisijo o trenutnih ali pričakovanih motnjah v oskrbovalni verigi polprevodnikov.

Člen 35

Spremljanje in predvidevanje

1. Komisija v posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike redno spremlja vrednostno verigo polprevodnikov, da bi ugotovila, kateri dejavniki bi lahko motili ali ogrozili oskrbo ali trgovino s polprevodniki ali nanjo negativno vplivali. V tej uredbi spremljanje zajema naslednje dejavnosti:

- (a) spremljanje kazalnikov zgodnjega opozarjanja, opredeljenih v skladu s členom 33;
- (b) spremljanje integritete dejavnosti, ki jih izvajajo ključni udeleženci na trgu, opredeljeni v skladu s členom 36, s strani držav članic in poročanje držav članic o pomembnih dogodkih, ki bi lahko ovirali ustaljeni potek teh dejavnosti;
- (c) opredelitev dobrih praks za preventivno zmanjšanje tveganja in večjo preglednost v sektorju polprevodnikov.

Komisija po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike določi pogostost spremljanja na podlagi potreb v sektorju polprevodnikov.

Komisija usklajuje dejavnosti v zvezi s spremljanjem sektorja polprevodnikov na podlagi informacij, zbranih na podlagi člena 33, člena 34(3) ali pridobljenih od drugih virov, kot so mednarodni partnerji.

2. Komisija pozove ključne udeležence na trgu, reprezentativni nabor uporabnikov polprevodnikov iz kritičnih sektorjev, predstavniške organizacije iz vrednostne verige polprevodnikov in druge ustrezne deležnike, da prostovoljno zagotovijo informacije za namene izvajanja dejavnosti spremljanja v skladu z odstavkom 1, točka (a).

Komisija posebno pozornost nameni MSP in malim podjetjem s srednje veliko tržno kapitalizacijo, da bi čim bolj zmanjšali upravno breme zaradi zbiranja informacij.

3. Za namene odstavka 1, prvi pododstavek, točka (b), lahko države članice, kadar je to potrebno in sorazmerno, ključne udeležence na trgu zaprosijo, da prostovoljno predložijo informacije.
4. Za namene odstavka 3 tega člena pristojni nacionalni organi, imenovani v skladu s členom 48, pripravijo in vodijo seznam kontaktnih oseb vseh zadevnih podjetij, ki poslujejo v oskrbovalni verigi polprevodnikov in imajo sedež na njihovem ozemlju. Ta seznam se predloži Komisiji. Komisija določi standardiziran format seznama kontaktnih oseb, da se zagotovi interoperabilnost.
5. Z vsemi informacijami, pridobljenimi na podlagi tega člena, se ravna v skladu s členom 50.
6. Komisija na podlagi informacij, zbranih z dejavnostmi iz odstavka 1, Evropskemu odboru za polprevodnike redno poroča o zbirnih ugotovitvah. Evropski odbor za polprevodnike se sestane, da oceni rezultate spremljanja. Komisija na te sestanke povabi predstavniške organizacije iz sektorja polprevodnikov. Komisija lahko na te sestanke, kadar je ustrezno, povabi ključne udeležence na trgu, uporabnike polprevodnikov iz kritičnih sektorjev, organe ali predstavniške organizacije iz partnerskih tretjih držav ter strokovnjake iz akademskih krogov in civilne družbe.

Člen 36

Ključni udeleženci na trgu

Države članice v sodelovanju s Komisijo v skladu s členom 35 opredelijo ključne udeležence na trgu vzdolž oskrbovalne verige polprevodnikov s sedežem na njihovem ozemlju, pri čemer upoštevajo naslednje elemente:

- (a) število podjetij Unije, ki so odvisna od storitve ali blaga, ki ga zagotavlja udeleženec na trgu;
- (b) tržni delež udeleženca na trgu Unije ali svetovnem trgu za take storitve ali blago;
- (c) pomen udeleženca na trgu pri ohranjanju zadostne ravni oskrbe s storitvijo ali blagom v Uniji ob upoštevanju razpoložljivosti alternativnih načinov za zagotavljanje navedene storitve ali blaga;
- (d) vpliv, ki bi ga lahko imela motnja v oskrbi s storitvijo ali blagom, ki ga zagotavlja udeleženec na trgu, na Unijino oskrbovalno verigo polprevodnikov in odvisne trge.

ODDELEK 2

OPOZORILA IN SPROŽITEV KRIZNE FAZE

Člen 37

Opozorila in preventivni ukrepi

1. Kadar pristojni nacionalni organ, imenovan v skladu s členom 48, ugotovi, da obstaja tveganje hude motnje v oskrbi s polprevodniki ali ima konkretne in zanesljive informacije o morebitnem drugem relevantnem in dejanskem dejavniku tveganja ali dogodka, o tem brez nepotrebnega odlašanja opozori Komisijo.
2. Kadar Komisija ugotovi, da obstaja tveganje hude motnje v oskrbi s polprevodniki ali ima konkretne in zanesljive informacije o morebitnem drugem relevantnem in dejanskem dejavniku tveganja ali dogodka, tudi na podlagi kazalnikov zgodnjega opozarjanja, po opozorilu iz odstavka 1 ali opozorilu mednarodnih partnerjev nemudoma izvede naslednje preventivne ukrepe:
 - (a) skliče izredno sejo Evropskega odbora za polprevodnike za uskladitev naslednjih ukrepov:
 - (i) razprave o resnosti motnje v oskrbi s polprevodniki;
 - (ii) razprave o tem, ali bi bilo potrebno in sorazmerno začeti postopek iz člena 39;
 - (iii) razprave o tem, ali je za države članice primerno, potrebno in sorazmerno, da kot preventivni ukrep skupaj kupijo polprevodnike, vmesne proizvode ali surovine (v nadaljnjem besedilu: skupno javno naročanje);
 - (iv) začetka dialoga z deležniki v vrednostni verigi polprevodnikov, da bi opredelili, pripravili in po možnosti usklajevali preventivne ukrepe;
 - (v) svetovanja Komisiji o tem, ali naj na platformo naslovi zahtevo po informacijah v skladu s členom 38;
 - (b) v imenu Unije začne posvetovanja ali sodelovanje z zadevnimi tretjimi državami, da bi poiskale kooperativne rešitve za odpravo motenj v oskrbovalni verigi v skladu z mednarodnimi obveznostmi, kar po potrebi vključuje izvajanje usklajevanja v ustreznih mednarodnih forumih.

- (c) od pristojnih nacionalnih organov, imenovanih v skladu s členom 48, zahteva, da ocenijo stanje pripravljenosti ključnih udeležencev na trgu.
3. Skupno javno naročanje, ki se izvede na podlagi razprav iz odstavka 2, točka (a)(iii), izvajajo države članice v skladu s pravili iz členov 38 in 39 Direktive 2014/24/EU ter členov 56 in 57 Direktive 2014/25/EU.

Člen 38

Preventivno zbiranje informacij

1. Da bi ocenila tveganje hudih motenj v oskrbi s polprevodniki, lahko Komisija po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike na izredni seji iz člena 37(2), točka (a), na platformo ali posamezna podjetja, ki poslujejo v vrednostni verigi polprevodnikov in zagotavljajo storitve v Uniji ali ponujajo proizvode na trgu Unije, naslovi zahteve po informacijah, če ne sodelujejo na platformi.
2. Komisija lahko pred vložitvijo zahteve po informacijah izvede prostovoljno posvetovanje z reprezentativnim številom zadevnih podjetij, da bi opredelila ustrezno in sorazmerno vsebino te zahteve.
3. V zahtevi po informacijah, naslovljeni na posamezno podjetje, se navedeta pravna podlaga in namen zahteve, zahteva pa je omejena na to, kar je potrebno, ter je glede obsega podatkov in pogostosti dostopa do zahtevanih podatkov sorazmerna. V njej so določeni rok, v katerem je treba predložiti informacije, in morebitne kazni za predložitev nepravilnih, nepopolnih ali zavajajočih informacij v skladu s členom 51. Podatki se po potrebi anonimizirajo in združijo. Če se zahteva po informacijah na podlagi odstavka 5 tega člena nanaša na podjetje Unije, Komisija o tej zahtevi obvesti državo članico, v kateri ima tako podjetje sedež.
4. V zahtevi po informacijah, naslovljeni na pravnega zastopnika platforme, se navedeta pravna podlaga in namen zahteve, zahteva pa je omejena na to, kar je potrebno, ter je glede obsega podatkov in pogostosti dostopa do zahtevanih podatkov sorazmerna, ob upoštevanju legitimnih ciljev platforme. V njej so določeni rok, v katerem je treba predložiti informacije, in navedene informacije o morebitnih kaznih v skladu s členom 51.
5. Lastniki podjetij ali njihovi zastopniki in v primeru pravnih oseb ali združenj, ki nimajo pravne osebnosti, osebe, ki so na podlagi zakona ali njihovega statuta pooblašene za zastopanje, predložijo zahtevane informacije v imenu zadevnega podjetja ali podjetniškega združenja.
6. Komisija Evropskemu odboru za polprevodnike predloži zbirne informacije iz odgovorov na zahteve po informacijah.
7. Pravni zastopnik platforme ne odgovarja na zahteve po informacijah, ki jih ne izda Komisija, razen če je to pravno zavezan storiti v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom.
8. Z vsemi informacijami, pridobljenimi na podlagi tega člena, se ravna v skladu s členom 50.

Sprožitev krizne faze

1. Šteje se, da je prišlo do polprevodniške krize, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:
 - (a) pojavijo se resne motnje v oskrbovalni verigi polprevodnikov ali resne ovire za trgovino s polprevodniki v Uniji, ki povzročijo znatno pomanjkanje polprevodnikov, vmesnih proizvodov ali surovin ali predelanih materialov;
 - (b) zaradi takega znatnega pomanjkanja ni mogoče zagotoviti popravil ali vzdrževanja bistvenih proizvodov, ki jih uporabljajo kritični sektorji, oziroma oskrbe s temi proizvodi, to pa bi glede na vpliv, ki ga imajo kritični sektorji na družbo, gospodarstvo in varnost Unije, lahko imelo izjemno škodljiv učinek na njihovo delovanje.
2. Kadar Komisija v skladu s členom 37(2) ugotovi, da obstaja možnost polprevodniške krize, oceni, ali so izpolnjeni pogoji iz odstavka 1 tega člena. Pri tej oceni upošteva morebitne pozitivne in negativne učinke in posledice krizne faze za industrijo polprevodnikov in kritične sektorje. Kadar ta ocena vsebuje konkretne in zanesljive dokaze, lahko Komisija po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike Svetu predlaga, da sproži krizno fazo.
3. Svet lahko s kvalificirano večino sproži krizno fazo z izvedbenim aktom. Trajanje krizne faze se določi v izvedbenem aktu in ni daljše od 12 mesecev.

Komisija Evropskemu odboru za polprevodnike in Evropskemu parlamentu redno in vsaj vsake tri mesece poroča o stanju krize.
4. Pred iztekom obdobja, za katero je bila sprožena krizna faza, Komisija oceni, ali je primerno krizno fazo podaljšati. Kadar se pri taki oceni podajo konkretni in zanesljivi dokazi, da so pogoji za sprožitev krizne faze še vedno izpolnjeni, lahko Komisija po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike Svetu predlaga, da krizno fazo podaljša.

Svet lahko s kvalificirano večino podaljša krizno fazo z izvedbenim aktom. Trajanje podaljšanja je omejeno in se določi v navedenem izvedbenem aktu.

Komisija lahko enkrat ali večkrat predlaga podaljšanje krizne faze, kadar je to ustrezno utemeljeno.
5. Komisija v krizni fazi po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike oceni ustreznost predčasnega zaključka krizne faze. Komisija lahko na podlagi te ocene Svetu predlaga zaključek krizne faze.

Svet lahko zaključi krizno fazo z izvedbenim aktom.
6. V krizni fazi Komisija na zahtevo države članice ali na lastno pobudo po potrebi skliče izredne seje Evropskega odbora za polprevodnike.

Države članice tesno sodelujejo s Komisijo in jo pravočasno obveščajo o vseh nacionalnih ukrepih, sprejetih v Evropskem odboru za polprevodnike v zvezi z oskrbovalno verigo polprevodnikov, ter te ukrepe usklajujejo.
7. Po izteku obdobja, za katero se sproži krizna faza, ali v primeru njenega predčasnega zaključka na podlagi odstavka 5 tega člena se ukrepi, sprejeti v skladu s členi 41, 42 in 43, nemudoma prenehajo uporabljati.

8. Komisija najpozneje šest mesecev po izteku krizne faze posodobi pregled in spremljanje vrednostnih verig polprevodnikov na podlagi členov 33 in 35 ob upoštevanju izkušenj, pridobljenih med krizo.

ODDELEK 3

ODZIV NA POMANJKANJE

Člen 40

Nabor orodij za izredne razmere

1. Kadar se sproži krizna faza na podlagi člena 39 in kadar je to potrebno za reševanje polprevodniške krize v Uniji, lahko Komisija sprejme ukrep iz členov 41, 42 in 43 pod pogoji, določenimi v navedenih členih.
2. Komisija po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike omeji uporabo ukrepov iz členov 42 in 43 na tiste kritične sektorje, katerih delovanje je moteno ali ki jim grozijo motnje zavljo polprevodniške krize. Uporaba ukrepov iz odstavka 1 tega člena je sorazmerna in omejena na to, kar je potrebno za obravnavo hudih motenj, ki vplivajo na kritične sektorje v Uniji, ter mora biti v najboljšem interesu Unije. Pri uporabi teh ukrepov se je treba izogibati nesorazmernemu upravnemu bremenu, zlasti za MSP in mala podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo.
3. Kadar se sproži krizna faza na podlagi člena 39 in kadar je to primerno za reševanje polprevodniške krize v Uniji, lahko Evropski odbor za polprevodnike:
 - (a) oceni ustrezne in učinkovite nujne ukrepe ter v zvezi s tem svetuje;
 - (b) oceni pričakovani učinek morebitne uvedbe zaščitnih ukrepov na sektor polprevodnikov v Uniji, pri čemer preuči, ali razmere na trgu ustrezajo znatnemu pomanjkanju bistvenega proizvoda na podlagi Uredbe (EU) 2015/479, in Komisiji predloži mnenje;
4. Komisija redno obvešča Evropski parlament in Svet o vseh ukrepih, sprejetih v skladu z odstavkom 1, in pojasni razloge za svojo odločitev.
5. Komisija lahko po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike izda smernice o izvajanju in uporabi nujnih ukrepov.

Člen 41

Zbiranje informacij v krizni fazi

1. Kadar se sproži krizna faza na podlagi člena 39, lahko Komisija od vseh podjetij, ki poslujejo v oskrbovalni verigi polprevodnikov, zahteva, da zagotovijo informacije o svojih proizvodnih zmogljivostih, proizvodnih zmogljivostih in trenutnih primarnih motnjah. Zahtevane informacije so omejene na tisto, kar je potrebno za oceno narave polprevodniške krize ali za opredelitev in oceno morebitnih blažilnih ali nujnih ukrepov na ravni Unije ali nacionalni ravni. Zahteve po informacijah ne vključujejo

zagotavljanja informacij, katerih razkritje bi bilo v nasprotju z interesi nacionalne varnosti držav članic.

2. Komisija lahko pred vložitvijo zahteve po informacijah izvede prostovoljno posvetovanje z reprezentativnim številom zadevnih podjetij, da bi opredelila ustrezno in sorazmerno vsebino take zahteve. Komisija zahtevo po informacijah pripravi v sodelovanju z Evropskim odborom za polprevodnike.
3. Komisija za predložitev zahteve po informacijah uporabi varno metodo in z vsemi pridobljenimi informacijami ravna v skladu s členom 50. V ta namen pristojni nacionalni organi, imenovani v skladu s členom 48, pošljejo Komisiji seznam kontaktnih oseb, vzpostavljen na podlagi člena 35(4).

Komisija nemudoma posreduje kopijo zahteve po informacijah pristojnemu nacionalnemu organu, imenovanemu v skladu s členom 48, države članice, na ozemlju katere se nahaja proizvodni obrat zadevnega podjetja. Če tako zahteva pristojni nacionalni organ, Komisija informacije, ki jih je pridobila od zadevnega podjetja, posreduje v skladu s pravom Unije.

4. V zahtevi po informacijah se navede pravna podlaga, omeji se na minimalno potrebne informacije in mora biti sorazmerna glede podrobnosti in obsega podatkov ter pogostosti dostopa do zahtevanih podatkov, v njej se upoštevajo legitimni cilji podjetja ter strošek in napor, ki sta potrebna za zagotovitev razpoložljivosti podatkov, določi pa se tudi rok, v katerem je treba informacije zagotoviti. Navedejo se tudi kazni, določene v členu 51.
5. Lastniki podjetij ali njihovi zastopniki in v primeru pravnih oseb ali združenj, ki nimajo pravne osebnosti, osebe, ki so na podlagi zakona ali njihovega statuta pooblaščen za zastopanje, predložijo zahtevane informacije v imenu zadevnega podjetja ali podjetniškega združenja.
6. Če podjetje predloži napačne, nepopolne ali zavajajoče informacije v odgovor na zahtevo na podlagi tega člena ali jih ne predloži v predpisanem roku, se mu naložijo globe, določene v skladu s členom 51, razen če ima podjetje zadostne razloge, da zahtevanih informacij ne predloži.
7. Če tretja država od podjetja Unije ali odvisnega podjetja, ki je v lasti ali pod nadzorom tega podjetja, zahteva informacije v zvezi z njegovimi dejavnostmi na področju polprevodnikov, informacije, ki jih zahteva tretja država in se ji predložijo, nemudoma posreduje Komisiji. Komisija obvesti Evropski odbor za polprevodnike o obstoju take zahteve tretje države in o informacijah, ki jih je to podjetje predložilo.

Člen 42

Prednostna naročila

1. Kadar se sproži krizna faza na podlagi člena 39, lahko Komisija od evropskih pobud za polprevodniške tehnologije in strateških projektov zahteva, da sprejmejo in prednostno obravnavajo naročila v krizi pomembnih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: prednostna naročila). Taka obveznost ima prednost pred vsemi izpolnitvenimi obveznostmi na podlagi zasebnega ali javnega prava.
2. Kadar je primerno, se lahko obveznost iz odstavka 1 naloži drugim podjetjem s področja polprevodnikov, ki so to možnost sprejela v okviru prejemanja javne podpore.

3. Kadar za podjetje s področja polprevodnikov s sedežem v Uniji velja ukrep prednostnega naročila tretje države, podjetje o tem obvesti Komisijo. Če navedena obveznost znatno vpliva na delovanje nekaterih kritičnih sektorjev, lahko Komisija od navedenega podjetja, kadar je to potrebno in sorazmerno, zahteva, da sprejme in prednostno razvrsti naročila v krizi pomembnih proizvodov v skladu z odstavki 5, 6 in 7.
4. Prednostna naročila so omejena na upravičence, ki so uporabniki polprevodnikov iz kritičnih sektorjev ali podjetja, ki te sektorje oskrbujejo, in katerih dejavnosti so motene ali pri katerih obstaja tveganje motenj in ki se po izvedbi ustreznih ukrepov za zmanjšanje tveganja niso mogli izogniti posledicam pomanjkanja in jih ublažiti. Komisija lahko od upravičenca zahteva, da predloži ustrezna dokazila o tem.
5. Komisija obveznosti iz odstavkov 1, 2 in 3 tega člena izvršuje s sklepom kot skrajni ukrep. Komisija sprejme navedeni sklep po posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike in v skladu z vsemi veljavnimi pravnimi obveznostmi Unije ob upoštevanju okoliščin zadeve, vključno z načeloma nujnosti in sorazmernosti. V sklepu se zlasti upoštevajo legitimni cilji zadevnega podjetja ter strošek, napor in tehnične prilagoditve, ki so potrebni za spremembo zaporedja proizvodnje. Komisija v svojem sklepu navede pravno podlago za prednostno naročilo, določi rok, v katerem je treba naročilo izvesti, in po potrebi natančno določi proizvod in količino ter, kadar je ustrezno, navede kazni, določene v členu 51 za neizpolnjevanje take obveznosti. Prednostno naročilo se odda po pošteni in razumni ceni.
6. Komisija pred izdajo prednostnih naročil v skladu z odstavkom 1 predvidenemu prejemniku prednostnega naročila omogoči, da se opredeli glede izvedljivosti in podrobnosti naročila. Komisija prednostnega naročila ne izda, kadar:
 - (a) podjetje ne more izvesti prednostnega naročila zaradi nezadostne proizvodne zmoglosti, proizvodne zmogljivosti ali iz tehničnih razlogov, tudi če naročilo obravnava prednostno;
 - (b) bi sprejetje naročila za podjetje pomenilo nerazumno gospodarsko breme in bi mu povzročilo posebne težave, vključno z znatnimi tveganji za neprekinjeno poslovanje.
7. Kadar se od podjetja zahteva, da sprejme in prednostno obravnava prednostno naročilo, ni odgovorno za nobeno kršitev pogodbenih obveznosti, ki je potrebna za izpolnitev prednostnih naročil. Pogodbena odgovornost se izključi le, če je bila kršitev pogodbenih obveznosti potrebna zaradi upoštevanja zahtevane prednostne razvrstitve.
8. Komisija sprejme izvedbeni akt, s katerim se določijo praktične in operativne ureditve za delovanje prednostnih naročil. Navedeni izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(6).

Člen 43

Skupna nabava

1. Kadar se sproži krizno fazo na podlagi člena 39, lahko Komisija na zahtevo dveh ali več držav članic deluje kot osrednji nabavni organ v imenu vseh držav članic, ki so pripravljene sodelovati (v nadaljnjem besedilu: sodelujoča država članica), za njihova javna naročila v krizi pomembnih proizvodov za kritične sektorje (v nadaljnjem besedilu: skupna nabava). Sodelovanje pri skupni nabavi ne posega

v druge postopke javnega naročanja. Zahteva za skupno nabavo vsebuje razloge, na katerih temelji, in se uporablja izključno za obravnavanje motenj v oskrbovalni verigi polprevodnikov, ki so povzročile krizo.

2. Komisija oceni uporabnost, nujnost in sorazmernost zahteve, pri čemer upošteva stališča Evropskega odbora za polprevodnike. Kadar Komisija ne namerava upoštevati zahteve, o tem obvesti zadevne države članice in Evropski odbor za polprevodnike ter navede razloge za zavrnitev.
3. Komisija pripravi predlog sporazuma, ki ga podpišejo sodelujoče države članice. Tak sporazum podrobno ureja skupno nabavo iz odstavka 1, vključno z razlogi za uporabo skupnega nabavnega mehanizma in prevzetih obveznosti, ter določa mandat Komisije, da deluje v imenu sodelujočih držav članic.
4. Komisija javno naročanje na podlagi te uredbe izvede v skladu s pravili iz Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, ki se uporabljajo za javna naročila Komisije. Komisija ima lahko v imenu vseh sodelujočih držav članic možnost in odgovornost, da v zameno za prednostno pravico do rezultata sklepa pogodbe z gospodarskimi subjekti, vključno s posameznimi proizvajalci v krizi pomembnih proizvodov, v zvezi z nakupom takih proizvodov ali v zvezi s financiranjem proizvodnje ali razvoja takih proizvodov.
5. Kadar javno naročanje v krizi pomembnih proizvodov vključuje financiranje iz proračuna Unije, se lahko v posebnih sporazumih z gospodarskimi subjekti določijo posebni pogoji.
6. Komisija v imenu sodelujočih držav članic izvede postopke javnega naročanja in z gospodarskimi subjekti sklene pogodbe. Komisija povabi sodelujoče države članice, da imenujejo predstavnike, ki bodo sodelovali pri pripravi postopkov javnega naročanja. Za uvajanje, uporabo ali ponovno prodajo kupljenih proizvodov so še naprej odgovorne sodelujoče države članice v skladu s sporazumom iz odstavka 3.
7. Uvedba skupne nabave na podlagi tega člena ne posega v druge instrumente iz Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

POGLAVJE V

Upravljanje

ODDELEK 1

EVROPSKI ODBOR ZA POLPREVODNIKE

Člen 44

Naloge Evropskega odbora za polprevodnike

1. Evropski odbor za polprevodnike pomaga Komisiji pri vprašanjih politike Unije na področju polprevodnikov, zlasti tako, da:

- (a) odboru javnih organov Skupnega podjetja za čipe svetuje o pobudi Čipi za Evropo 2.0;
 - (b) Komisiji svetuje o strateških tehnoloških področjih v vrednostni verigi polprevodnikov;
 - (c) Komisiji svetuje pri ocenjevanju vlog za evropske pobude za polprevodniške tehnologije in strateške projekte;
 - (d) se udeležuje strukturiranega dialoga z usmerjevalnim odborom industrijskega zavezništva za polprevodnike, da bi opredelili skupno strategijo za polprevodnike;
 - (e) izmenjuje mnenja s Komisijo o napredku pri izvajanju naložbenih načrtov za polprevodniške regije odličnosti;
 - (f) s Komisijo izmenjuje mnenja o tem, kako bi lahko v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom ter ob ustreznem sodelovanju deležnikov najbolje zagotovili učinkovito varstvo in uveljavljanje pravic intelektualne lastnine ter zaščito zaupnih informacij in poslovnih skrivnosti v sektorju polprevodnikov;
 - (g) razpravlja o opredelitvi nekaterih sektorjev in tehnologij s potencialno velikim družbenim ali okoljskim učinkom ali varnostnim pomenom, ki zato potrebujejo potrdilo, s katerim dokazujejo, da so njihovi proizvodi zeleni, zaupanja vredni in varni, ter pripravlja to opredelitev;
 - (h) obravnava vprašanja, povezana s strateškim pregledom, spremljanjem, opozarjanjem in preventivnim ukrepanjem ter odzivanjem na krize;
 - (i) svetuje o orodjih za krizno fazo na podlagi členov 40 do 43;
 - (j) svetuje in daje priporočila glede doslednega izvajanja te uredbe ter olajšuje sodelovanje med državami članicami in izmenjavo informacije o vprašanjih, povezanih s to uredbo;
 - (k) Komisiji svetuje v zadevah, povezanih z mednarodnim sodelovanjem v zvezi s polprevodniki.
2. Odbor svetuje in obvešča Komisijo o prednostnih nalogah držav članic v sektorju polprevodnikov, zlasti z rednim zagotavljanjem najnovejših informacij o:
- (a) njihovih nacionalnih politikah na področju polprevodnikov;
 - (b) ustreznih javnih in zasebnih naložbah na ozemlju države članice, ki jo zastopajo;
 - (c) mednarodnih zavezah, vključno s programi za raziskave in razvoj, inovacije ter izmenjavo znanj in spretnosti s tretjimi državami.
3. Evropski odbor za polprevodnike po potrebi zagotavlja koordinacijo, sodelovanje in izmenjavo informacij z ustreznimi strukturami za krizno odzivanje in krizno pripravljenost, vzpostavljenimi na podlagi prava Unije.

Člen 45

Struktura Evropskega odbora za polprevodnike

1. Evropski odbor za polprevodnike sestavljajo predstavniki vseh držav članic. Predstavniki Komisije je predsednik Evropskega odbora za polprevodnike.
2. Vsaka država članica v Evropski odbor za polprevodnike imenuje predstavnika na visoki ravni. Kadar je to ustrezno glede funkcije in strokovnega znanja, ima lahko država članica več kot enega predstavnika v zvezi z različnimi nalogami Evropskega odbora za polprevodnike. Vsak član Evropskega odbora za polprevodnike ima namestnika. Glasovalne pravice imajo samo države članice. Vsaka država članica ima samo en glas, ne glede na število predstavnikov, ki jih ima.
3. Predsednik lahko ustanovi stalne aličasne podskupine za preučitev specifičnih vprašanj.

Predsednik po potrebi pozove predstavniške organizacije iz vrednostne verige polprevodnikov, usmerjevalni odbor industrijskega zavezništva za polprevodnike in njegove zadevne delovne skupine, sindikate ter uporabnike polprevodnikov na ravni Unije, da kot opazovalci prispevajo k delu takih podskupin.

Člen 46

Delovanje Evropskega odbora za polprevodnike

1. Evropski odbor za polprevodnike se redno sestaja vsaj enkrat letno. Na zahtevo Komisije ali države članice ter v skladu s členoma 37 in 39 se lahko sestane na izrednih sestankih.
2. Evropski odbor za polprevodnike se za svoje naloge iz člena 44(1) sestaja ločeno.
3. Predsednik skliče sestanke in pripravi dnevni red v skladu z nalogami Evropskega odbora za polprevodnike na podlagi te uredbe in v skladu s poslovníkom.

Komisija zagotovi upravno in analitično podporo za dejavnosti Evropskega odbora za polprevodnike v skladu s členom 44.

4. Predsednik po potrebi vključi predstavniške organizacije iz sektorja polprevodnikov in povabi strokovnjake s posebnim strokovnim znanjem o obravnavani zadevi, tudi iz organizacij deležnikov, kot je mreža evropskih polprevodniških regij odličnosti, ter imenuje opazovalce, ki se udeležijo sestankov, tudi na predlog članov. Predsednik lahko olajšuje komunikacijo med Evropskim odborom za polprevodnike in drugimi organi, uradi, agencijami ter strokovnimi in svetovalnimi skupinami Unije, med drugim industrijskim zavezništvom za polprevodnike. Predsednik zagotovi, da je usmerjevalni odbor industrijskega zavezništva za polprevodnike vsaj enkrat letno pozvan, naj predstavi najnovejše informacije in razpravlja o ustreznih vidikih evropskega strateškega pristopa k polprevodnikom.
5. Predsednik povabi predstavnika Evropskega parlamenta kot stalnega opazovalca v Evropski odbor za polprevodnike, zlasti na sestanke, na katerih se obravnava poglavje IV o spremljanju in kriznem odzivanju. Predsednik zagotovi udeležbo ustreznih drugih institucij in organov Unije kot opazovalcev na sestankih Evropskega odbora za polprevodnike, ki zadevajo poglavje IV o spremljanju in kriznem odzivanju.

Opazovalci in strokovnjaki nimajo glasovalnih pravic in ne sodelujejo pri oblikovanju mnenj, priporočil ali nasvetov Evropskega odbora za polprevodnike in njegovih podskupin. Evropski odbor za polprevodnike lahko po potrebi te opazovalce in strokovnjake povabi, da prispevajo informacije in spoznanja.

6. Evropski odbor za polprevodnike sprejme potrebne ukrepe, da zagotovi varnost ravnanja z zaupnimi informacijami in varnost njihove obdelave v skladu s členom 50.

Člen 47

Mednarodno sodelovanje in strateška partnerstva na področju polprevodnikov

1. Evropski odbor za polprevodnike Komisiji svetuje v zadevah, povezanih z mednarodnim sodelovanjem v zvezi s polprevodniki. V ta namen Evropski odbor za polprevodnike redno razpravlja o naslednjem:
 - (a) v kolikšni meri mednarodno sodelovanje Unije na področju polprevodnikov, vključno s strateškimi partnerstvi na področju polprevodnikov, prispeva k:
 - izboljšanju nepogrešljivosti, odpornosti in uspešnosti Unije;
 - izboljšanju sodelovanja vzdolž vrednostne verige polprevodnikov med Unijo in mednarodnimi partnerji, tudi na področju raziskav in inovacij;
 - odpravljanju pomanjkanja znanja in spretnosti ter neskladjem med ponudbo znanj in spretnosti ter povpraševanjem po njih s privabljanjem, mobilizacijo in zadržanjem novih talentov v Uniji;
 - (b) doslednosti in morebitnih sinergijah med dvostranskim sodelovanjem držav članic z ustreznimi mednarodnimi partnerji ter ukrepi v okviru njihovega mednarodnega sodelovanja na področju polprevodnikov, vključno s strateškimi partnerstvi na področju polprevodnikov;
 - (c) katerim mednarodnim partnerjem bi bilo treba dati prednost pri sklepanju strateških partnerstev na področju polprevodnikov, pri čemer bi bilo treba upoštevati naslednja merila:
 - potencialni prispevek k zanesljivosti oskrbe, nepogrešljivosti, odpornosti in uspešnosti ob upoštevanju potencialnih zmogljivosti partnerja v zvezi s polprevodniki, diverzifikacijo in odvisnostmi;
 - ali regulativni okvir partnerja zagotavlja spremljanje in zmanjševanje okoljskih vplivov, uporabo družbeno odgovornih praks, uporabo preglednih poslovnih praks ter preprečevanje škodljivih vplivov na pravilno delovanje javne uprave in pravne države;
 - ali že obstajajo sporazumi o sodelovanju med tretjo državo ali ozemljem in Unijo ter, za nastajajoče trge in gospodarstva v razvoju, potencial za uvedbo naložbenih projektov strategije Global Gateway⁷²;
 - ali regulativni okvir partnerja ali ustrezni veljavni okvir določa uporabo nadzora izvoza tehnologije, s katerim bi se lahko omejil dostop do blaga in tehnologije, potrebnih za načrtovanje, razvoj, proizvodnjo ali uporabo

⁷²

Evropska komisija: Generalni direktorat za mednarodna partnerstva, Strategija Global Gateway, Urad za publikacije Evropske unije, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2841/5607451>.

blaga v EU, ali izvoz blaga in tehnologije, načrtovanih, razvitih ali proizvedenih v EU.

2. Komisija omogoči in podpira sodelovanje Evropskega odbora za polprevodnike z drugim ustreznimi usklajevalnimi forumi, vključno s tistimi, ki so bili vzpostavljeni v⁷³ okviru strategije Global Gateway.
3. Države članice zagotovijo skladnost med svojim dvostranskim sodelovanjem z mednarodnimi partnerji in mednarodnim sodelovanjem Unije na področju polprevodnikov, vključno z nezavezujočimi strateškimi partnerstvi. Komisijo podpirajo tudi pri izvajanju ukrepov sodelovanja v okviru mednarodnega sodelovanja Unije na področju polprevodnikov, vključno s strateškimi partnerstvi na področju polprevodnikov.

ODDELEK 2

PRISTOJNI NACIONALNI ORGANI

Člen 48

Imenovanje pristojnih nacionalnih organov in nacionalnih enotnih kontaktnih točk

1. Vsaka država članica imenuje enega ali več pristojnih nacionalnih organov za zagotovitev uporabe in izvajanja te uredbe na nacionalni ravni.
2. Kadar država članica imenuje več kot en pristojni organ, nedvoumno določi odgovornosti zadevnih organov in zagotovi, da učinkovito in uspešno sodelujejo za izpolnjevanje svojih nalog na podlagi te uredbe, vključno v zvezi z imenovanjem in dejavnostmi nacionalne enotne kontaktne točke iz odstavka 3.
3. Vsaka država članica imenuje eno nacionalno enotno kontaktno točko s povezovalno vlogo, da se zagotovi čezmejno sodelovanje s pristojnimi nacionalnimi organi drugih držav članic, s Komisijo in Evropskim odborom za polprevodnike. Kadar država članica določi le en pristojni nacionalni organ, je ta tudi nacionalna enotna kontaktna točka.
4. Vsaka država članica uradno obvesti Komisijo o imenovanju enega ali več pristojnih nacionalnih organov in nacionalne enotne kontaktne točke, vključno z njihovimi natančnimi nalogami in odgovornostmi na podlagi te uredbe, njihovimi kontaktnimi podatki in vsemi njihovimi naknadnimi spremembami. Nacionalna enotna kontaktna točka Komisiji sporoči svoj namenski poštni predal.
5. Države članice zagotovijo, da pristojni nacionalni organi, vključno z imenovano nacionalno enotno kontaktno točko, svoja pooblastila izvajajo nepristransko, pregledno in pravočasno ter da imajo pooblastila in ustrezne tehnične, finančne in človeške vire za izpolnjevanje svojih nalog iz te uredbe.
6. Države članice zagotovijo, da se pristojni nacionalni organi po potrebi ter v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom posvetujejo in sodelujejo z drugimi ustreznimi nacionalnimi organi ter ustreznimi deležniki.

⁷³ Evropska komisija: Generalni direktorat za mednarodna partnerstva, Strategija Global Gateway, Urad za publikacije Evropske unije, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2841/5607451>.

Komisija olajšuje izmenjavo izkušenj med pristojnimi nacionalnimi organi.

ODDELEK 3

INDUSTRIJSKO ZAVEZNIŠTVO

Člen 49

Industrijsko zavezništvo za polprevodnike

1. Ustanovi se industrijsko zavezništvo za polprevodnike (v nadaljnjem besedilu: zavezništvo).
2. Zavezništvo združuje ustrezne deležnike za pomoč Komisiji in državam članicam pri vprašanjih, pomembnih za industrijo polprevodnikov v Uniji, med drugim pri:
 - (f) trenutnih tržnih in industrijskih trendih;
 - (g) zmogljivostih Unije za načrtovanje in proizvodnjo polprevodnikov;
 - (h) novih polprevodniških tehnologijah in njihovem vplivu;
 - (i) opredelitvah in priporočilih za obravnavanje industrijskih prednosti in slabosti Unije;
 - (j) strategijah za pospešitev industrializacije inovacij;
 - (k) geopolitičnih dogodkih, ki vplivajo na industrijsko panogo;
 - (l) krepitvi svetovne konkurenčnosti Unije;
 - (m) prispevku k delovanju pospeševalcev povpraševanja;
 - (n) prispevku k delovanju foruma povpraševanja.
3. Člani zavezništva so predstavniki vrednostne verige polprevodnikov Unije, vključno s podjetji, zagonskimi podjetji, raziskovalnimi in tehnološkimi organizacijami ter uporabniškimi sektorji, ki izpolnjujejo naslednja merila:
 - (a) imajo dokazane izkušnje, znanje in zmogljivosti na področju polprevodnikov;
 - (b) prispevajo ali so zavezani prispevati k zanesljivosti oskrbe Unije s polprevodniki;
 - (c) imajo ustrezno prisotnost na evropskem trgu ali so zavezani vzpostavitvi take prisotnosti v Uniji.
4. Komisija imenuje člane zavezništva v skladu z merili iz odstavka 4.
5. Predstavnik Komisije je predsednik zavezništva.
6. Zavezništvo skliče generalno skupščino vsaj enkrat letno. Na zahtevo predsednika zavezništva ali katerega koli člana usmerjevalnega odbora s privolitvijo predsednika se lahko zavezništvo sestane na izrednih sejah.
7. Predsednik skliče sestanke in pripravi dnevni red v skladu s svojim poslovníkom in nalogami zavezništva v skladu s to uredbo.
8. Komisija v okviru zavezništva ustanovi usmerjevalni odbor. Usmerjevalni odbor vsaj enkrat letno opravi strateški dialog z Evropskim odborom za polprevodnike, kot je določeno v členu 44.

9. Predsednik zaveznitva ali usmerjevalni odbor z odobritvijo predsednika lahko ustanovi stalne ali začasne delovne skupine za preučitev posebnih vprašanj.

Poglavje VI

Zaupnost in kazni

Člen 50

Ravnanje z zaupnimi informacijami

1. Informacije, pridobljene med izvajanjem te uredbe, se uporabijo le za namene te uredbe ter so zaščitene z ustreznim pravom Unije in nacionalnim pravom.
2. Nezaupne informacije, zbrane na podlagi te uredbe, se posredujejo nacionalnim statističnim organom in Eurostatu za namene priprave statistike v skladu z Uredbo (EU) 2024/3018 Evropskega parlamenta in Sveta.
3. Za informacije, pridobljene na podlagi členov 14, 33, 35, 38, 41 in 46, se šteje, da so poslovna skrivnost in se varujejo v skladu s pravili, ki se uporabljajo za institucije Unije, in ustrezno nacionalno zakonodajo, vključno z uporabo določb, ki se uporabljajo v primeru kršitve teh pravil.
4. Komisija in pristojni nacionalni organi, njihovi uradniki, uslužbenci in druge osebe, ki delajo pod nadzorom teh organov, zagotavljajo zaupnost informacij in podatkov, pridobljenih pri opravljanju svojih nalog, tako, da se varujejo zlasti pravice intelektualne lastnine ter poslovno občutljive informacije ali poslovne skrivnosti. Ta obveznost velja za vse predstavnike držav članic, opazovalce, strokovnjake in druge udeležence, ki se udeležujejo sestankov Evropskega odbora za polprevodnike na podlagi člena 44, ter za člane odbora za polprevodnike na podlagi člena 56(1).
5. Komisija zagotovi standardizirano in varno metodo za zbiranje, obdelavo in shranjevanje informacij, pridobljenih na podlagi te uredbe.
6. Kadar je to potrebno, lahko Komisija in države članice s pristojnimi organi tretjih držav, s katerimi so sklenile dvostranske ali večstranske dogovore o zaupnosti z namenom, da se zagotovi ustrezna raven zaupnosti, izmenjajo informacije, pridobljene na podlagi členov 35, 38 in 39, samo v zbirni obliki, ki preprečuje razkritje kakršnih koli odločitev o posebnem položaju podjetja v državi članici. Preden se Komisija ali države članice vključijo v katero koli izmenjavo informacij, Evropski odbor za polprevodnike uradno obvestijo o informacijah, ki jih bodo izmenjale, in ustreznem dogovoru o zaupnosti.

Komisija pri izmenjavi informacij s pristojnimi organi tretjih držav imenuje in uporablja enotno kontaktno točko v Uniji, da olajša prenos takih informacij ali podatkov na zaupen način v skladu z ustreznimi postopki Komisije.
7. Komisija lahko po potrebi na podlagi izkušenj, pridobljenih pri zbiranju informacij, sprejme izvedbene akte, s katerimi določi praktične ureditve za ravnanje z zaupnimi informacijami pri izmenjavi informacij na podlagi te uredbe. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 56(2).

Člen 51

Kazni

1. Komisija lahko, kadar meni, da je to potrebno in sorazmerno, sprejme sklep, s katerim:
 - (a) naloži globe, kadar podjetje v odgovor na zahtevo v skladu s členom 38 ali 41 namerno ali iz hude malomarnosti predloži nepravilne, nepopolne ali zavajajoče informacije ali jih ne predloži v predpisanem roku;
 - (b) naloži globe, kadar podjetje namerno ali iz hude malomarnosti ne izpolnjuje obveznosti obveščanja Komisije o obveznosti tretje države v skladu s členom 38(8), členom 41(7) in členom 42(3);
 - (c) naloži periodične denarne kazni, kadar podjetje namerno ali iz hude malomarnosti ne izpolnjuje obveznosti dajanja prednosti proizvodnji v krizi pomembnih proizvodov v skladu s členom 42.
2. Komisija pred sprejetjem sklepa na podlagi odstavka 1 tega člena podjetjem v skladu s členom 54 omogoči, da podajo izjavo. Pri odločanju, ali so globe ali periodične denarne kazni potrebne in sorazmerne, upošteva vse ustrezno utemeljene razloge, ki jih v zvezi s tem predloži podjetje.
3. Globe, naložene v primerih iz odstavka 1, točka (a), ne presegajo 300 000 EUR.
Globe, naložene v primerih iz odstavka 1, točka (b), ne presegajo 150 000 EUR.
Kadar je zadevno podjetje MSP, naložene globe ne presegajo 50 000 EUR.
4. Periodične denarne kazni, naložene v primeru iz odstavka 1, točka (c), ne smejo presegati 1,5 % tekočega dnevnega prometa za vsak delovni dan neskladnosti z obveznostjo na podlagi člena 43, izračunano od datuma, navedenega v sklepu, v katerem je bilo izdano prednostno naročilo.
Kadar je zadevno podjetje MSP, naložene periodične denarne kazni ne smejo presegati 0,5 % tekočega dnevnega prometa.
5. Pri odmeri zneska globe ali periodične denarne kazni Komisija upošteva naravo, resnost in trajanje kršitve, tudi v primerih neizpolnjevanja obveznosti sprejetja in prednostne obravnave prednostnega naročila, kot je določeno v členu 43, ter ali je podjetje delno izpolnilo prednostno naročilo, pri čemer se ustrezno upoštevata načeli sorazmernosti in primernosti.
6. Kadar je podjetje izpolnilo zahteve, za izpolnitev katerih je bila periodična denarna kazen uvedena, lahko Komisija določi dokončni znesek periodične denarne kazni, ki je nižji od zneska v prvotnem sklepu.
7. Sodišče ima neomejeno pristojnost za presojanje sklepov, s katerimi je Komisija določila globo ali periodično denarno kazen. Naloženo globo ali periodično denarno kazen lahko prekliče, zniža ali poviša.

Člen 52

Zastaralni rok za naložitev kazni

1. Pristojnosti Komisije po členu 51 zastarajo po:

- (a) dveh letih v primeru kršitev določb v zvezi z zahtevami po informacijah v skladu s členom 38 ali 41;
 - (b) dveh letih v primeru kršitev določb glede obveznosti v zvezi z informacijami v skladu s členom 38(8), členom 41(7) in členom 42(3);
 - (c) treh letih v primeru kršitev določb o obveznosti dajanja prednosti proizvodnji v krizi pomembnih proizvodov v skladu s členom 42.
2. Zastaralni roki iz odstavka 1 začnejo teči na dan, ko je storjena kršitev. V primeru trajajočih ali ponavljajočih se kršitev zastaralni roki začnejo teči na dan, ko je bila storjena zadnja kršitev.
 3. Z vsakim ukrepom, ki ga Komisija ali pristojni organi držav članic sprejmejo za zagotovitev skladnosti s to uredbo, zastaralni rok preneha teči.
 4. Prekinitev zastaralnega roka velja za vse strani, ki so odgovorne za sodelovanje pri kršitvi.
 5. Po vsaki prekinitvi začne zastaralni rok teči znova. Vendar pa se zastaralni rok izteče najpozneje na dan, ko je minilo obdobje, enako zastaralnemu roku, ali dvakrat tako dolgo obdobje, ne da bi Komisija v tem času naložila globo ali periodično denarno kazen. Ta rok se podaljša za obdobje, ko zastaralni rok začasno preneha teči, ker je sklep Komisije predmet postopkov pred Sodiščem.

Člen 53

Zastaralni rok za izvrševanje kazni

1. Pooblastilo Komisije za izvrševanje odločitev, sprejetih v skladu s členom 51, zastara v treh letih.
2. Zastaralni rok začne teči na dan, ko sklep postane pravnomočen.
3. Zastaralni rok za izvršitev glob in periodičnih denarnih kazni preneha teči:
 - (a) z uradnim obvestilom o sklepu, s katerim se spremeni prvotni znesek globe ali periodične denarne kazni ali zavrne prošnja za spremembo;
 - (b) z vsakim dejanjem Komisije ali države članice na zahtevo Komisije, katerega namen je izvršitev plačila globe ali periodične denarne kazni.
4. Po vsaki prekinitvi začne rok teči znova.
5. Zastaralni rok za izvršitev glob in periodičnih denarnih kazni začasno preneha teči, dokler:
 - (a) traja plačilni rok;
 - (b) je izvršitev plačila odložena v skladu z odločbo Sodišča.

Člen 54

Pravica do izjave pred naložitvijo kazni

1. Pred sprejetjem sklepa v skladu s členom 51 Komisija zadevnemu podjetju omogoči, da se opredeli do:
 - (a) predhodnih ugotovitev Komisije, vključno z vsemi zadevami, v zvezi s katerimi je Komisija podala ugovore;

- (b) ukrepov, ki jih Komisija morda namerava sprejeti zaradi predhodnih ugotovitev iz točke (a).
2. Zadevna podjetja lahko predložijo svoje pripombe k predhodnim ugotovitvam Komisije na podlagi odstavka 1, točka (a), v roku, ki ga določi Komisija v svojih predhodnih ugotovitvah in ki ne sme biti krajši od 14 dni.
 3. Odločitve Komisije lahko temeljijo le na ugovorih, h katerim so zadevna podjetja imela možnost podati pripombe.
 4. V vseh postopkih se v celoti spoštuje pravica zadevnega podjetja do obrambe. Zadevno podjetje ima ob upoštevanju pravnega interesa podjetij do varovanja njihovih poslovnih skrivnosti pravico do vpogleda v spis Komisije v skladu s pogoji dogovora o razkritju. Pravica do vpogleda v spis ne zajema zaupnih informacij in interne dokumentacije Komisije ali organov držav članic. Pravica do vpogleda zlasti ne zajema korespondence med Komisijo in organi držav članic. Nič v tem odstavku ne preprečuje Komisiji, da razkrije in uporabi informacije, ki so potrebne za dokazovanje kršitve.

POGLAVJE VII

Prenos pooblastila in postopek v odboru

Člen 55

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 12 in 17 se prenese na Komisijo za nedoločen čas od [Urad za publikacije: vstaviti datum začetka veljavnosti].
3. Prenos pooblastila iz členov 12 in 17 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 12 ali člena 17, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 56

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor (v nadaljnjem besedilu: Odbor za polprevodnike). Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 5 navedene uredbe.

POGLAVJE VIII

Končne določbe

Člen 57

Ocenjevanje in pregled

1. Komisija do [Urad za publikacije: vstaviti datum – štiri leta po datumu začetka uporabe] ter nato vsaka štiri leta Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o oceni in pregledu te uredbe. Poročila se objavijo.
2. Za namene ocenjevanja in pregleda te uredbe Evropski odbor za polprevodnike, države članice in pristojni nacionalni organi Komisiji na njeno zahtevo predložijo informacije.
3. Komisija pri izvajanju ocene in pregleda te uredbe upošteva stališča in ugotovitve Evropskega odbora za polprevodnike, Evropskega parlamenta, Sveta ter drugih ustreznih organov ali virov.

Člen 58

Razveljavitev

1. Uredba (EU) 2023/1781 se razveljavi. 2. Sklicevanje na Uredbo (EU) 2023/1781 se šteje za sklicevanje na to uredbo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge VII.

Člen 59

Prehodne določbe

1. Uredba (EU) 2023/1781 se še naprej uporablja za integrirane proizvodne obrate in odprte proizvodne obrate EU iz členov 13 oziroma 14 navedene uredbe, ki jim je bil tak status dodeljen v skladu s členom 15(3) navedene uredbe, in sicer za obdobje trajanja statusa ali obdobje, ki se uporablja v skladu s členom 15(8), drugi stavek, navedene uredbe.

Člen 60

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
predsednica*

*Za Svet
predsednik/predsednica*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC IN DIGITALNIH RAZSEŽNOSTI **ZAKONODAJNEGA PREDLOGA**

1.	OKVIR PREDLOGA/POBUDE.....	3
1.1	Naslov predloga/pobude.....	3
1.2	Zadevna področja	3
1.3	Cilji.....	3
1.3.1	Splošni cilji	3
1.3.2	Specifični cilji	3
1.3.3	Pričakovani rezultati in posledice	3
1.3.4	Kazalniki smotrnosti	3
1.4	Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša	4
1.5	Utemeljitev predloga/pobude	4
1.5.1	Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude	4
1.5.2	Dodana vrednost ukrepanja EU (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene tega oddelka je „dodana vrednost ukrepanja EU“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja EU in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.....	4
1.5.3	Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti.....	4
1.5.4	Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti	5
1.5.5	Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev.....	5
1.6	Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic	6
1.7	Načrtovani načini izvrševanja proračuna	6
2.	UKREPI UPRAVLJANJA	8
2.1	Pravila o spremljanju in poročanju	8
2.2	Upravljavski in kontrolni sistemi	8
2.2.1	Utemeljitev načinov izvrševanja proračuna, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol.....	8
2.2.2	Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje.....	8
2.2.3	Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje med stroški kontrol in vrednostjo z njimi povezanih upravljanih sredstev) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku).....	8
2.3	Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti.....	9
3.	OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE	10
3.1	Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice	10

3.2	Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve	12
3.2.1	Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje	12
3.2.1.1	Odobritve iz izglasovanega proračuna	12
3.2.1.2	Odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov	17
3.2.2	Ocenjene realizacije, financirane iz odobritev za poslovanje	22
3.2.3	Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve	24
3.2.3.1	Odobritve iz izglasovanega proračuna	24
3.2.3.2	Odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov	24
3.2.3.3	Odobritve skupaj	24
3.2.4	Ocenjene potrebe po človeških virih.....	25
3.2.4.1	Financirano iz izglasovanega proračuna	25
3.2.4.2	Financirano iz zunanjih namenskih prejemkov.....	26
3.2.4.3	Potrebe po človeških virih skupaj	26
3.2.5	Pregled ocenjenih posledic za naložbe, povezane z digitalnimi tehnologijami	28
3.2.6	Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom.....	28
3.2.7	Udeležba tretjih oseb pri financiranju	28
3.3	Ocenjene posledice za prihodke.....	29
4.	DIGITALNE RAZSEŽNOSTI	29
4.1	Zahteve digitalnega pomena	30
4.2	Podatki	30
4.3	Digitalne rešitve	31
4.4	Ocena interoperabilnosti	31
4.5	Ukrepi v podporo digitalnemu izvajanju	32

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1 Naslov predloga/pobude

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o okviru ukrepov za krepitev evropskega polprevodniškega ekosistema in razveljavitvi Uredbe (EU) 2023/1781 (akt o čipih 2)

1.2 Zadevna področja

Novi načrt za trajnostno blaginjo in konkurenčnost Evrope

1.3 Cilji

1.3.1 Splošni cilji

Akt o čipih 2.0 ima dva splošna cilja, kot sta navedena v obrazložitvenem memorandumu:

1. okrepiti konkurenčnost evropske vrednostne verige polprevodnikov, da se povečata njena tehnološka suverenost in odpornost s pospeševanjem industrijskega uvajanja raziskav in inovacij, zagotavljanjem zanesljivosti oskrbe in zmanjšanjem strateških odvisnosti na področju najsodobnejših in zrelih polprevodniških tehnologij;
2. izboljšati krizno pripravljenosti za zagotovitev zanesljivosti oskrbe EU s povečanjem odpornosti evropske oskrbovalne verige polprevodnikov in zaščito gospodarske varnosti EU.

1.3.2 Specifični cilji

Specifični cilj št. 1

Povečanje zmogljivosti, zanesljivosti oskrbe in konkurenčnosti sektorja polprevodnikov v EU v celotni vrednostni verigi, vključno z vrhunskimi čipi za umetno inteligenco

Specifični cilj št. 2

Razvoj močnega uporabniškega trga v ključnih industrijskih sektorjih

Specifični cilj št. 3

Povečanje obveščevalnih zmogljivosti za krizno pripravljenost in odzivanje nanjo

1.3.3 Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Unijini industriji polprevodnikov bi morala koristiti podpora obsežni gradnji tehnološke zmogljivosti na področju vrhunskih polprevodniških tehnologij naslednje generacije, ki bodo okrepile zmožnosti EU za napredno načrtovanje, integracijo sistemov in proizvodnjo čipov. Industriji bi morali koristiti tudi strateški projekti na področju načrtovanja in proizvodnje. Učinkovitejši postopki izdaje dovoljenj bodo koristili obratom za polprevodnike.

Uporabnikom polprevodnikov v Uniji v vseh sektorjih bi morali koristiti večja zanesljivosti oskrbe s polprevodniki brez motenj in prizadevanja za spodbujanje

tesnejših odnosov s sektorjem polprevodnikov. Poleg tega bi morali imeti kritični sektorji koristi od izboljšane zanesljivosti oskrbe s polprevodniki.

Končni uporabniki proizvodov s polprevodniki bi morali imeti koristi od večje zanesljivosti oskrbe po privlačnejših tržnih cenah.

Konkurenčnost evropskega sistema polprevodnikov se bo izboljšala.

1.3.4 Kazalniki smotrnosti

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

Kazalniki smotrnosti so večinoma relevantni za pobudo Čipi za Evropo 2.0. Priloga III vsebuje prve različice merljivih kazalnikov za spremljanje izvajanja in poročanje o napredku pobude Čipi za Evropo 2.0 pri doseganju njenih splošni ciljev, ki so:

1. Skupni prilivi neposrednih tujih naložb, povezanih s polprevodniki, v EU
2. Usposobljena delovna sila na področju polprevodnikov in fotonike, vključno z delovno silo, usposobljeno/preusposobljeno kot del pobud nacionalnih kompetenčnih centrov za čipe
3. Podpora zagonskim podjetjem in podjetjem v razširitveni fazi
4. Povečanje financiranja prek zasebnega kapitala in tveganega kapitala

1.4 Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

☒ Nov ukrep

☐ Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa⁷⁴

☒ Podaljšanje obstoječega ukrepa

☐ Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep

1.5 Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1 Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

Uredba bi se morala v celoti uporabljati kmalu po njenem sprejetju, tj. dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Ta uredba temelji na določbah, ki trenutno veljajo na podlagi Uredbe (EU) 2023/1781 (akt o čipih).

1.5.2 Dodana vrednost ukrepanja EU (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene tega oddelka je „dodana vrednost ukrepanja EU“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja EU in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

Cilje krepitve zmogljivosti EU za načrtovanje in proizvodnjo polprevodnikov ter izboljšanja krizne pripravljenosti je mogoče učinkoviteje doseči na ravni Unije, saj

⁷⁴

Po členu 58(2), točka (a) oz. (b), finančne uredbe.

obseg in sistemska narava izzivov presegata zmogljivost posameznih držav članic, da ukrepajo same. Pri usklajevanju naložb v velike proizvodne obrate, skupno infrastrukturo za raziskave in razvoj ter čezmejne sisteme zgodnjega opozarjanja in spremljanja nastajajo znatne ekonomije obsega, kar pomeni, da se lahko z ukrepi na ravni EU združijo viri, zmanjša podvajanje in učinkoviteje dosežejo rezultati kot z razdrobljenimi nacionalnimi prizadevanji. Cilj ukrepov, kot so povečanje proizvodnih zmogljivosti, pospešitev izdajanja dovoljenj, prednostna naročila in skupna nabava, je zagotoviti skladen odziv na prihodnje krize.

Skupni okvir prinaša tudi jasne koristi, saj nadomešča različne nacionalne spodbude, protokole za odzivanje na krize in poročanje s skupnimi pristopi, ki zagotavljajo skladnost, zmanjšujejo upravna bremena in preprečujejo tekmovanje za subvencije ali nedosledne regulativne zahteve. Delovanje notranjega trga se bo izboljšalo, saj usklajeno ukrepanje EU zmanjšuje izkrivljanja, zagotavlja pošteno konkurenco za privabljanje projektov na področju polprevodnikov, olajšuje nemoteno kroženje ključnih vložkov in čipov ter krepi odpornost čezmejnih dobavnih verig, ki so odvisne od nemotenega povezovanja med državami članicami.

1.5.3 Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Iz ocene sedanjega akta o čipih izhaja več spoznanj⁷⁵. Prvič, za pretvarjanje inovacij v industrijske zmogljivosti so potrebni mehanizmi politike, ki izrecno povezujejo pilotno infrastrukturo in naložbe v proizvodnjo. Čeprav so bile z aktom o čipih uspešno ustvarjene vrhunske raziskovalne in potrditvene zmogljivosti, izkušnje kažejo, da samo tehnološke zmogljivosti ne vodijo samodejno v proizvodnjo v tržnem obsegu. Prihodnjim pobudam bi koristila vključitev prehodnih mehanizmov, ki s katerimi se bolj sistematično olajšuje prehod s pilotnih linij na industrijsko uvajanje.

Drugič, usmerjenost v povpraševanje bi bilo treba vključiti v instrumente industrijske politike. V oceni je poudarjeno, da naložbe na strani ponudbe same po sebi ne ustvarjajo nujno obsega ali konkurenčnosti, če ni zanesljivega uvajanja na trg. Instrumente, ki podpirajo uvajanje, bi zato morali spremljati ukrepi za povečanje povpraševanja, kot so usklajevanje javnih naročil ali spodbude za potrošnjo.

Tretjič, dostop do financiranja mora ostati v središču industrijske politike. Ocena kaže, da je prvi tovrstni okvir izboljšal pravno varnost za večje naložbe, vendar se deležniki še vedno soočajo z zamudami zaradi pravil o državni pomoči, dolgotrajnimi priglasitvami in negotovostmi na ravni projektov. Pomanjkanje tveganega kapitala v poznejši fazi in omejitve institucionalnih naložb prav tako omejujejo financiranje podjetij v razširitveni fazi. Ti dejavniki slabijo konkurenčnost Evrope in upočasnjujejo rast globalno konkurenčnih podjetij.

Krizna pripravljenost je odvisna tudi od visokokakovostnih sistemskih obveščevalnih podatkov. Ocena kaže, da je za učinkovito spremljanje potrebna posodobljena prepoznavnost v celotni vrednostni verigi, ki ne zajema le izdelave, temveč tudi materiale, embalažo, načrtovalska orodja in nadaljnje uporabnike. V prihodnjem okviru bi tako lahko imeli prednost izboljšano zbiranje podatkov, skupna podatkovna infrastruktura in celovito poročanje, da bi se omogočilo pravočasno odkrivanje tveganj in usklajeni odzivi.

⁷⁵

Delovni dokument služb Komisije

1.5.4 Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Da bi se čim bolj povečali njeni pozitivni učinki, bo pobuda Čipi za Evropo 2.0 (steber I) še naprej temeljila na močni zbirki znanja in izboljšala sinergije z ukrepi, ki jih trenutno podpirajo Unija in države članice prek programov in ukrepov na področju raziskav in inovacij v zvezi s polprevodniki ter razvoja dela oskrbovalne verige. Ti zlasti vključujejo okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje Evropa in program Digitalna Evropa, da bi utrdili položaj Evrope kot svetovnega akterja v polprevodniški tehnologiji in njenih uporabah ter da bi se svetovni delež proizvodnje do leta 2030 povečal. Poleg teh dejavnosti se bo okrepilo sodelovanje pobude Čipi za Evropo 2.0 z industrijskim zavezništvom za polprevodnike.

1.5.5 Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

Brez poseganja v izid pogajanj o naslednjem večletnem finančnem okviru so odobritve, predvidene od leta 2028 naprej, izključno okvirne.

1.6 Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

☒ Časovno omejeno:

- od datuma sprejetja Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira ukrepov za krepitev evropskega polprevodniškega ekosistema (akt o čipih 2)
- ☒ finančne posledice med letoma 2028 in 2034 za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma 2028 in 2038 za odobritve plačil.

☐ Časovno neomejeno:

- ☐ izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,
- ☐ ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7 Načrtovani načini izvrševanja proračuna

☒ Neposredno upravljanje – Komisija:

- ☒ z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije
- ☐ prek izvajalskih agencij

☐ Deljeno upravljanje z državami članicami

☒ Posredno upravljanje, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

- ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo
- ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite)
- ☐ Evropski investicijski banki in Evropskemu investicijskemu skladu
- ☒ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe
- ☐ subjektom javnega prava
- ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor imajo ti subjekti ustrezna finančna jamstva
- ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščen za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki imajo ustrezna finančna jamstva
- ☐ organom ali osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov skupne zunanje in varnostne politike na podlagi naslova V Pogodbe o Evropski uniji ter opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu
- ☐ subjektom s sedežem v državi članici, za katere velja zasebno pravo države članice ali pravo Unije in ki so upravičeni, da se jih v skladu s pravili za posamezni sektor pooblasti za izvrševanje sredstev Unije ali proračunskih jamstev, če so takšni subjekti pod nadzorom subjektov javnega prava ali subjektov zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, in imajo ustrezna finančna jamstva v obliki solidarne odgovornosti nadzornih teles ali enakovredna finančna jamstva, ki so lahko za vsak ukrep omejena na najvišji znesek podpore Unije

Opombe

Z izjemo a) dejavnosti in proračunov, povezanih s Skladom za čipe, ter b) dejavnosti in proračunov, predvidenih v okviru Evropskega sveta za inovacije, se bo pobuda Čipi za Evropo 2.0 še naprej izvajala s posrednim upravljanjem, tako da se bo izvajanje nalog

poverilo Skupnemu podjetju za čipe in po potrebi skupnemu podjetju ali kateremu koli drugemu podobnemu subjektu ali pobudi, ki ga bo nasledila in je bila ustanovljena s pravom Unije v naslednjem večletnem finančnem okviru. Države članice in druge sodelujoče države sofinancirajo posredne ukrepe.

Drugi deli, kot so aktivnosti iz drugega in tretjega stebra, spadajo pod neposredno upravljanje. Zadevajo naloge, poverjene Komisiji za nadzor Skupnega podjetja za čipe, za pregled vlog za obrate za polprevodniške tehnologije in odločanje o njih, za podporo Evropskemu odboru za polprevodnike, za podporo medpodjetniški platformi za oskrbovalno verigo polprevodnikov ter – skupaj z državami članicami – za spremljanje oskrbovalnih verig polprevodnikov in odločanje o ukrepih, kadar je ustrezno.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1 Pravila o spremljanju in poročanju

Ta ocena vključuje odhodke za osebje Komisije. Uporabljajo se standardna pravila za to vrsto odhodkov. Komisija bo ocenila izložek, rezultate in učinek tega predloga vsaka štiri leta po datumu začetka njegove uporabe.

Poleg tega Skupno podjetje za čipe kot organ Unije deluje pod strogimi pravili o spremljanju. Spremljanje se izvaja prek:

- njegove notranje revizijske službe in revizijske službe Komisije;
- nadzora upravnega odbora. Izvršni direktor bo interno nadzoroval delovanje skupnega podjetja;
- več kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov smotrnosti, ki so oblikovani za spremljanje izvajanja programa ter za merjenje njegovih učinkov;
- vmesnih in končnih ocen programa s strani zunanjih strokovnjakov, pod nadzorom Komisije;
- programa dela skupnega podjetja in njegovega letnega poročila o dejavnostih.

2.2 Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1 *Utemeljitev načinov izvrševanja proračuna, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol*

Z Uredbo se uvaža revidiran okvir politike, da bi se privabile naložbe v proizvodnjo naprednih polprevodnikov v Uniji in bi se ta izboljšala ter spodbudilo povpraševanje, ter uvajajo se revidirana pravila za koordiniran pristop k spremljanju pomanjkanja polprevodnikov in pripravljenost nanj. Novi instrumenti, kot so veliki izzivi, strateški projekti, forum povpraševanja, pospeševalci povpraševanja in medpodjetniška platforma za oskrbovalno verigo polprevodnikov, so novi elementi, tako kot tudi priznanje evropskih polprevodniških regij odličnosti.

Za ta pravila je potreben mehanizem za skladnost pri čezmejni uporabi obveznosti iz te uredbe ter usklajevanje dejavnosti nacionalnih organov in Komisije prek Evropskega odbora za polprevodnike.

Da lahko Komisija opravlja te naloge, je treba službam Komisije zagotoviti ustrezna sredstva.

Za druge dele je upravičeno posredno upravljanje, saj je Skupno podjetje za čipe javno-zasebno partnerstvo, pri čemer del sofinanciranja prihaja iz prispevkov sodelujočih držav in prispevkov v naravi zasebnih članov.

Vsako leto bo odločitev o prispevku EU za Skupno podjetje za čipe sprejeta v okviru proračuna EU za zadevno leto.

V okvirnem sporazumu o finančnem partnerstvu, ki ga bosta podpisala Evropska komisija in Skupno podjetje za čipe, bo navedeno, da bo za naloge, ki jih je treba izvesti vsako leto, Komisija plačala svoj prispevek na podlagi sklenitve sporazuma o prispevku s Skupnim podjetjem za čipe ter na podlagi zadevnih zahtev za plačilo, ki jih bo skupno podjetje izdalo članom, razen Uniji.

Komisija bo zagotovila, da bodo pravila, ki se uporabljajo za Skupno podjetje za čipe, v celoti skladna z zahtevami finančne uredbe. V skladu s členom 71 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 bo skupno podjetje upoštevalo načelo dobrega finančnega poslovanja. Skupno podjetje za čipe bo zagotovilo tudi skladnost z določbami vzorčne finančne uredbe, ki se uporablja za navedeno skupno podjetje. Za vsako odstopanje od te vzorčne finančne uredbe, ki je potrebno zaradi posebnih potreb skupnega podjetja, se zahteva predhodno soglasje Komisije.

Z ureditvami spremljanja, tudi z zastopanjem Unije v upravnem odboru in odboru javnih organov Skupnega podjetja za čipe, ter ureditvami poročanja se bo zagotovilo, da bodo lahko službe Komisije izpolnile zahteve glede odgovornosti do kolegija in do proračunskega organa.

Okvir notranje kontrole Skupnega podjetja za čipe temelji na:

- izvajanju standardov notranje kontrole, ki zagotavljajo jamstva, ki so vsaj enakovredna jamstvom Komisije;
- postopkih za izbiro najboljših projektov na podlagi neodvisnega ocenjevanja ter za njihovo preoblikovanje v pravne instrumente;
- na upravljanju projektov in pogodb ves čas trajanja vsakega projekta;
- predhodnem pregledu vseh zahtevkov, vključno s prejemom revizijskih potrdil in predhodnim potrjevanjem metod za izračun stroškov;
- naknadnih revizijah vzorca zahtevkov kot del naknadnih revizij v okviru programa Obzorje Evropa;
- znanstvenem vrednotenju rezultatov projekta.

2.2.2 Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

Temu predlogu je priloženo poročilo o oceni učinka z analizo, na kateri temelji izbrani pristop politike. Priprava pobude je temeljila tudi na javnem posvetovanju in ciljno usmerjenih posvetovanjih z deležniki iz industrije, državami članicami in trgovinskimi združenji, ki so zagotovila zbiranje ustreznih podatkov, informacij in povratnih informacij. Kljub temu se lahko med izvajanjem še vedno pojavijo nenamerne posledice ali nepredvideni učinki. Ti bodo opredeljeni s postopki spremljanja, določenimi v Uredbi, kar bo Komisiji omogočilo, da jih ustrezno in pravočasno obravnava.

Poleg tega so bili sprejeti raznovrstni ukrepi za zmanjšanje inherentnega tveganja navzkrižja interesov v Skupnem podjetju za čipe, zlasti:

- pri standardnem postopku odločanja: enako število glasov (ena tretjina) Komisije, sodelujočih držav (skupaj) in zasebnih članov (skupaj) v upravnem odboru; enako število glasov (polovica) Komisije in sodelujočih držav (skupaj) v odboru javnih organov;
- odločitve na visoki ravni o aktivnostih/proračunih, namenjenih dejavnostim pobude Čipi za Evropo 2.0 (gradnja zmogljivosti v prihodnjih delovnih programih), sprejema le odbor javnih organov skupaj z državami članicami;
- del delovnega programa v zvezi z aktivnostmi gradnje zmogljivosti sprejema le organ javnih organov skupaj z državami članicami;

- izbira izvršnega direktorja upravnega odbora na podlagi predloga Komisije;
- neodvisnost osebja;
- vrednotenja neodvisnih strokovnjakov na podlagi objavljenih ocenjevalnih meril, skupaj z mehanizmi za pritožbo ter polnim razkritjem vseh interesov;
- zahteva, da upravni odbor sprejme pravila za preprečevanje in upravljanje navzkrižja interesov ter izogibanje takemu navzkrižju v skupnem podjetju, v skladu s finančnimi pravili skupnega podjetja ter kadrovskimi predpisi glede osebja.

Ohranjanje etičnih in organizacijskih vrednot bo ena od ključnih vlog skupnega podjetja, ki jo bo Komisija tudi spremljala.

Izvršni direktor Skupnega podjetja za čipe mora kot odredbodajalec uvesti stroškovno učinkovit sistem notranje kontrole in upravljanja. Urad skupnega podjetja mora Komisiji poročati o sprejetem okviru notranje kontrole.

Komisija bo tveganje neskladnosti spremljala prek sistema poročanja, ki ga bo razvila, ter s spremljanjem rezultatov naknadnih revizij subjektov, ki bodo prek Skupnega podjetja za čipe prejeli sredstva EU, in sicer kot del naknadnih revizij, ki se bodo izvajale v celotnem programu Obzorje Evropa in Digitalna Evropa.

Obstaja jasna potreba po smotrnem in učinkovitem upravljanju proračuna in po preprečevanju goljufij in nesmotrne porabe. Vendar pa mora sistem kontrole doseči pošteno ravnotežje med doseganjem sprejemljive stopnje napak in potrebnim bremenom kontrole ter preprečiti zmanjšanje privlačnosti programov Unije.

2.2.3 *Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje med stroški kontrol in vrednostjo z njimi povezanih upravljanih sredstev) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)*

Ker so pravila sodelovanja v programih Obzorje Evropa in Digitalna Evropa, ki se uporabljajo za Skupno podjetje za čipe, podobna tistim, ki jih bo Komisija uporabila v svojih delovnih programih, in ker imajo upravičenci podoben profil tveganja kot upravičenci pri programih v okviru neposrednega upravljanja, je mogoče pričakovati, da bo stopnja napake podobna tisti, ki jo je Komisija predvidela za programa Obzorje Evropa in Digitalna Evropa, tj. razumno zagotoviti, da tveganje napake v večletnem odhodkovnem obdobju na letni ravni ostaja med 2 % in 5 %, ob končnem cilju, da se stopnja preostalih napak ob zaključku večletnih programov, ko so upoštevane finančne posledice vseh revizij, popravkov in sanacijskih ukrepov, čim bolj približa 2 %.

2.3 **Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti**

Komisija bo zagotovila, da bo Skupno podjetje za čipe na vseh stopnjah postopka upravljanja zagotovilo postopke za boj proti goljufijam.

Komisija bo zagotovila, da so vzpostavljeni ustrezni ukrepi, s katerimi se zagotovi, da je pri izvajanju ukrepov, ki se financirajo na podlagi te uredbe, finančni interes Unije zaščiteno z izvajanjem preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim dejavnostim ter z učinkovitim preverjanjem, ob odkritju nepravilnosti pa z izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi.

Računsko sodišče je pooblaščen za izvajanje revizij na podlagi dokumentacije in preglede na kraju samem pri vseh upravičencih do nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije na podlagi programa.

Evropski urad za boj proti goljufijam (urad OLAF) lahko opravi preglede in inšpekcije na kraju samem pri gospodarskih subjektih, ki jih neposredno ali posredno zadeva takšno financiranje, v skladu s postopki iz Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96, da bi ugotovil, ali je v povezavi s sporazumom ali sklepom o nepovratnih sredstvih ali pogodbo o financiranju s strani Unije prišlo do goljufije, korupcije ali katere koli druge nezakonite dejavnosti, ki škodi finančnim interesom Unije. Skupna podjetja bodo tudi morala pristopiti k Medinstitucionalnemu sporazumu z dne 25. maja 1999 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Komisijo Evropskih skupnosti o notranjih preiskavah Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF).

Evropsko javno tožilstvo (EJT) lahko vodi preiskave v skladu z določbami in postopki iz Uredbe Sveta (EU) 2017/1939, s ciljem preiskovanja kaznivih dejanj, ki škodujejo finančnim interesom Unije.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1 Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif. ⁷⁶	držav Efte ⁷⁷	držav kandidatk in potencialnih kandidat ⁷⁸	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki
	[XX YY YY YY]	dif./nedif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE
	[XX YY YY YY]	dif./nedif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE
	[XX YY YY YY]	dif./nedif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

- Zahtevane nove proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif.	držav Efte	držav kandidatk in potencialnih kandidat	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki
	[XX YY YY YY]	dif./nedif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE
	[XX YY YY YY]	dif./nedif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE
	[XX YY YY YY]	dif./nedif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

⁷⁶ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

⁷⁷ Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

⁷⁸ Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2 Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1 Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.1.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	številka	2
--	----------	---

GD CNECT			Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	Po letu 2034	VFO 2028–2034 SKUPAJ
Odobritve za poslovanje											
Proračunska vrstica [ECF]	obveznosti	(1a)	30,000		20,000		10,000		10,000		70,000
	plačila	(2a)	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	70,000
Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov ⁷⁹											
Proračunska vrstica		(3)									0
Odobritve za DG CNECT	obveznosti	= 1a + 1b + 3	30,000		20,000		10,000		10,000		70,000
SKUPAJ	plačila	= 2a + 2b + 3	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	70,000
			Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	Po letu 2034	VFO 2

⁷⁹ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

											0 2 8 — 2 0 3 4 S K U P A J
Odobritve poslovanje SKUPAJ	za obveznosti	(4)	30,000		20,000		10,000		10,000		7 0 , 0 0 0
	plačila	(5)	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	7 0 , 0 0 0
Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)									0
Odobritve iz RAZDELKA 2	obveznosti	= 4 + 6	30,000		20,000		10,000		10,000		7 0 , 0 0 0

večletnega finančnega okvira SKUPAJ		plačila	= 5 + 6	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	7 0 , 0 0 0
			Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	Po letu 2034	VF O 202 8– 203 4 SK UP AJ	
Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)	30,000	0,000	20,000	0,000	10,000	0,000	10,000		70,0 00	
	plačila	(5)	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	70,0 00	
Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)										
Odobritve iz RAZDELK A 2 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	= 4 + 6	30,000	0,000	20,000	0, 000	10,000	0,000	10,000		70,0 00	
	plačila	= 5 + 6	18, 000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	70,0 00	
				Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	Po letu 2034	V F C

											2 0 2 8 - 2 0 3 4 S K U P A J
• Odobritve za poslovanje SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)	obveznosti	(4)	30,000	0,000	20,000	0,000	10,000	0,000	10,000	0,000	7 0 , 0 0 0
	plačila	(5)	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	7 0 , 0 0 0
• Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0 , 0 0 0
Odobritve iz razdelkov od 1 do 3	obveznosti	= 4 + 6	30,000	0,000	20,000	0, 000	10,000	0,000	10,000		7 0 , 0 0 0

večletnega finančnega okvira SKUPAJ (referenčni znesek)	plačila										0
		= 5 + 6	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	7 0 ' 0 0 0

Razdelek večletnega finančnega okvira		4	„Upravni odhodki“ ⁸⁰						
GD CNECT		Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	VFO 2028– 2034 SKUPAJ
• Človeški viri		1,972	1,972	1,972	1,972	1,972	1,972	1,972	13,804
• Drugi upravni odhodki									
GD CNECT SKUPAJ		1,972	1,972	1,972	1,972	1,972	1,972	1,972	13,804

GD COMP		Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	VFO 2028– 2034 SKUPAJ
• Človeški viri		0,881	0,881	0,881	0,881	0,881	0,881	0,881	6,167
• Drugi upravni odhodki									
GD COMP SKUPAJ	odobritve	0,881	0,881	0,881	0,881	0,881	0,881	0,881	6,167

Odobritve iz RAZDELKA 4 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	19,971
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

⁸⁰

Potrebne odobritve je treba določiti na podlagi povprečnih letnih stroškov, ki so na voljo na ustrezni spletni strani BUDGpedie.

		Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	Po letu 2034	VFO 2028– 2034 SKUPAJ
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 4	obveznosti	32,853	2,853	22,853	2,853	12,853	2,853	12,853	0,000	89,971
večletnega finančnega okvira SKUPAJ	plačila	20,853	8,853	17,853	9,853	10,853	6,853	9,853	5,000	89,971

Ocenjeni učinek na odhodke in osebje za leto 2028 in pozneje je dodan le za ponazoritev in ne vpliva na naslednji večletni finančni okvir. Vir financiranja in obseg finančnih obveznosti Unije v obdobju po letu 2027 ostajata odvisna od izida medinstitucionalnih pogajanj o večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034, nato pa se določita v letnem proračunskem postopku. Vse odobritve in kadrovske viri od leta 2028 so okvirni.

3.2.2 Ocenjene realizacije, financirane iz odobritev za poslovanje (se ne izpolnjuje za decentralizirane agencije)

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije ↓			Leto 2028		Leto 2029		Leto 2030		Leto 2031		Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. oddelek 1.6)						SKUPAJ	
	REALIZACIJE																	
	vrsta ⁸¹	povpr ečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroš ki	število	strošk i	število	stroški	število	stroški	število realiza cij skupaj	stroški realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 1 ⁸² ...																		
– realizacija																		
– realizacija																		
– realizacija																		
Seštevek za specifični cilj št. 1																		
SPECIFIČNI CILJ št. 2 ...																		
– realizacija																		
Seštevek za specifični cilj št. 2																		
SKUPAJ																		

⁸¹ Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest ...).

⁸² Kakor je opisan v oddelku 1.3.2 Specifični cilji.

3.2.3 Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve upravne narave.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve upravne narave, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.3.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna

IZGLASOVANE ODOBRITEVE	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	2028– 2034 SKUPAJ
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
RAZDELEK 4								
Človeški viri	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	19,971
Drugi upravni odhodki	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Seštevek za RAZDELEK 4	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	19,971
Odobritve zunaj RAZDELKA 4								
Človeški viri	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Drugi odhodki upravne narave	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
SKUPAJ	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	19,971

V podporo delu na področju spremljanja in kriznega upravljanja lahko GD CNECT sklene upravni sporazum s Skupnim raziskovalnim središčem za približno 2 EPDČ (PU), odvisno od razpoložljivosti virov in strokovnega znanja. Ta ocena finančnih posledic in digitalnih razsežnosti zakonodajnega predloga ne vsebuje proračuna za tak morebitni upravni sporazum.

Ocenjeni učinek na odhodke in osebje za leto 2028 in pozneje je dodan le za ponazoritev in ne vpliva na naslednji večletni finančni okvir. Vir financiranja in obseg finančnih obveznosti Unije v obdobju po letu 2027 ostajata odvisna od izida medinstitucionalnih pogajanj o večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034, nato pa se določita v letnem proračunskem postopku. Vse odobritve in kadrovske viri od leta 2028 so okvirni.

3.2.4 Ocenjene potrebe po človeških virih

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.4.1 Financirano iz izglasovanega proračuna

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa⁸³

IZGLASOVANE ODOBRITEV	Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)							
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)	12	12	12	12	12	12	12
20 01 02 03 (delegacije EU)	0	0	0	0	0	0	0

⁸³ Pod tabelo navedite, koliko ekvivalentov polnega delovnega časa od navedenih je že dodeljenih za upravljanje ukrepa in/ali jih je mogoče prerezporediti znotraj vašega generalnega direktorata ter kakšne so vaše neto potrebe.

(Posredne raziskave)	0	0	0	0	0	0	0
(Neposredne raziskave)	0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite)	0	0	0	0	0	0	0
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa)							
20 02 01 (PU in NNS iz splošnih sredstev)	5	5	5	5	5	5	5
20 02 03 (PU, LU, NNS in MSD na delegacijah EU)	0	0	0	0	0	0	0
Vrstica za upravno podporo [XX 01 YY YY]	• na sedežu	0	0	0	0	0	0
	• na delegacijah EU	0	0	0	0	0	0
(PU in NNS za posredne raziskave)	0	0	0	0	0	0	0
(PU in NNS za neposredne raziskave)	0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – iz razdelka 4	0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – zunaj razdelka 4	0	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ	17	17	17	17	17	17	17

Ocenjeni učinek na odhodke in osebje za leto 2028 in pozneje je dodan le za ponazoritev in ne vpliva na naslednji večletni finančni okvir. Vir financiranja in obseg finančnih obveznosti Unije v obdobju po letu 2027 ostajata odvisna od izida medinstitucionalnih pogajanj o večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034, nato pa se določita v letnem proračunskem postopku. Vse odobritve in kadrovske viri od leta 2028 so okvirni.

Osebje, potrebno za izvajanje predloga (v ekvivalentu polnega delovnega časa):

	Obstoječe osebje na voljo v službah Komisije	Izredno dodatno osebje*		
		financirano iz razdelka 4 ali odobritev za raziskave	financirano iz vrstice BA	financirano s pristojbinami
Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom	5	7	n. r.	
Zunanji sodelavci (PU, NNS, AU)	2	3		

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	Nekatere naloge se lahko izvedejo s prerazporeditvijo osebja, ki trenutno opravlja podobne naloge, npr. v zvezi z nadzorom programov, povezovanjem z deležniki ter poročanjem za dejavnosti raziskav in razvoja ter gradnjo zmogljivosti na podlagi
--------------------------------	---

	stebr I. Dodatne naloge v skladu s predlogom bi morale opravljati dodatno osebje, npr. opredelitev in nadzor strateških projektov, vključno s spremljanjem mejnikov in rezultatov; preverjanje skladnosti (državna pomoč, javna naročila); čezmejno usklajevanje z državami članicami; opredelitev velikih izzivov in nadzor njihovega izvajanja; usklajevanje upravnega (nefiskalnega) nadzora; ocena regionalnih naložbenih načrtov; ocena lastništva in nadzora domačih podjetij; posvetovanje z Evropskim odborom za polprevodnike o strateških projektih, priporočila za čipe domačih podjetij pri javnem naročanju, posvetovanja z zavezništvom z namenom opredelitve skupne strategije za polprevodniške tehnologije, svetovanje o sektorjih, izpostavljenih tveganju; vzpostavitev strateških partnerstev s tretjimi državami; zagotavljanje smernic o javnem naročanju državam članicam in javnim naročnikom; priprava metodoloških priporočil za izvajanje ocen tveganja za zanesljivost oskrbe; izvajanje vaj za krizno pripravljenost; vzpostavitev in spodbujanje forumov povpraševanja; podpiranje dejavnosti sooblikovanja med proizvajalci polprevodnikov in industrijskimi uporabniki nižje v verigi; zagotavljanje tehničnih in pravnih smernic za javno naročanje sistemov, ki vključujejo inovativno načrtovanje polprevodnikov in rešitve na področju polprevodnikov; zagotavljanje skladnosti med pobudo 2.0 in nacionalnimi/regionalnimi strategijami; nadzor nad organizacijo in poročanje Svetu/Parlamentu. Poleg tega predlog vključuje dodatne naloge, povezane z medpodjetniško platformo za oskrbovalno verigo polprevodnikov, npr. spremljanje oskrbovalnih verig polprevodnikov; funkcije analize in krizne pripravljenosti; izdajanje in obravnavanje zahtev po informacijah ter preverjanje in združevanje podatkov v predkrizni fazi; ter medsektorsko usklajevanje z deležniki iz industrije. Znatno del zgoraj navedenih dodatnih nalog se lahko izvede s prerazporeditvijo obstoječega osebja.
Zunanji sodelavci	prav tako kot zgoraj

3.2.5 Pregled ocenjenih posledic za naložbe, povezane z digitalnimi tehnologijami

Obvezno: v spodnjo tabelo je treba vstaviti najboljšo oceno z digitalnimi tehnologijami povezanih naložb, ki so vključene v predlog/pobudo.

Izjemoma, kadar je to potrebno za izvajanje predloga/pobude, je treba odobritve iz razdelka 4 vnesti v za to določeno vrstico.

Odobritve iz razdelkov 1–3 je treba prikazati kot „Odhodke za IT za operativne programe (v okviru politik)“. Ti odhodki se nanašajo na operativni proračun, ki se uporabi za ponovno uporabo / nakup / razvoj platform/orodij IT, ki so neposredno povezani z izvajanjem pobude in naložbami, povezanimi z njimi (npr. licence, študije, shranjevanje podatkov itd.). Informacije v tej tabeli morajo biti usklajene s podatki, predstavljenimi v oddelku 4 „Digitalne razsežnosti“.

Odobritve za digitalno in IT področje SKUPAJ	Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	VFO 2028–2034 SKUPAJ
RAZDELEK 4								
Odhodki za IT (na ravni organizacije)	0	0	0	0	0	0	0	0
Seštevek za RAZDELEK 4	0	0	0	0	0	0	0	0
Odobritve zunaj RAZDELKA 4								

Odhodki za IT za operativne programe (v okviru politik)	0	0	0	0	0	0	0	0
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 4	0	0	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.6 Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

- ☒ se lahko v celoti financira s prerazporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira
- ☐ zahteva uporabo nedodeljene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru
- ☐ zahteva spremembo večletnega finančnega okvira

Ocenjeni učinek na odhodke in osebje za leto 2028 in pozneje je dodan le za ponazoritev in ne vpliva na naslednji večletni finančni okvir. Vir financiranja in obseg finančnih obveznosti Unije v obdobju po letu 2027 ostajata odvisna od izida medinstitucionalnih pogajanj o večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034, nato pa se določita v letnem proračunskem postopku. Vse odobritve in kadrovske viri od leta 2028 so okvirni.

3.2.7 Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

- ☒ ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb
- ☐ je načrtovano sofinanciranje tretjih oseb, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

3.3 Ocenjene posledice za prihodke

- ☒ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - ☐ za lastna sredstva
 - ☐ za druge prihodke
 - ☐ Navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude ⁸⁴						
		Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034
Člen								

Za namenske prejemke navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

Druge opombe (npr. metoda/formula za izračun posledic za prihodke ali druge informacije).

4. DIGITALNE RAZSEŽNOSTI

V tem oddelku so obravnavane vseevropske digitalne javne storitve in njihove zahteve glede čezmejne interoperabilnosti.

4.1 Zahteve digitalnega pomena

Opis na visoki ravni zahtev digitalnega pomena in povezanih kategorij (podatki, digitalizacija in avtomatizacija postopkov, digitalne rešitve in/ali digitalne javne storitve)

Sklic na zahtevo	Opis zahteve	Subjekti, ki jih zahteva zadeva ali se nanje nanaša	Postopki na visoki ravni	Kategorije
Člen 15	Vloga za pridobitev statusa evropske pobude za polprevodniške tehnologije	Evropska komisija	Vloga	Podatki
Člen 22	Države članice vzpostavijo enotni postopek izdaje	Države članice Pristojni	Izdaja dovoljenja	Podatki Digitalna rešitev

⁸⁴ Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.

Sklic na zahtevo	Opis zahteve	Subjekti, ki jih zahteva zadeva ali se nanje nanaša	Postopki na visoki ravni	Kategorije
	dovoljenj na podlagi predložitve enotne vloge, ki zajema vsa dovoljenja, potrebna za evropske pobude za polprevodniške tehnologije in za strateške projekte.	nacionalni organi		Digitalizacija in avtomatizacija procesov
Člen 24	Države članice na nacionalni ravni vzpostavijo enotni portal za dostop za predložitev enotne vloge za izdajo dovoljenja za evropske obrate za polprevodniške tehnologije in strateške projekte	Države članice Pristojni nacionalni organi	Izdaja dovoljenja	Digitalizacija in avtomatizacija procesov
Člen 33	Strateški pregled sektorja polprevodnikov Unije	Evropska komisija	Spremljanje	Podatki
Člen 34	Vzpostavitev medpodjetniške platforme za oskrbovalno verigo polprevodnikov	Zasebni izvajalci	Souporaba podatkov	Digitalna rešitev Podatki
Člen 35	Komisija v posvetovanju z Evropskim odborom za polprevodnike redno spremlja vrednostno verigo polprevodnikov, da bi ugotovila, kateri dejavniki bi lahko motili ali ogrozili oskrbo ali trgovino s polprevodniki ali nanjo negativno vplivali.	Evropska komisija	Spremljanje	Podatki

Sklic na zahtevo	Opis zahteve	Subjekti, ki jih zahteva zadeva ali se nanje nanaša	Postopki na visoki ravni	Kategorije
Člen 38	Preventivno zbiranje informacij	Evropska komisija	Poročanje	Podatki
Člen 41	Zbiranje informacij v krizni fazi	Evropska komisija	Poročanje	Podatki

4.2 Podatki

Opis podatkov na visoki ravni, ki spadajo na področje uporabe

Vrsta podatkov	Sklic na zahteve	Standard in/ali specifikacija (če je primerno)
Podatki v zvezi z vlogo za pridobitev statusa evropske pobude za polprevodniške tehnologije	Člen 15	n. r.
Vloge za izdajo dovoljenja	Člen 22	n. r.
Podatki, potrebni za strateški pregled sektorja polprevodnikov Unije	Člen 33	n. r.
Podatki v zvezi z medpodjetniško platformo za oskrbovalno verigo polprevodnikov	Člen 34	n. r.
Podatki, potrebni za spremljanje vrednostne verige polprevodnikov	Člen 35	n. r.
Preventivno zbiranje informacij	Člen 38	n. r.
Zbiranje informacij v krizni fazi	Člen 41	n. r.

Tokovi podatkov

Opis tokov podatkov na visoki ravni

Vrsta podatkov	Sklici na dokument	Akterji, ki zagotovijo podatke	Akterji, ki prejmejo podatke	Povod za izmenjavo podatkov	Pogostost (če je primerno)
Podatki v zvezi z vlogo za pridobitev statusa evropske pobude za	Člen 15	Industrija	Evropska komisija	n. r.	n. r.

polprevodniške tehnologije					
Vloge za izdajo dovoljenja	Člen 22	Industrija	Države članice	n. r.	n. r.
Podatki, potrebni za strateški pregled sektorja polprevodnikov Unije	Člen 33	Industrija	Evropska komisija	n. r.	n. r.
Podatki v zvezi z medpodjetniško platformo za oskrbovalno verigo polprevodnikov	Člen 34	Industrija	Evropska komisija	n. r.	n. r.
Podatki, potrebni za spremljanje vrednostne verige polprevodnikov	Člen 35	Industrija	Evropska komisija	n. r.	n. r.
Preventivno zbiranje informacij	Člen 38	Industrija	Evropska komisija	Predkrizna faza	n. r.
Zbiranje informacij v krizni fazi	Člen 41	Industrija	Evropska komisija	Krizna faza	n. r.

Usklajenost z evropsko strategijo za podatke

Pojasnilo, kako so zahteve usklajene z evropsko strategijo za podatke

Ta zakonodajna pobuda je v skladu z uporabo podatkov v zasebni lasti s strani državnih organov (med podjetji in državo – B2G), da se zagotovijo z dokazi podprte politične odločitve. Digitalni sistem za izdajo dovoljenj bo zasnovan tako, da se zagotovi interoperabilnost in avtomatizirana izmenjava podatkov med pristojnimi organi, ponovna uporaba podatkov in dokumentov, ki jih javni organi že hranijo, visoka raven kibernetske varnosti in informacijske celovitosti ter preglednost in odgovornost v postopku izdaje dovoljenj.

Usklajenost z načelom „samo enkrat“

V členu 22 je določeno, da se vzpostavi enotni postopek izdaje dovoljenj na podlagi predložitve enotne vloge, ki zajema vsa dovoljenja, potrebna za evropske pobude za polprevodniške tehnologije in za strateške projekte.

4.3 Digitalne rešitve

Za vsako digitalno rešitev navedite sklic na zahteve digitalnega pomena v zvezi z njo, opis predpisane funkcionalnosti digitalne rešitve, organ, ki bo zanjo pristojen, ter druge pomembne vidike, kot sta ponovna uporaba in dostopnost. Nazadnje pojasnite, ali bodo pri digitalni rešitvi uporabljene tehnologije umetne inteligence.

Digitalna rešitev	Sklic na zahteve	Glavne predpisane funkcionalnosti	Odgovorni organ	Kako je poskrbljen o za dostopnost?	Kako se upošteva možnost ponovne uporabe?	Uporaba tehnologij umetne inteligence
Digitalni sistem za izdajo dovoljenj	Člen 22 in člen 24	Postopki izdaje dovoljenj se izvajajo s popolnoma digitalnimi sredstvi. Sistem zagotavlja enoten uporabniški vmesnik, ki omogoča interakcijo z ustreznimi javnimi službami. Digitalni sistem za izdajo dovoljenj omogoča brezpapirno predložitve in sledenje vlog za izdajo dovoljenj ter odločanje o njih.	Države članice Pristojni nacionalni organi	Digitalni sistem za izdajo dovoljenj bi moral biti zasnovan tako, da bi bil uporabniku prijazen in dostopen za vse vložnike vlog, vključno z invalidi.	Digitalni sistem za izdajo dovoljenj bi moral biti zasnovan tako, da bi zagotavljal ponovno uporabo podatkov in dokumentov, ki jih javni organi že imajo.	//

Digitalna rešitev	Sklic na zahteve	Glavne predpisane funkcionalnosti	Odgovorni organ	Kako je poskrbljeno za dostopnost?	Kako se upošteva možnost ponovne uporabe?	Uporaba tehnologij umetne inteligence
Medpodjetniška platforma za oskrbovalno verigo polprevodnikov	Člen 34	Na platformi bi se morali zbirati podatki sodelujočih podjetij, da bi se povečala preglednost in odpornost dobavne verige polprevodnikov.	Zasebni izvajalci	Platforma bi morala biti zasnovana tako, da bi bila uporabniku prijazna in dostopna za vse vložnike vlog, vključno z invalidi.		//

Digitalni sistem za izdajo dovoljenj

Digitalna in/ali sektorska politika (če je primerno)	Pojasnilo o tem, kako je usklajen
Okvir EU za kibernetско varnost	Nacionalni digitalni sistem za izdajo dovoljenj bi moral biti zasnovan tako, da zagotavlja visoko raven varstva podatkov, kibernetске varnosti in celovitosti informacij.
Evropske poslovne denarnice	Enotna točka dostopa nacionalnega digitalnega sistema za izdajanje dovoljenj uporablja evropske poslovne denarnice.

Medpodjetniška platforma za oskrbovalno verigo polprevodnikov

Digitalna in/ali sektorska politika (če je primerno)	Pojasnilo o tem, kako je usklajena
Okvir EU za kibernetско varnost	Medpodjetniška platforma za oskrbovalno verigo polprevodnikov bi morala biti zasnovana tako, da zagotavlja visoko raven varstva podatkov, kibernetске varnosti in celovitosti informacij.

4.4 Ocena interoperabilnosti

n. r.

4.5 Ukrepi v podporo digitalnemu izvajanju

n. r.